

Primorski dnevnik

Pod težko roko ugaša človečnost

IGOR DEVETAK

«Tukaj ugašata naše življenje in naša človečnost.» Te besede so iz centra za prisilce azila CARA v Gradišču pretihopalili prostovoljci humanitarne organizacije. Malo besed, čim manj, prečiščenih vsake odsodbe in ponižanih na raven samopomilovanja, da ne bi ti, ki so jih izredili, zanje plačevali posledic. Da se ne bi zanje definitivno zaprla vrata države, v katero silijo in ki jim na neštete načine pravi, da jih noče. To počenja tudi tedaj, ko z meddržavnim ping-pongom razčiščevanja kompetenc zavlačuje čase, in nesrečneže, ki so svoje upanje obesili na prošnjo za azil ali status beganca, obsosa na čakanje in obupovanje v režimu navidezne svobode.

V Bariju so se prosilci azila uprli. Šli so v spopad s policijo, napadli hiše domačinov, onemogočili cestni in železniški promet. Začelo je vreti tudi v drugih centrih za priseljence. V stanju pripravljenosti so v Gradišču. Ko je v Bariju počilo, je državni podtajnik na notranjem ministrstvu izjavil, da je nasilje upornikov nedopustno, da bo imela država zanje težko roko. Vsako nasilje je nedopustno, tudi državno. Država že ima težko roko od dneva, ko je zanje začela graditi z bodečo žico ograjena, z mrežo prevlečena in zastražena taborišča, prikrita očem javnosti. Smrt človečnosti je država vcepila v temelje priseljenske zakonodaje. »Nisem zakrivil nobenega zločina, zakaj ravnate z mano kot z divjo živaljo?« je zapisal zapornik št. 184 v pismu, naslovljenem na direktorja centra za identifikacijo in izgon v Gradišču. Smrt človečnosti je tudi v drugi včerajšnji podobi: 25 mladih trupel na krovu ladje s pribežniki pri Lampedusi. Kot poboj živine. Brez usmiljenja.

ZDA - Obama z republikanci našel kompromis o dolgu in proračunu

v Washingtonu dosegli dogovor »v zadnji minutki«

Borce pa se niso najbolje odzvale, milanska zdrsnila za 3,87 odstotka

PROSTORSKI NAČRT - Temeljne smernice v muzeju Revoltella
Urbanistični razvoj Trsta tudi v sozvočju s sosednjo Slovenijo

TRST - Župan Roberto Cosolini je včeraj v muzeju Revoltella predstavil javnosti temeljne smernice novega prostorskega načrta obornikov Fabia Omera in Elene Marchigiani pojasnil, da si ne zamišlja razvoja Trsta brez dogovar-

ko da marsikdo zaradi gneče sploh ni mogel v dvorano.

Cosolini je ob spremstvu obornikov Fabia Omera in Elene Marchigiani pojasnil, da si ne zamišlja razvoja Trsta brez dogovar-

janja z drugimi občinami tržaške pokrajine in tudi z občinami v Sloveniji. Urbanistični plan uprave župana Roberta Dipazze je na vse to »pozabil«.

Na 5. strani

WASHINGTON, RIM - Novak, da je ameriški predsednik Barack Obama po mesecih pogajanj z voditelji republikanske stranke včeraj »v zadnji minutki« dosegel dogovor o povrašjanju meje javnega dolga in zmanjšanju proračunskega primanjkljaja, je v svetu naletela na številne pozitivne odzive. Politiki upajo, da bo to pomirilo vlagatelje na kapitalskih trgih in okrepilo svetovno gospodarsko rast. Toda prvi odzivi finančnih trgov niso bili najboljši, zlasti v Evropi ne. Milanska borza je včeraj sklenila trgovanje s 3,87-odstotnim padcem. Premier Berlusconi bo o finančni krizi v sredo poročal parlamentu.

Na 4. in 11. strani

Naša nova rubrika - Moja knjiga poletja

Na 3. strani

Konji in kočije privabili množico v Salež

Na 7. strani

V Križu uprizorili Donizettijev Ljubezenski napoj

Na 10. strani

Novogoriški SD pritisajo na Pahorja

Na 12. strani

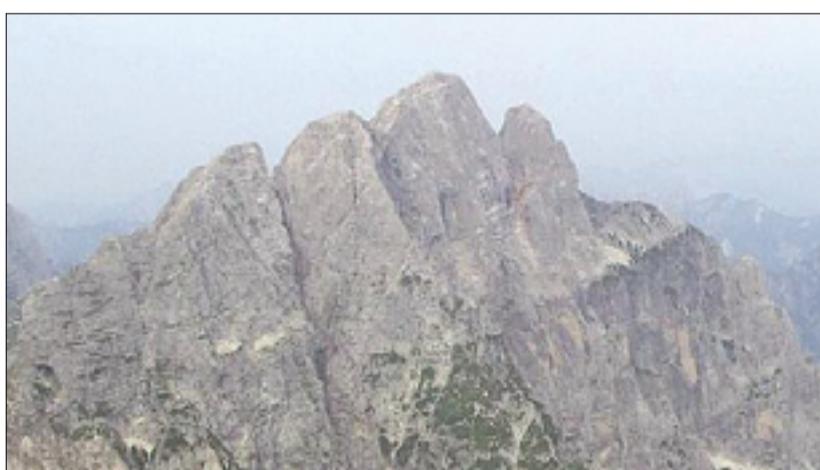
Prvo večnadstropno parkirišče v Gorici

Na 12. strani

GORE - Sredi nevihte umrl planinec iz Trsta

Smrt na Montažu

Strela udarila v dvojico na Pipanovi lestvi - Pokojnik padel 50 metrov globoko, njegovega prijatelja rešili

TRBIŽ - Včeraj je v popoldanskih urah prišlo do tragične gorske nesreče na Montažu. Na znameniti Pipanovi lestvi sta se sredi nevihte znašla planinca iz Trsta, nenadoma je vanju udarila strela. 41-letni Federico Dean je padel kakih 50 metrov globoko in umrl, drugi, 35-letni Franco Gabriele pa je preživel. Po težavnem reševanju v hudem nalužu so ga na varno spravili gorski reševalci državnega reda ter finančnih stražnikov postaje Na Žlebeh. Poseči sta morala tudi helikopterja službe 118 in civilne zaščite. Po besedah gorskih reševalcev vreme včeraj zjutraj in dopoldne ni bilo posebno dobro, popoldanska nevihta pa je bila nenačna.

Na 6. strani

TERAPEVTSKA MASAŽA HRBTA V LIPICI 40min = 30€

INFO:
00386 5 734 16 44
www.studiof.si

• TRAJNO ODSTRANJEVANJE DLAK

• POMLAJEVANJE KOŽE

• ODSTRANJEVANJE ŽILNIH NEPRAVILNOSTI

• ODSTRANJEVANJE PIGMENTNIH NEPRAVILNOSTI

ZA PREDHODNA NAROČILA
IN DODATNE INFORMACIJE
POKLIČITE NA TEL.:
00386 41 973 550

Salon
Ul. Petra Kozlerja 18, Sežana

Powered by
elōs

BREZPLAČEN PREIZKUS STORITVE

9 771124 666007

HRVAŠKA - Primer premoženja poreško-puljske škofije pri Novigradu

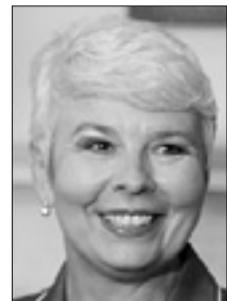
Kosorjeva bo pisala papežu zaradi spora o cerkveni imovini

Italijanski benediktinci zahtevajo vrnitev nepremičnin ali najmanj štiri milijone evrov odškodnine

ZAGREB - Hrvaška premierka Jadranka Kosor je po včerajšnjem srečanju s poreško-puljskim škofom Ivanom Milovanom na sedežu vlade izjavila, da bo pisala papežu Benediktu XVI., glede spora, ki je nastal, ko je papež poreško-puljski škofiji v hrvaški Istri naložil vrnitev premoženja benediktinskega reda iz Italije.

Kosorjeva je napovedala, da bo od Benedikta XVI. osebno zahtevala, naj vnovič obravnava primer premoženja poreško-puljske škofije pri Novigradu. Dodala je, da je od hrvaškega veleposlaništva v Vatikanu zahtevala, naj stori vse, kar lahko, da "bi rešili nesporazum". "Osimski sporazumi in odločitve na podlagi omenjenega sporazuma so za nas popolnoma zaprti poglavje," je dejala Kosorjeva.

Hrvaška stran je prepričana, da je bila odškodnina za omenjeno nepremičnino izplačana v okviru osimskih sporazumov. "Gre za poskus dela političnih in cerkvenih krogov v Italiji, da bi uporabili ugled svetega očeta za re-

JADRANKA KOSOR

vizio osimskih in drugih sporazumov, ki sta jih podpisali Italija in bivša SFRJ. To je bistvo omenjene nedopustne pobude," je v nedeljo na izredni novinarski konferenci povedal prvi mož istrske županije Ivan Jakovčić.

"Verjamemo, da bomo našli pravo rešitev, ki bo spoštovala podpisane mednarodne osimske sporazume med bivšo Jugoslavijo in Italijo, ki jih omenjeni primer postavlja pod vprašaj," pa je po srečanju s Kosorjevo včeraj dejal škof Ivan Milovan. Izrazil je prepričanje, da ne bo večjih sporov zno-

traj Cerkve in da bodo ohranili enotnost s papežem, ki po njegovih besedah sicer ni vprašljiva.

Benedikt XVI. je naložil, naj omenjena hrvaška škofija podpiše sporazum z italijanskim samostanom Abbazia di Praglie pri Padovi glede vrnitve nepremičnin nekdanjega samostana v župniji Dajla v poreško-puljski škofiji. Italijanski benediktinci zahtevajo vrnitev nepremičnin ali najmanj štiri milijone evrov odškodnine. Papež je začasno suspendiral škofa Milovan, da bi lahko podpisali sporazum, ki ga je podpisal tudi zagrebski nadškof, kardinal Josip Bozanić.

Župnik v Dajli Ilij Jakovljević je izjavil, da bodo morali spoštovati odločitev Vatikana in Katoličke cerkve na Hrvaškem, vendar pa denarja nimajo, razen če bi, kot je dejal, prodali znamelenito poreško Eufrazijevu baziliko iz 6. stoletja.

Hrvaška država je sporno premoženje, ki poleg samostana obsega 400.000 hektarjev zemljišč, leta 1999

vrnila poreško-puljski škofiji in ne-nekdanjim lastnikom iz Italije. Škofija je med tem prodala ali dala v najem večji del zemljišč, italijanski benediktinci pa so se pritožili papežu.

Večji del spornih zemljišč je občina Brtonigla spremenila iz kmetijskih v turistična in gradbena, poreško-puljska škofija pa je med drugim ustavnila podjetje Golf Istra, ki namerava v zasebnimi vlagatelji graditi turistično naselje ob igrišču za golf. "Bistvo spora je v velikanskem ekonomskem interesu, ki po nekaterih virih presega 100 milijonov evrov," je ocenil dopisnik Jutarnjega lista iz Rima Inoslav Bešker.

Predsednica hrvaške vlade je včeraj poudarila, da je neugodno presečena zaradi zapleta med poreško-puljsko škofijo in Vatikanom. Izpostavila je, da bo pomagala škofu Milovanu in da bo od pristojnih ministrstev zahtevala celotno dokumentacijo, da bi ugotovili, zakaj je sploh prišlo do spora. (STA)

FJK - Zdravstvo Še polemike o »ticketih«

Kmalu nakup novih defibrilatorjev

TRST - Demokratska stranka Furlanije-Juliske kraje ponovno napada deželnih odborov zaradi dodatkov (t. i. ticketov), ki jih je v zdravstvene storitve uvedel zadnji finančni manever. Deželni svetnik Sergio Lupieri (podpredsednik svetniške komisije za zdravstvo) ocenjuje, da je tolmačenje državnih predpisov na deželni ravni »nerazumljivo, nedopustno in osupljivo«. Drugod se dogaja, da na urgenci že ob prihodu pacienta določijo, ali je poskoda huda. Pacientom za manj nujne posege (tiste z belo oznako) zaračunajo dodatek 25 evrov. Lupieri trdi, da v FJK upoštevajo končni izid, torej zdravstveno stanje pred odhodom iz bolnišnice. »Tako morajo plačati tudi pacienti, ki so na začetku bolni, na koncu pa zdravi,« trdi Lupieri. Deželni odbor se je prejšnji teden odločil, da bo proti uvedbi dodatkov vložil priziv na ustanovno sodišče.

Deželni odbornik za zdravje Vladimir Kosic je medtem napovedal, da bo Dežela kupila polsamodejne defibrilatorje. Namestili jih bodo v številne javne prostore, da bodo zdravstveni poski v primerih srčna kapi učinkovitejši. Tovrstne naprave lahko namreč uporabljajo tudi nepoklicni reševalci.

KOPER - Po grožnji z odpusti zaradi stavke

Luka Koper in žerjavisti sedli za pogajalsko mizo

KOPER - Potem ko je uprava Luka Koper sprožila postopke za izredno odpoved delovnega razmerja članom stavkovnega odbora žerjavistov, sta obe strani včeraj prvič po začetku stavke sedli za pogajalsko mizo. Oboji o vsebin pogajanja, ki se bodo nadaljevala v danes, ne dajejo izjav. Stavka, ki je od petka povzročila že za pol milijona evrov izpada prihodkov, pa se nadaljuje.

Luka Koper je vse od neuspešne zaključka pogajanj prejšnji četrtek zavračala pogovore s stavkojci, saj mejni, da so zahteve nezakonite. Srž zahtev žerjavistov je izboljšanje varnostnih pogojev, po besedah vodilnih v Luki pa so tem zahtevam že ugodili oziroma so odprta vprašanja v postopku reševanja. Uprava je včeraj zjutraj začela postopke za izredno odpoved delovnega razmerja vsem 23 članom odbora žerjavistov, hkrati pa stavkojci ponudila, da po novno sedejo za pogajalsko mizo.

Še v nedeljo je uprava obnovitev pogovorov pogojevala z zamenjavo po-

gajalske skupine na sindikalni strani. Predstavniku žerjavistov Mladenu Jovičiću se je zdelo neprimerno, da vodstvo Luke Koper stavkovnemu odboru najprej grozi z odpustitvijo, potem pa ga vabi na pogovore. Popoldne pa so predstavniki stavkojcih vendar odzvali vabilu. Pogajanja bodo nadaljevali danes dopoldne.

Luka se je odzvala na drugo perečo problematiko v pristanišču, za katerec sicer ni neposredno odgovorna, namreč položaj zaposlenih pri pogodbenehnikih Luke. Ti so se od sobote pred vhodom v Luko v spontanem protestu pridružili predstavnikom sindikata žerjavistov. Predsednik uprave Gregor Veselko je povedal, da je Luka zaradi krštev zakonodaje odpovedala pogodbo enemu od podizvajalcev.

Negotove razmere so se včeraj odrazile tudi pri zaupanju borznih vlagateljev. Delnice Luke Koper, ki so v prvi kotaciji, so tako ob skromnem prometu zdrsnile za 3,63 odstotka na 12,20 evra. (STA)

SLOVENIJA - Na slovesnosti v spomin na ruske ujetnike pod Vršičem

Türk: Vse oblike totalitarizma 20. stoletja imajo svoje korenine v prvi svetovni vojni

KRANJSKA GORA - Ob Ruski kapelici pod Vršičem je bila v nedeljo tradicionalna slovesnost v spomin na ruske vojne ujetnike, ki jih je med prvo svetovno vojno zasul snežni plaz. Na njej so sodelovali številni visoki predstavniki Slovenije in Rusije, med njimi predsednik republike Danilo Türk in predsednik dume Boris Grzilov, ki je bil na uradnem obisku v Sloveniji.

Türk je kot slavnostni govornik na slovesnosti spomnil, da so posledice prve svetovne vojne "zastrupile zavest evropskih narodov". Vse oblike totalitarizma 20. stoletja imajo na tak ali drugačen način svoje korenine v prvi svetovni vojni, je povedal. V luči krvavih napadov na Norveškem 22. julija pa je pozval h kakovostenjski demokraciji, odločnejšemu političnemu vodenju in proti nestrnosti do tujcev. Citiral je ruskega pisatelja Leva N. Tolstoja in poudaril, da je "resnični napredek družbe v čedalje trdnejši po vezanosti ljudi". Opomnil je, da se moramo zavedati, kako dragocen je mednarodni mir in kako resna morajo biti naša prizadevanja za ohranitev in krepitev miru. Pri tem je izpostavil pričakovanja do mednarodnih usta-

DANILO TÜRK

nov kot tudi do nas samih in ob tem omenil svojo pobudo za vzpostavitev evropske poti miru na celotnem območju Soške fronte.

Spomin na soško fronto bi moral biti po predsednikovem mnenju vgrajen v mozaik pripravljajoč za skupno, miroljubno in zrelo evropsko sedanost in prihodnost. Hkrati pa moramo zavračati vse pojave političnega nasilja in premagati vse pojave rasizma, xenofobije in sovrašča drugega, je dejal. Evropa po mnenju predsednika republike obenem potrebuje tudi partnerstva - z ZDA, sosedi in posebej z Rusijo. Izkoristiti moramo priložnost partnerstva EU, zvezze NATO in Rusije, saj bo-

mo po mnenju Turka v takem partnerstvu vsi skupaj varnejši, gospodarsko močnejši in boljši v politični in splošni kulturi.

Slovenija in Rusija sta v tem duhu že razvili visoko raven medsebojnega spoštovanja, zaupanja in odličnega sodelovanja na vseh področjih, je nadaljeval in obenem opomnil, da imamo skupaj večje možnosti da uspemo. Vsakoletna srečanja ob Ruski kapelici so izraz naše privrženosti tovrstnemu naporu, je še povedal.

Grzilov pa je kot glavno nalogu Slovenije in Rusije v prihodnosti izpostavil še bolj dinamično sodelovanje. Ob tem se je zahvalil za slovensko sodelovanje pri Partnerstvu za modernizacijo in projektu Južni tok ter pripravljanju Slovenije pri strateškem partnerstvu EU - Rusija.

Grzilov je bil sicer v Sloveniji na ednodnevni uradni obisk, v okviru katerega se je pred slovesnostjo pri kapelici na Brdu pri Kranju dopoldne sešel s predsednikom državnega zbora Pavlom Gantarem. Sogovornika sta se strinjala, da je treba dobre politične gospodarske, znanstvene in kulturne odnose med Slovenijo in Rusijo nadgraditi. Odnosi med državama so po oceni Gantarma na politični ravni izvrsti, na gospodarski pa po krizi znova oživljajo in "že dosegajo ravnini, ki so bile značilne za obdobje pred krizo". Kot je poudaril predsednik DZ, pa obstaja tudi vrsta priložnosti za nadaljnje sodelovanje - na energetskem področju v okviru projekta Južni tok, na kulturni in znanstveni ravni ter z novimi, višjimi oblikami gospodarskega sodelovanja, na primer v okviru skupnega nastopa na tretjih trgih. Tudi Grzilov je med pomembnimi gospodarskimi projektmi izpostavljal plinovod Južni tok, ki po njegovih besedah poteka v skladu s terminskim planom in da se bo leta 2013 začela gradnja, leta 2015 pa prve dobave plina.

Grzilov se je popoldne v Kranjski Gori srečal še s predsednikom republike Danilom Türkom, s katerim sta govorila o pomenu tradicionalne prireditve pri Ruski kapelici. Strinjala sta se tudi pomenu strateškega partnerstva med EU in Rusijo ter o pomenu partnerstva med zvezo Nato in Rusijo. Dotaknila sta se še političnega, gospodarskega in kulturnega sodelovanja med Slovenijo in Rusijo, pri čemer sta med drugim omenila sodelovanje slovenskih podjetij v ruskih visokotehnoloških središčih Skolkovo.

Predsednik dume je imel v okviru obiska tudi pogovore s premierom Borutom Pahorjem na Bledu. Sogovornika sta v pogovoru na štiri oči izpostavila dobre odnose med Ljubljano in Moskvo. Osrednjo pozornost sta namenila gospodarskemu sodelovanju ter možnostim za njegovo okrepitev in nadgraditev. (STA)

KRAS - Na ekološki kraški višinski kmetiji Niku Medenu v Senožečah

Ustekljevalni sestanek za ocenjevanje rjavih krav in rangiranje živali na razstavi

SENOŽEČE - Na ekološki kraški višinski kmetiji (na nadmorski višini 600 metrov) Niku Medenu v Senožečah, ki se poleg s proizvodnjo kravjega mleka ukvarjajo še s konjerejo, gozdarstvom ter sadjarstvom, so se zbrali strokovnjaki s področja reje rjave pasme na tradicionalnem usklajevalnem sestanku ocenjevanja rjavih krav in rangiranja živali na razstavi. Delavnega sestanka se je udeležil tudi strokovni tajnik za rjavo pasmo Slovenije pri Kmetijskem gozdarskem zavodu Ljubljana Matic Rigler.

»Ocenili smo šest živali rjave pasme po linearinem sistemu ocenjevanja krav. Glavni namen srečanja je uskladitev med ocenjevalci in poenotenje ter postavljanje kriterijev posameznih telesnih lastnosti in skupna ocena vseh lastnosti za posamezno žival. Ocenjevali smo od 1 do 9. Simulirali smo tudi ocenjevanje živali na razstavi. Vsak je ocenjeval po svojem prepričanju od najboljše do najslabše ocene in oceno je moral tudi utemeljiti. Poleg selekcionsarjev posameznih kmetijskih zavodov s Ptuj, iz Celja, Nove Gorice, Ljubljane, Novega mesta in Kranja, je ocenjevalo tudi pet mladih diplomantov in študentov oddelka za zootehniko ljubljanske Biotehniške fakultete. Prav ti mladi bodo praktično ocenjevali živali na razstavi, ki bo v Trebnjah 14. avgusta. Torej jim te izkušnje na Medenovi

kmetiji v Senožečah pomenijo praktične napotke in dragocene izkušnje pri njihovem nadalnjem delu,« je poudaril Rigler.

Kmetija Niku Medenu spada med ekološke kmetije na Krasu. Leži na nadmorski višini 600 metrov. Poleg prireja kravjega mleka se ukvarjajo še s konjerejo, gozdarstvom ter sadjarstvom. Na kmetiji dela 7 članov. Poleg Niku še žena Irena in tri hčerke Anika z Ervinom, Moniko in Nakita. Na kmetiji, ki steje 85 hektarov zemlje (od tega 25 ha višinskih pašnikov, 10 ha zemlje za lucerno in 4 ha za žita, kraških pašnikov in travnikov), gojijo 50 govedi rjave pasme, od tega 33 krav molznic. Gre za ekološko rejo, živalim, okolju in ljudem prijazen način kmetovanja ter skrb za pašo in dobro počutje živali. Kmetija se ponaša z ekstra kvaliteto oddanega mleka, ki je dobrega vonja in okusa. Kmetija je usmerjena v kombiniranje sivo rjave pasme. Želite, da bi siva pasma prevladovala na Krasu in tako bi bila kraška sivka Kraševcem v ponos.

Leta 2008 so pridelali skoraj 200 tisoč kilogramov mleka. Pred leti pa so pred Agrarijo v Kopru namestili mlekomat z ekološkim mlekom. Vsačko leto pa na kmetiji Meden imajo dan odprtih vrat ob tradicionalnem prazniku Pastirske igre.

Olga Knez

BENEČIJA - Dan emigranta v Bardu

Dvojezična šola bi močno poživila Tersko dolino

Posega župana Marchiola in odbornika FJK Molinara - Knjiga o izseljenstvu

BARDO - Dvojezična šola bi močno poživila Terske doline, so prepričani v Bardu, kjer so gostili že 33. Dan emigranta. Ob tej priložnosti je Zveza Slovencev po svetu predstavila knjigo "Učera, nas..., zetja", ki sta jo uredila Renzo Mattelij in Dante Del Medico. Prvi je direktor, drugi pa predsednik Zveze Slovencev po svetu. Nedeljsko osrednjo prireditve so spremljale še druge pobude, med katerimi tudi prva likovna akademija, ki jo je organizirala Občina Bardo. Sobotno razstavo sodelujočih umetnikov (prišli so tudi iz Slovenije in Avstrije) je odprl župan Guido Marchiol, na otvoritvi pa se je oglasil tudi Adriano Luci, predsednik furlanske Zveze industrijev.

Nedeljske osrednje prireditve se je udeležil tudi odbornik za šolstvo Dežele Furlanije-Julijanske krajine Roberto Molinaro, na katerega je župan Marchiol spet naslovil prošnjo za dvojezično šolo. Odbornik je zagovoril, da deželna uprava politično gledano zagovarja dvojezično šolo, o kateri pa bo menda glavno in odločilno besedilo imelo šolsko ministrstvo. Molinaro je izpostavil pozitivno vlogo beneških emigrantov tudi pri jezikovni in kulturni zaščiti zemljepisno odmaknjene krajev, kot je Terska dolina.

Del Medico je opozoril na trdost prebivalcev Terske doline ter na njihovo navezanost na domače jezikovno in kulturno izročilo. Navedel je delovanje krajevne podružnice Glasbene matice ter Barskega okteta, posebej pa je podprt angažiranost staršev otrok in domače občinske uprave za dvojezično šolo. Opozoril je na hude gospodarske težave teh krajev in na številne neizpolnjene obljube pristojnih ustanov in institucij. Slednje stalno govorijo in razglašajo, da je FJK v osričju Evrope, potem pa ne naredijo nič za prepored zapostavljenih območij.

Tudi domači župnik Renzo Callegaro je pozval pristojne upravitelje in politike, naj nikakor ne pozabijo na Tersko dolino. Pred odbornikom Molinarom je udeleženec prireditve (med njimi je bilo mnogo priseljencev in njihovih družin) pozdravila Bruna Zuccolin iz deželne službe za priseljenje. Kulturni pečat Dneva emigranta, ki se je odvijal v Velikem malem teatru v Bardu, sta dala domača glasbenika Stefania Rucl in Davide Tomasetig.

Desno župan Barda Guido Marchiol otvara likovno razstavo; spodaj odbornik FJK Roberto Molinaro, ob njem Renzo Mattelij in Dante Del Medico

SLOVENCI V ITALIJI - Na seji pred počitnicami Deželni odborniki ZSKD so si porazdelili delo

TRST - Prejšnji teden se je sestal deželni odbor ZSKD na seji pred počitnicami. Predsednik Tuta se je najprej spomnil s hvaležnimi besedami nedavno umrlega igralca SSG Livija Bogatca. Poudaril je njegov doprinos k razvoju slovenskega poklicnega gledališča, vrsto zanimivih likov, ki jih je oblikoval v številnih igrah in njegovo pripravljenost na sodelovanje z raznimi kulturnimi društvimi.

Člani odbora so nato določili nekaj odgovornih za boljšo koordinacijo delovanja Zveze. Odgovorni za zbrane je bil imenovan Marko Sancin, odgovorni za godbe Rinaldo Vremec in za mladinsko tematiko Živka Persič. Nives Cossutta pa je bila potrjena za stike z italijansko krovno organizacijo ARCI. V prvem delu seje so člani govorili o poletnih prireditvah Zveze, od katerih so se nekatere že končale (Inter-campus), druge pa bodo na vrsti avgusta (Likovna kolonija za mladino na Koroškem in poletne delavnice za otroke v Benečiji).

Deželni odbor je sprejel tudi novega člana. To je Društvo rezijanski muzej, ki že vrsto let skrbi za etnografski muzej na Ra-

vanci. Obenem skrbi tudi za ohranjevanje, uveljavljanje in spoznavanje bogate rezijanske kulturne tradicije, tako med domačini kot med številnimi obiskovalci predvsem iz Slovenije.

Na seji je blagajnik Aleksander Coretti podal poročilo o začasnem obračunu finančnega stanja Zveze v prvem semestru 2011 in podprtjal, da so izdatki, kljub zakasnitvam pri prispevkih iz javnih sredstev, v mejah predvidenega proračuna za letošnje delovanje.

Zadnji del seje pa je zadeval sodelovanje Zveze pri nekaterih vidnejših prireditvah, ki se bodo zvrstile jeseni. Med temi gre omeniti prireditve, ki jih pripravlja Kulturno društvo Vodnik v Dolini v spomin na Ignacija Oto ob 10. obletnici njegove smrti, na prireditve ob 70-letnici ustanovitve OF in prav tako na 70-letnico usmrtilte žrtev državnega Tržaškega procesa. Predsednica pokrajinskega odbora v Gorici Vesna Tomsič pa je ob koncu prikazala nekaj novih projektov za boljše delovanje včlanjenih društev in vrsto pobud za mlade.

Moja knjiga poletja

Z današnjim dnem začenjam novo rubriko Moja knjiga poletja, v kateri bodo »zamejski vi-pi« spregovorili o svojem odnosu do branja. Predvsem pa bodo bralcem Primorskega dnevnika svetovali knjige, ki jo je po njihovi oceni vredno prebrati.

Naša prva sogovornica je bila Vlasta Valenčič Pelikan, generalna konzulka Republike Slovenije v Trstu.

Konzulka rada bere. Ker med dnevom nima veliko prostega časa, bere predvsem v večernih urah. »Berem kar dosti, vsak večer pred spanjem. Kaj berem najraje? Vsega malo in povem po pravici, da rada berem tudi tako literaturo, ki ni težka, tako, ki me malo sprosti.«

Med knjigami, ki jih je prebrala v zadnjem obdobju, jo je zelo pozitivno prezenetil Tek za zmajem afghanistanskega pisatelja Khaleda Hosseinija. »Tek za zma-

jem je res enkratna knjiga, z zelo privlačno zgodbo.« Zgodbo o prijateljstvu med

dvema afghanistanskima fantoma (eden ostane v domovini, drugi se z družino preseli v ZDA), je nemški režiser Marc Foster leta 2007 prenesel tudi na filmsko platno. »Tudi sama sem si ogledala film, a najprej sem prebrala knjigo. Vsakič raje prej preberem knjigo.«

Zakaj bi knjigo svetovala našim bralcem?

»Tek za zmajem približa kulturo Afganistana in življenje tamkajšnjih ljudi. Med branjem pa bo tudi spoznal, kako je v tisti deželi ravnala Amerika ...« (pd)

Camberja moti simultano prevajanje

TRST - Deželnega poslanca Ljudstva svobode Piera Camberja moti služba za simultano prevajanje, ki letno stane deželno skupščino okoli 40 tisoč evrov. Služba za slovenski in furlanski jezik deluje na osnovi poslovnika deželne skupščine. Camber meni, da je simultano prevajanje v deželnem parlamentu popolnoma odveč, saj tudi deželni svetniki, ki pripadajo slovenski in furlanski skupnosti, na sejah v glavnem govorijo v italijanščini. Zato zastopnik tržaške desne sredine predlaga, da bi sami deželni svetniki v italijanščino prevedli svoje morebitne govore v slovenščini in furlansčini. 40 tisoč evrov za simultano prevajanje pa bi izkoristili v druge bolj smotrne namene, tudi za zaščito jezikovnih manjšin, predlagata še Camber.

Val tatvin na račun turistov

KOPER, POSTOJNA - V poletnem času so turisti pogosto tarča tatov, zadnji konec tedna je policija na Kopru in Postojnskem zabeležila kar nekaj primerov. V soboto počasi je nekdo v parkirišču portoroškega apartmaja z osebnega avtomobila demontiral vsa štiri kolesa in lastnika oškodoval za 4000 evrov. Murkosobočan so v Bertokih ukradli gorsko kolo, ki je bilo nameščeno na strešnem nosilcu in zaklenjeno s ključavnico (vredno je 650 evrov). Postojnski policisti pa so v soboto zvečer prejeli prijavo v zvezi z drznatvino blizu Razdrtega. Voznik forda rdeče barve je s prednjimi lučmi dal znak oškodovanki, naj se s svojim avtomobilom ustavi. Neznani voznik je izstopil in žrtvi, 55-letni romunski državljan, kazal na zadnji del vozila. Medtem pa je iz forda skrivoma izstopil še sopotnik, ki je iz Romunkinega avta vzel torbito s 5000 evrov.

V nedeljo je prišlo celo do kraje avtomobila. Policija je prijavo prejela ob 19.20. Na parkirišču pred Postojnsko jamo je italijanskemu državljanu ukradel vozilo daihatsu terio črne barve z registrsko tablico DP922EZ. Prav tako v nedeljo po polne pa so tatovi na centralni plazi v Portorožu turistom izmaknili dve torbici, ki sta bili na brisačah. V torbicah so bili telefoni, dokumenti, avtomobilski ključi in 3000 evrov v gotovini.

Rok za suplence: 16. avgust

TRST - Deželni šolski urad sporoča, da rok za vložitev prošenj za suplence zapade 16. avgusta. Včeraj je, kot smo že poročali, zapadel le rok za vložitev prošenj za začasne namestitve in dodelitve.

KRIZA - Ob vse večjem pritisku finančnih trgov

Berlusconi jutri v parlamentu, v četrtek s socialnimi partnerji

Tremonti v zadregi zaradi korupcije afere - Opozicija vztraja, naj vlada odstopi

RIM - Predsednik vlade Silvio Berlusconi bo jutri nagovoril parlament o finančni krizi, v četrtek pa se bo srečal še s predstavniki družbenih in gospodarskih sil, je včeraj nekoliko nepričakovano napovedal načelnik Ljudstva svobode v poslanski zbornici Fabrizio Cicchitto. »Predsednik vlade je izrazil svojo polno pripravljenost na pogovore s parlamentom in socialnimi partnerji,« je pristavil. Novico je pozneje potrdilo predsedstvo vlade.

Osrednji sindikati (razen Uil) so prejšnji teden skupaj z združenji delodajalcev predlagali »pakt za gospodarsko rast«, s katerim bi oživili italijansko gospodarstvo. Italija je namreč že vedno pod velikim pritiskom na finančnih trgih, kljub sprejetju obsežnega varčevalnega paketa, s katerim naj bi do leta 2014 odpravila proračunski primanjkljaj.

Včeraj se je pritisk finančnih trgov še zaostril. Milanska borza je ob koncu trgovanja padla za 3,87 odstotka in s tem »požgala« 14,9 milijarde evrov. Razlika

SILVIO BERLUSCONI
ANS

v donosnosti med referenčnimi nemškimi obveznicami in italijanskimi državnimi dolžniškimi papirji pa je dosegla 355 bazičnih točk, kar pomeni nov rekord.

Pod vse večjimi pritiski je za nameček finančni minister Giulio Tremonti, ki je doslej v vladi jamčil za stabilnost javnih financ. Obremenjen je zaradi sumljivih povezav s svojim nekdanjim svetovalcem Marcom Milanesejem, za katerega so neapeljski tožilci izdali nalog za aretacijo zaradi korupcije. Opozicija je Tremontija že pozvala

k odstopu. Zaradi vsega tega se je Berlusconi odločil, da osebno nastopi v parlamentu in da skliče socialne partnerje. S tem premier hoče pokazati, da je pripravljen na najširše soočenje za nadaljnje ukrepanje proti finančni in gospodarski krizi. Še pred tem bo Berlusconi jutri dopoldne vodil zasedanje medministrskega odbora za gospodarsko načrtovanje (Cipe), ki bo predvidoma odobril finančno kritje za izvedbo kakih 70 javnih del strateškega pomena v skupni vrednosti 7 milijard evrov.

Berlusconi računa, da bo na tak način ponovno prevzel vajeti vlade, po katerih je v zadnjih časih vse odločnejše segal Tremonti. Njegova poteza pa je tveganja. Če bi bil odziv borze na njegov nastop negativen, bi se znašel v še hujši slepi ulici kot doslej. Sicer pa celotna opozicija slej ko prej zahteva premierjev odstop. Kot so včeraj potrdili vsi najvidnejši opozicijski predstavniki, sedanja vlada ne more ponuditi rešitev, ko pa je sama del problema.

GOSPODARSTVO

Kriza: hud padec v prodaji avtomobilov

MILAN - Tako kot je napovedovala zveza tujih avtomobilskih hiš v Italiji Unrae, so v juliju zabeležili dodaten hud padec (10,7-odstoten) na avtomobilskem tržišču. Julija meseca so namreč prodali le 137.442 avtomobilov, kar je primerljivo le s hudo krizo iz leta 1983, ko je bilo prodanih 127.193 avtomobilov. Gre za posledično splošnega kritičnega stanja današnje makroekonomije in drugih negativnih dejavnikov, ki nanojo učinkujejo, kot so padec zaupanja potrošnikov, visoke cene zavarovalnin in ne nazadnje tudi skokovito naraščanje cene goriva.

V Italiji smo leta 2009 zabeležili padec ekonomske rasti in nič ne kaže, da se bo stanje v nadaljevanju leta izboljšalo, ravno tako hude čase pa napovedujejo tudi za prihodnje leto.

Padec prodaj zadeva vse avtomobilske znamke. Italijanska grupa Fiat je zabeležila 8,39-odstotni padec prodaje, vendar se je tokrat v primerjavi z ostalimi znamkami še dobro odrezala.

PRIBEŽNIKI

Na ladji na poti iz Libije se je zadušilo 25 priběžnikov

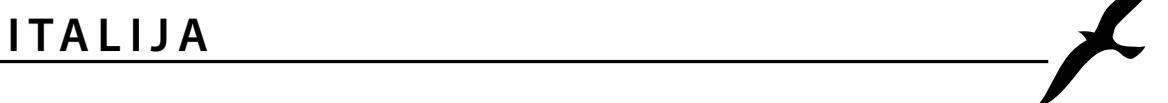
LAMPEDUSA - Italijanska obalna straža je na krovu ladje s priběžniki, ki je včeraj prispevala na otok Lampedusa, odkrila 25 trupel. Kaj je vzrok njihove smrti, še ni povsem jasno, domnevajo pa, da bi lahko šlo za zadušitev zaradi prenatrpanosti na ladji ali zaradi vdihanih strupenih plinov starega motorja. Na ladji je bilo še 271 ljudi, med njimi 36 žensk in 21 otrok.

Med smrtnimi žrtvami so bili sami mlajši moški, njihova trupla pa so odkrili, ko so potnike z ladje premesčali na plovila obalne straže. Ladja, dolga približno 15 metrov, je prosila za pomoč predvčerajšnjim zvečer. Dosegli sto jo finančna in obalna straža, ki sta nudili pomoč priběžnikom. Po pripovedovanjih preživelih naj bi žrtve prve stopile na ladjo in se namestile v spodnjem delu plovila, nato so se ostali nastanili še v druge prostore. Osebe, ki so se nahajale v spodnjem delu ladje, naj se bi po pripovedovanjih skušale rešiti, ampak zaradi pomanjkanja prostora naj bi jih ostali ne pustili na površje. Potovanje naj bi trajalo tri dni.

V zadnjih tednih je na Lampeduso sicer prišlo več tisoč priběžnikov iz Libije, več sto pa jih je zaradi slabega stanja ladij, prenatrpanosti in slabih vremenskih razmer utonilo. Večinoma gre za priseljenske delavce, ki prihajajo iz drugih delov Afrike.

Trupla na pomolu na Lampedusi
ANS

EVRO

1,4415 \$

+1,10

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

1. avgusta 2011

evro (povprečni tečaj)

valute	1.8.	29.7.
ameriški dolar	1,4415	1,4260
japonski jen	110,84	110,59
kitajski juan	9,2746	9,1793
ruski rubel	39,7390	39,5200
indijska rupee	63,5340	63,0220
danska krona	7,4501	7,4494
britanski funt	0,87955	0,87485
švedska krona	9,0070	9,0689
norveška krona	7,6935	7,7370
češka koruna	24,160	24,188
švicarski frank	1,1270	1,1418
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	267,90	269,97
poljski zlot	3,9828	4,0086
kanadski dolar	1,3713	1,3556
avstralski dolar	1,3041	1,3050
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,2215	4,2418
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7094	0,7092
brazilski real	2,2296	2,2277
islandska korona	290,00	290,00
turška lira	2,4116	2,3973
hrvaška kuna	7,4300	7,4375

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

1. avgusta 2011

1 meseč 3 meseč 6 mesečev 12 mesečev

LIBOR (USD)	0,18825	0,25395	0,42850	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,12750	0,17500	0,24167	-
EURIBOR (EUR)	1,436	1,610	1,824	-

ZLATO

(999,99 %) za kg

36.491,74 €

-155,40

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

1. avgusta 2011

vrednostni papir zaključni tečaj v € spr.v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA			
GORENJE	8,49	-2,41	
INTEREUROPA	1,95	+2,63	
KRKA	60,10	-0,51	
LUKA KOPER	12,20	-3,63	
MERCATOR	162,30	+2,72	
PETROL	212,00	+0,90	
TELEKOM SLOVENIJE	74,00	-0,07	

BORZNA KOTACIJA - DELNICE			
ABANKA	30,00	-	
AERODROM LJUBLJANA	15,62	-1,70	
DELO PRODAJA	21,00	-	
ETOL	65,00	-	
ISKRA AVTOELEKTRIKA	18,00	-	
ISTRABENZ	3,00	-0,33	
NOVA KRE BANKA MARIBOR	6,29	-0,33	
MLINOTEST	4,00	-	
KOMPAS MTS	6,00	-	
NIKA	16,50	-	
PIVOVarna LAŠKO	12,50	-8,42	
POZAVAROVALNICA SAVA	7,28	-	
PROBANKA	19,99	-	
SALUS, LJUBLJANA	280,00	+0,00	
SAVA	42,00	-1,18	
TERME ČATEŽ	178,90	-	
ZITO	105,00	-	
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	13,87	-1,63	

MILANSKI BORZNI TRG

FTSE MIB: -3,86

delnica	zaključni tečaj v €	spr.v %
A2A	0,96	-3,75
ALLIANZ	89,2	-2,14
ATLANTIA	12,49	-3,25
BANCO POPOLARE	1,23	-7,69
BCA MPS	0,48	-7,87
BCA POP MILANO	1,509	+0,67
EDISON	0,84	-0,88
ENEL	4,02	-0,79
FIAT	6,905	-0,22
FINMECCANICA	5,36	-6,94
GENERALI	13,26	-1,12
IFIL	-	-
INTESA SAN PAOLO	1,489	-7,86
LOTTOMATIC	13,44	-2,75
LUXOTTICA	21,87	-1,04
MEDIASET	2,99	-2,73
MEDIOBANC	6,425	+0,39
PARMALAT	1,81	-4,58
PIRELLI e C	7,24	-1,09
PRYSMIAN	12,91	-1,22
SNAM RETE GAS	36,38	-1,25
STMICROELECTRONICS	5,52	-1,08
TELECOM ITALIA	0,84	-4,22
TENARIS	15,26	-0,46
TERNA	3,04	-3,48
TISCALI	0,06	-1,4

MUZEJ REVOLTELLA - Mestna uprava predstavila osnovne smernice novega prostorskog načrta

Trst se mora razviti v sozvočju z drugimi občinami v pokrajini in s sosednjo Slovenijo

»Za Dipiazzo so bile okoliške občine bel papir, kot da jih ni« - O Krasu sinoci skoraj niti besede

V nabito polni konferenčni dvorani muzeja Revoltella (mnogi občini zaradi gneče sploh niso mogli v dvorano) je tržaški župan Roberto Cosolini včeraj morda dokončno obračunal s prejšnjo upravo in s svojim predhodnikom Robertom Dipiazzom. Povod za vsebinski in politični obračun s preteklostjo je bil novi prostorski načrt, katerega temeljne smernice bo občinski odbor odobril takoj po velikem šmarnu, občinski svet pa že v septembru. »Dobro in hitro«, je županov moto, saj se Cosolini očitno zaveda, da čas ne igra v korist Trsta in njegovi vse bolj vprašljivi prihodnosti.

Bolj kot vsebinska, je bila to »filozofska« predstavitev osnovnih smernic novega plana. Na eni strani popolnoma prozoren odobritveni postopek (prejšnja uprava je svoj načrt dolgo skrivala pred občani), na drugi potreba, da se plan prilagodi razvoju Trsta. Torej ne Trst v službi prostorskog načrta, kot se je dogajalo s ponesrečeno varianto 118, ki je sedaj dokončno tudi formalno v arhivu.

Cosolini, ki je uvedel srečanje v Revoltelli, je obtožnico na račun predhodnika in njegovega načrta prepustil Fabiu Omeru, odborniku za ekonomski razvoj. Urbanistični plan desne sredine je odbornik označil kot gradbeni načrt brez vsakršne razvojne perspektive, ki ni bil prilagojen bodočnosti mesta, temveč njegovi zelo konfuzni podobi. Omero je očital Dipiazzu in njegovim načrtovalcem, da so načrt pripravili brez vsakršnega soočenja z drugimi občinami naše pokrajine. Trst je na urbanističnih kartah izpadel kot neke vrste trdnjava, sosednje občine so bile bel papir, sosednji kraji v Sloveniji pa kot da ne bi obstajali. Levosredinska uprava bo tudi glede tega ubrala čisto drugo pot. Omero je napovedal posvetovanja z drugimi občinami naše pokrajine in, zakaj ne, tudi s sosednjimi občinami v Sloveniji. Da bi privarčevala 1500 evrov letne vpisnine v Združenje evropskih mest, je prejšnja občinska uprava bila prikrajsana z vsemi informacijami o evropskih čezmejnih pobudah, za

katere ni zaprosila in seveda tudi ni dobila praktično niti evra.

Župan in Omero se nista spustila v podrobnejšo vsebinsko oceno novih urbanističnih smernic in sta govorila predvsem o postopku, ki bo - kot rečeno - javen in bo temeljil na soudeležbi občanov ter njihovih predstavnihstev. Nekoliko bolj natancna je bila odbornica za javna dela Elena Marchigiani. Izpostavila je predvsem potrebo po tesnem sodelovanju s pristaniško upravo in z javnimi ustanovami, ki ima takšne in drugačne pristojnosti pri načrtovanju ozemlja. Izrecno je bila omenjena ustanova za industrijsko cono Ezit.

Če izvzamemo kratko in splošno omembo odbornice Marchigiani je na včerajšnji prireditvi tekla beseda predvsem o razvoju Trsta kot mestne tvorbe. Pogrešali smo besedo in misel o okoliških krajih in o Krasu, ki so vendarle sestavni del tržaške občinske uprave.

S.T.

Desno občinska odbornika Fabio Omero in Elena Marchigiani ter župan Trsta Roberto Cosolini, spodaj prepolna dvorana muzeja Revoltella

KROMA

OBČINA TRST - Predlog

»Plače« za predsednike in rajonske svetnike

Predsedniki tržaških rajonskih svetov bodo za vsako sejo dobili 104 evre bruto sejnine (približno 65 evrov neto), rajonski svetniki pa 31,20 evra bruto (19 evrov neto). Tako je včeraj sklenila pristojna občinska komisija na predlog odbornika Emiliana Edere (na slike). V primerjavi s prejšnjo zakonodajo bo Občina Trst s sejnimimi predsednikov privarčevala veliko denarja (letni strošek bo od 140 tisoč evrov zdržal na okoli 25 tisoč), sejnine za rajonske svetnike pa so nižje za kar 40 odstotkov. Kot je povedal odbornik Bertoli, se je Cosolinijeva uprava odločila za najvišje sejnine, ki jih določa deželna zakonodaja, saj hoče s tem v mejah zakonodaje ovrednotiti dejavnost krajinskih svetov ter njihovih predsednikov. Prej so slednji imeli mesečni honorar (okoli 1.200 evrov bruto), sedaj pa tudi zanje uveli sejnine.

Namesto, da bi zmanjšal visoke plače deželnih poslancev se je deželni svet v letosnjem proračunu odločil za

močno klestenje »prihodkov« rajonskih svetnikov in rajonskih predsednikov, kar ni ravno najbolj pravična metoda. Župan Roberto Cosolini se je med volilno kampanjo obvezal, da bodo rajonski sveti po novem imeli več pristojnosti. To naj bi prišlo do izraza v novem poslovniku, ki ga Bertoli napoveduje za jesen.

ČRNA KRONIKA - Tržačan Igor Amodeo

Po pretepu s karabinjerji tretjič v pripor v dveh mesecih

V nedeljo pozno zvečer je na Ulici Carducci med navadno kontrolo prišlo do pretepa med karabinjerji in vinjenim moškim, ki se je možem postavite na vse kriplje upiral. Zgodilo se je ob 23.15 pri hišni številki 33, blizu Goldoničevega trga. 35-letni Tržačan Igor Amodeo, star znanec sil javnega reda, se je pod očitnim vplivom alkohola zakadil v karabinjerje in povzročil pretep. Napisali so ga potisnili na tla in ukrotili, med osebno preiskavo so v njegovem žepu našli kirurški nož. Odvedli so ga v vojašnico, po izpolnitvi zapisnika so ga priprili.

S tem se je brezposeln serijski prestopnik Amodeo, ki pogosto »bivakira« v sedišču mesta s skupino mlajših pankterjev, že tretjič v poldrugem mesecu znašel v tržaškem zaporu. Sredi junija je z 22-letnim Lorenzom Petrinijem sejal strah po ulicah Sv. Ivana, v nekaj dneh je prišlo do treh ropov na račun priletnih kramjanov (baje zaradi potrebe po mamilih), enega od teh je Petriji tudi ranil. Dvojico so prijeli policisti, dokazov o Amodeovi neposredni vpletjenosti pa ni bilo dovolj. 13. julija pa je 35-letnik pri poštem bankomat na Drevoredu Sanzio oropal mladenci, odvzel mu je 50 evrov. Spet so ga prijeli policisti in znova je bil kmalu izpuščen na prostost.

Seznam Amodeovih prestopkov je kar se da dolg. Pred tremi leti je na primer poskusil ukrasti prostovoljne prispevke v stolnici sv. Justa, januarja letos pa je pobegnil iz hišnega pripora, zradi česar so ga odvedli v tržaški zapor. Pred štirimi leti je na Trgu Oberdan nevarno vihtel težko verigo in ščuval psa pasme pitbull proti mimoidočim. Z verigo je tudi pretepel mestnega redarja, ob-

sojen je bil še zaradi sodelovanja pri povzročitvi poplave v poštem uradu v Ulici S. Anastasio.

Ukraden moped in neuspešen beg

V nedeljo dopoldne sta se policista urada za splošno preventivo in javno pomoč odpravila na Judovec, saj je bil pred trgovino Coop v Ulici Alpi Giulie parkiran ukraden moped. Lastnica je tatvino prijavila v petek. V družbi lastnice sta policista pred Coopom izpolnjevala zapisnik o najdbi motorne kolesa, ko se je - z mopedom ključem v roki - približal živčen 33-letni moški. Vprašala sta ga, kako se imenuje in zakaj ima ključ ter ga povabila v avtomobil. Moški je odrinil enega policista in lastnico ter poskušil zbežati, a se je spotaknil in padel. Dohitel ga je policist, po krajšem prerivanju so ga prijeli in priprili. Ovadili so ga zaradi prikrivanja ukradenega blaga, upiranja in povzročanja telesnih poškodb.

Pred univerzo povozili študentko

Včeraj ob 15.15 se je pred glavnim sedežem tržaške univerze prijetila prometna nesreča, v kateri se je poškodovala 25-letna študentka S. V. Peška, ki jo je povozil avtomobil smart, se je močno udarila v glavo. Služba 118 je posegla z rešilcem in avtomobilom, dekle so prepeljali v katinarsko bolnišnico. K sreči poškodbe niso hude, okrevala bo v tednu dni. Nesrečo so obravnavali tržaški mestni redarji.

RIBIŠKO NASELJE - Domačina prehitela pristojne službe

Z dvojezičnih smerokazov odstranila »fašistično umazanijo«

Svetnik Maurizio Rozza in predsednik vaške skupnosti Lucijan Kocman na delu s krpami in razredčilom

V petek, 29. julija, popoldne je stekla akcija očiščenja pomazanih dvojezičnih smerokazov na križišču za Ribiško Naselje, točno med Devinom in Štivanom. Pred nekaj dnevi so vaščani Štivana opazili, da so bili dvojezični smerokazi na Ribiško naselje in Arheološko najdišče, ki jih je pred slavimo dvema mesecema dala postaviti pokrajinska uprava, pomazani z belo spray barvo. Smerokazi so bili seveda le delno pomazani, pač na strani slovenskega napisa.

Med domačini je bilo ogorčenje nad takim podlним dejanjem očitno zelo veliko, pravzaprav toliko, da ni bilo več potrebljenja za čakanje, da bi pristojni občinski ali pokrajinski organi poskrbeli za očiščenje pomazanih smerokazov. Tako sta občinski svetnik devinsko-nabrežinske občine Maurizio Rozza in predsednik vaške skupnosti Štivana Lucijan Kocman (*na slikeh*) ob vsestranski pomoči drugih vaščanov sklenila, da stopita neposredno v akcijo. Oborožena z razredčilom in cučnami sta se lotila čiščenja in kolikor je bilo mogoče odstranila "fašistično umazanijo".

Z velikim upanjem, da bodo organi javne varnosti slej ko prej znali dati zadostni soli na rep tem "nočnim vranom"!

VARSTVO OKOLJA - Vsedržavna kampanja

Žepni pepelniki kot rešitev cigaretnih ogorkov na plažah

Plaže in morje niso smetnjak

V soboto, 6., in nedeljo, 7. avgusta, se tudi na naše plaže vraca vsedržavna pobuda okoljevarstvenega združenja Marevivo in Japan Tobacco International - JTI, v sklopu katere bodo tokrat po vsem italijanskem škornju razdelili 100 tisoč žepnih pepelnikov.

Kaže, da predstavljajo cigaretni ogorki kar 75 odstotkov vseh smeti, ki jih popberejo s plaž in potrebujetejo vsaj pet let, da se popolnoma razgradijo. Ko pa bi bilo za spoštovanje plaž in morja in zaščito okolja potrebnih le nekaj sekund ... Zgoraj omenjeni združenji sta si zato s podporo ministra za okolje, vzeve pristaniških kapitanij ter italijanskega kopališkega sindikata zamisli hvalevredno akcijo, ki želi zaščiti skoraj 8.000 kilometrov italijanskih plaž. Nad tisoč prostovoljev bo v soboto in nedeljo pod vodstvom članov združenja Marevivo obiskalo italijanske plaže (tudi na gumenjakih) in kopalcem ponudilo skupno kar 100 tisoč žepnih pepelnikov, ki jih lahko vsak po uporabi umije in ponovno uporabi. Ob tem bodo delili tudi manjše brošurice, na katerih bo jasno zabeleženo, koliko časa potrebujejo posamezni izdelki vsakdanje rabe - predvsem pločevinke, steklenice in plastenke - za popolno razgradnjo v morju.

Letošnja kampanja se loteva, kot zapisano, cigaretnih ogorkov, pravzaprav skuša v kopalcih vzbudit čut spoštovanja okolja in eko-zdrave pameti. Kadilec, ki bo prejel priložnostni pepelnik, bo lahko vanj odvrzel vsaj šest ogorkov, kar pomeni, da bo na plažah oziroma v morju dnevno 600 tisoč ogorkov manj, kar lahko pretvorimo v dvakratno višino gore Everest (8.848 m krat dva).

Pri nas bodo pepelnike delili po plažah pri kopališču Ausonia, Pedocin, Carravella in Seslianu, v Barkovljah in v Miramaru, na deželnih ravnih pa seveda v Gračevu in Lignanu.

Alarm zaradi bombe, ki je na vlaku ni bilo

Nekdo je včeraj ob 11.45 poklical si le javnega reda in sporočil, da se na vlaku Eurostar, ki pelje iz Milana v Trst, nahaja bomba. Vlak so ustavili na tržiški postaji, potniki so morali izstopiti in počakati na naslednji deželni vlak. Železniška policija je pregledala vse vagone, nato pa tudi vse ostale vlake Eurostar (tudi te so ustavili v Tržiču). Policisti niso našli ničesar, posledice v železniškem prometu pa niso bile hude. Po navedbah skupine Ferrovie dello Stato naj bi zamude znašale od 4 do 12 minut.

Fotografska razstava Olge Micol v Tommaseu

V kavarni Tommaseo (Trg Tommaseo 4/c) so včeraj odprli fotografsko razstavo Olge Micol - Sensazioni ed emozioni della Vecchia Europa (Občutki in čustva stare Evrope). V svoj objektiv je Micolova ujela čar Krakova, Varšave in Vroclava, kjer sta vojna in revščina hudo zaznamovali urbano podobo in življenje ljudi, ki so v njih živelji. Vendar na fotografijah izstopa želja po preseganjju starih težav in sla po novem življenju, po optimizmu in svežini. Razstava bo na ogled do 4. septembra, vsak dan od 8. do 23. ure.

Prvi torek ... v muzeju zvečer

Drevi se začenja niz pobud Muzeji zvečer. V gledališkem muzeju Schmidl v palači Gopčević oziroma na priložnostnem odru na ulici pred njim bo ob 21. uri nastopil ansambel Caput Gauri iz Codigora nastopila s tradicionalnim sporedom tipičnega italijanskega ansambla »a pizzico«, to je z mandolinami, mandončeli, kitarami in kontrabasm. Večer pa bo ponujal tudi filmsko varianto, in sicer ob 20.30 bodo v notranjosti muzeja predvajali Opening Night (La sera della prima, 1978) Johna Cassavetes, medtem ko bo ob 22.30 srečanje o tržaški sopranistki Aldi Noni, ki ga bo vodil Vincenzo Ramon Bisogni. Hkrati si bo mogoče obiskati razstavne dvorane muzeja, v katerih bo odmevala glasba v živo, si ogledati razstavo Suoni di carta (Papirnati zvoki) in likovno razstavo grškega umetnika Panosa Mitsopoulosa.

Jutri pa bodo ob 21. uri nastopile sopranistka Laura Antonaz, igralka Marzia Postogna in pianistka Cristina Santin, ki bodo postregle s poklonom ženskam - junakinjam, čarovnicam, velikim osebnostim ali svetnicam. Ob 20.30 bodo predvajali film My Son, My Son, What have we Done (2009) Wernerja Herzoga, ob 22.30 pa bo srečanje z maestrom Renatom Zanettovichem.

Srečajmo se v knjigarni

Nadaljujejo se srečanja za otroke in mladostnike v mestnih knjigarnah. Danes bo ob 17.30 v knjigarni Quarantotti Gambini (Ul. delle Lodole 6 oz. 7/a) na sporednu veliki znanstveni kviz za ekipe otrok od 6. leta starosti, jutri pa v knjigarni Stelio Mattioni v Naselju sv. Sergija (Ul. Petracco 10) animirana zgodbica za otroke od 4. leta dalje o ljubezni med dimnikarjem in pastirico.

Tri gledališke zgodbe, ostrige in raki ... v Miljah

V okviru niza Itinerari/Routes Gledališča v gledališču bo drevi na dvorišču miljskega grada ob 21. uri gledališka predstava Buone vacanze trilogia con un muro, una borsa e un bambino, v kateri nastopa Maurizio Zaccagna. Režijo je podpisala Marcela Serle. Ponovitev bo jutri, ravno tako ob 21. uri. Ravno tako jutri ob 21. uri bo na dvorišču pod gradom igralec Maurizio Solda' poskrbel za manjše »popotovanje« po istrski tradicionalni enogastronomski ponudbi s pomenljivim naslovom Ostrige e gransi ... i mesi con la erre.

Vzdrževanje cestne signalizacije

Občina Trst sporoča, da so v nedeljo začeli z vzdrževanjem cestne signalizacije. Do četrtek bodo v nočnih urah (med 21. in 6. uro) potekala dela za vzdrževanje horizontalne cestne signalizacije v ulicah Battisti, Giulia, Trg Volontari Giuliani, pri Bošketu, Ulici delle Docce, drevoredi Sanzio, Trgu Gioberti, Vrdelski cesti in Cesti za Lonjer.

MONTAŽ - Na Pipanovi lestvi umrl mlad moški, njegov priatelj je živ

Smrtonosna strela

Popoldne sta se planinca znašla sredi nevihte, štiridesetletnik padel 50 metrov globoko

Na Montažu je včeraj prišlo do tragične gorske nesreče, v kateri je izgubil življenje Goričan (sicer bivajoč v Trstu), 41-letni Federico Dean. Na znameniti Pipanovi lestvi (*na slike*) je bil ranjeno usodna strela, ki je udarila tudi v njegovega prijatelja, 35-letnega Tržačana, bivajočega v Sloveniji Franca Gabrijeljeja, a je k sreči ostal živ.

Okrug 15. ure sta se Tržačan med sestopom znašla sredi nevihte na kovinski Pipanovi lestvi, navpičnem in izpostavljenem 60-metrskem preskoku, ki vodi proti vrhu. Nenadoma je v oba planinca udarila strela. 41-letnik je padel v globino in pristal je v dobrih 50 metrov nižje in pri tem močno udaril z glavo. »Ni znano, ali je umrl na začetku, ali pa na dnu,« so sinoči povedali reševalci finančne straže. Njegov 35-letni prijatelj se je poškodoval, strela ga je nekoliko opekla. S pomočjo reševalcev in helikopterja pa je prispel na varno, včeraj je bil na opazovanju v videmski bolnišnici. Poleg finančnih stražnikov so posigli državni gorski reševalci iz Rablja ter helikopterja službe 118 in civilne zaščite. Težavno reševanje je v hudem nalužu trajalo poldrugo uro.

Po besedah vodje ekipe prostovoljnih gorskih reševalcev Renata Palmieri sta se planinca odpravila na Montaž iz ene od tamkajšnjih koč, kljub temu, da vremenska slika ni bila optimalna. »Celo jutro in dopoldne se je ob posameznih plohah občasno jasnilo. Ne morem reči, da je bilo vreme najbolj primerno, čeprav je bila nevihta nenadna,« je povedal Palmieri. Pojasnil je, da je prezivel v trenutku tragičnega dogodka zakričal, nekateri drugi planinci so ga zaslišali in po telefonu obvestili reševalce. Včeraj so gorski reševalci iz Rablja rešili tudi furlanskega planinca, ki si je na Trbiški Škrbinici zlomil noge. (af)

SALEŽ - Derby kočij in jezdecev

Praznik konjev je obiskala številna množica redovednežev

Na travniku ob Kraški domačiji Bajta so se zbrali že v jutranjih urah

Konji, kočije, veselo vzdušje in sončno vreme so v nedeljo privabili številno množico redovednežev na travnik ob Kraški domačiji Bajta v Salež, kjer se je odvijal drugi Derby kočij in jezdecev. Letos so se tekmovalci zbrali že v jutranjih urah, kajti je bila letošnja novost dvojno tekmovanje kočijažev v gimkani, tehnično zahtevnem poligonu. Lansko prvo izvedbo, ki jo je priredilo Furlansko združenje ljubiteljev kočij AFAC v sodelovanju s skupino kočijažev Mattakkioni in pod pokroviteljstvom Občine Zognik in Pokrajine Trst, je dopolnil čezmerni sprehod s starodavnimi in originalnimi kočijami od Bajte do Komna. »Od samega začetka smo odločili, da bomo čezmejni trek s kočijami organizirali vsaki dve leti, tako da bo drugi naslednje leto. Letos pa, kadar je želen, je z lastno kočijo po Krašu peljal obiskovalce,« je dejala organizatorka praznika Eleonora Goruppi.

Kočijaži so v prvem delu tekmovanja morali v najkrajšem času opraviti pot, na kateri so omejili okrog dvajset vrat s plastičnimi stožci z žogico na vrhu. Kdor je žogico zvrnil s stožca, je dobil nekaj sekund kazni, ki so jih potem pristeli h končnemu času. Gimkana je bila dokaj težava, saj so bila vrata široka le trideset centimetrov več od samih kočij. V drugem delu pa so na pot postavili labirint iz sedmih bal sena, katerega so morali tekmovalci obiti po določenem zaporedju. Jezdeci in amazone so dirkali po isti poti med prvim in drugim delom tekmovanja s kočijami. V kategoriji kočij z enojno vprego (z enim konjem) je najhitrejše na cilj privozil Adelio Aregini iz Pordenona, pred Ivanom Pernarčičem iz Vižovlj in Gregorjem Coljo iz Samatorce. Med kočiji z dvojno vprego (dvema konjem) je prvo mesto osvojil Slovenec Alen Sakič, drugo Bruno Cotic z Goriškega, tretje pa Srečko Špacan iz Vižovlj. Pri jezdecih je najboljši bil Anej Furlan iz Slovenije, za njim Paolo Utmar iz Medja vasi in tretja Matteja Pernarčič iz Vižovlj. Nastopilo pa je štirinajst jezdecev in skupno osem kočij.

Naslednje leto so organizatorji razmišljali, da bi praznik razširili na dva dni s pravo »country fešto«. »V projekt je potrebno vključiti še druga društva in ustanove za finančno podporo,« je obrzaložila Goruppijeva in dodala, da načrtujejo ustavitev novega združenja kočijažev na Krasu za celotno tržaško pokrajinu, ki bi pravilno vrednotilo kočije in jih uporabljajo tudi v športne namene.

Andreja Farneti

Tekmovalci so kočijaži (desno) in jezdeci (spodaj)

KROMA

SALEŽ - Kmetija Skerlj

Največ časa v vinogradih, manj v kleti

»Zaradi politike ne vidim nobenega napredka v kmetijstvu, a z golj polena pod nogami z vedno višjimi stroški in zpleteno birokracijo«

Na Kmetiji Skerlj v Saležu so prvič odprli osmino leta 1965, počasi pa se je slednja leta 1991 spremenila v kmečki turizem. Družina Skerlj prideluje in redi živali, kot so nekoč to delali njihovi predniki.

Njihovi vinogradi se razprostirajo na saleški površini, ki meri dva hektarja. »Do sedaj je šlo vse pot po olju, imeli smo zelo malo toče. Dokler pa ne bo grozdje pod streho, ne bi o tem preveč razpravljal. Nekoli se ne ve, kako se bo vreme spreobrnito,« je odkrito povedal Matej Skerli, ki s sestro in s pomočjo staršev Justa in Danile upravlja danes turistično kmetijo. Največje probleme v vinogradih so imeli z živalmi. Jazbeci in zajci jedo pridelki, divji prašiči pa rijejo mlade trte. Matej je priznal, da imajo nekatere njihovi kolegi večje probleme z divjimi prašiči. »Rешite za ta problem so zapletene, kajti je ogradiitev zemljišč težavna zaradi načrtov in visokih finančnih sredstev, ki so za to potrebna,« je dodal Matej. Meni, da imajo vinogradniki in kmetovalci na Krasu izredne pogoje za take vrste poklica, saj so vsi izdelki zelo kvalitetni na vseh področjih. Problem pa stoji v začetni investiciji kmeta v izkopavanje kraške skale za vinograde in nato v dostavo prsti. »Zaradi politike ne vidim nobenega napredka v kmetijstvu, a z golj polena pod nogami z vedno višjimi stroški in zpleteno birokracijo. Zaradi tega tudi starejši ljudje prenehajo, ker nimajo dohodkov.«

Leta 2002 so posodobili stari del hiše in sezidali tri stanovanja, ki so na razpolago skozi celo leto. »Turistična sezona se začne približno za veliko noč in se zaključi za Barcelano, tudi za Božič je dobro obiskano. Največ je Avstrijev, Nemcev in Nizozemcev, veliko pa je takih turistov, ki se vračajo več let,« je povedala Matejeva sestra Kristina. »Všeč jim je zahajati na Kras, ker imajo blizu tako mesto kot morje. Navadno preživijo polovico dneva v Trstu, drugo polovico pa pri morju. Drugače pa jim tudi mi razkažejo lepote naših krajev,« je še pojasnila.

Poleg vina (vitovska, malvazija in teran), ki ga vsako leto pridelajo približno 60 hektolitrov in ga tudi stekleničijo, redi družina Skerlj prašiče in kokoši. Prašiči se v gozdih pasejo skozi celo leto. Slednje uporabljajo v kmečkem turizmu za pršut, panceto, vratovino, klobase ter druge mesne izdelke, ki jih skuhajo ali spečajo na žaru. Kmečki turizem je odprt od septembra do polovice decembra ter od februarja do junija. »V poletnih mesecih imamo kmečki turizem zaprt, ker je veliko dela na kmetiji in v vinogradih,« je obrazložil Matej. Družina preživi največ ur v vinogradu, manj pa v kleti. Čeprav je količina vina dokaj skromna, je zato veliko dela. Mehanski pripomočki jim pomagajo pri opletanju, čiščenju in škropljenju trt. Trgajo, stržijo grozde in debla, čistijo liste pa vse ročno. Njihova vina so macerirana, s tem pa želijo doseči čim večji ekstrakt, saj je dela veliko, količine pa malo. Vina prodajajo v Sloveniji, nekaj pa tudi v Veliki Britaniji.

Kristina in Matej Skerli v njuni kleti

KROMA

Z bratrancev s Kraške domačije Bajta si pomagajo, ko jim kaj rabi in si izmenjujejo mnenja, kot tudi z ostalimi vinogradniki. »Potem pa gre vsak po svoji poti. Skrivnosti kmetijstva niso zapisane v

nobeni knjigi, podkoval me je oče. Kar se tiče vina pa so najbolj dragoceni nasveti drugih vinogradnikov,« pravi Matej.

Andreja Farneti

Pupkin Kabarett pri Sv. Justu

Kabaretna ekipa Pupkin Kabaretta bo jutri ob 21. uri nastopila na gradu sv. Justa, kjer se ji bosta v tradicionalnih domiselnih skečih pridružila še Emanuela Grimalda in Paolo Rossi, ob njih pa seveda Niente band.

V Naselju sv. Mavra risanka Rio in film Qualunquement

Filmska večera v sklopu niza Kino na trgu na župnijskem igrišču v Naselju sv. Mavra (Sesljan) v organizaciji odborništva za kulturo, turizem in šport Občine Devin-Nabrežina, ki sta bila predvidena 29. in 30. julija in sta zaradi slabega vremena odpadla, bosta na sporedno **danes in jutri**. Točneje bodo drevi predvajali film Qualunquement, jutri pa risanko Rio z začetkom ob 21.15. Vstopnine ni.

Jazz na Trgu Hortis

Na Trgu Hortis se nadaljuje niz srečanj z jazzom - Trieste Loved Jazz. V četrtek bo ob 21. uri nastopil italijanski glasbenik Gabriele Petracco, ki bo postregel z enkratnim melodijami, pravzaprav vibracijami z vibrafonom, za njim pa se bo občinstvu predstavil nemško-italijanski trio Markus Stockhausen, Angelo Comisso in Christian Thome Trio (Here there is the perfect number) s svojimi neobičajnimi ritmi.

SLOVO - Po daljši bolezni

Tiho se je poslovil Giani Furlanič

Po daljši bolezni se je poslovil Ivan - Giani Furlanič, športnik in pedagog. Njegovo ime bo ostalo neizbrisno vezano na športni in šolski svet, v prvi vrsti na odbokarsko društvo Bor in slovenske višje šole.

V mladih letih je namreč Giani Furlanič igral odbokjo v Borovi moški ekipi. Pozneje se je posvetil tudi trenerskemu poklicu. Generacije višješolcev pa se Furlanič spominjajo kot profesorja telesne vzgoje, ki je ure televadbe redno »začinjal« s svojimi pikrimi pripombami in rimano ironijo.

Giani Furlanič je bil tudi solodelavec našega dnevnika, v prvi vrsti njegove športne redakcije. Redno je namreč spremjal športno dogajanje pri nas in v svetu.

ZNANOST - Tržaška študija

Nadzor nad trenjem mikroskopskih teles v nanosvetu

Nadzorovati in upravljati trenje v nanosvetu, ki ga lahko opazujemo samo z mikroskopom. To je obzorje, ki se prvič nasploh odpira znanstvenemu svetu po italijanski študiji, ki so jo v glavnem izvedeli v Trstu. Raziskavo, ki je bila objavljena v reviji Physical Review Letters, sta koordinirala mednarodna visoka šola SISSA in tržaški center CNR-IOM Democritos v sodelovanju z mednarodnim središčem za teoretsko fiziko (ICTP) Abdusa Salama.

Raziskovalci grljanskih znanstvenih ustanov so ugotovili, da lahko fazna spremembra oz. sprememb agregatnega stanja vpliva na trenje in omogoči nadzor nad silo, ki se upira relativnemu gibanju med seboj dotikajočih se mikroskopskih teles. Fazna spremembra nič drugačna kot prehod materije v različno stanje, naj bo to trdno, tekoče ali plinasto.

»Naša študija prvič razkriva možnost nadzora nad trenjem,« je

poudaril koordinator Erio Tosatti (*na sliki*), fizik tržaške visoke šole SISSA in član ameriške National Academy of Sciences. Tovrstne raziskave so nedvomno zanimive za tehnički napredek, saj lahko prizomorejo k ustvarjanju novih snovi v luči trajnostnega razvoja in energetskega varčevanja.

Z DNEVNIKOM NA DOPUST

Jaz in ti... in Primorski

Bralce in naročnike, ki se odpravljajo na dopust, vabimo, da se naročijo na spletno izdajo časopisa. Primorski dnevnik vas bo s svojimi vestmi v živo spremjal, kamorkoli vas bo popeljalo poletje.

Trimesečna naročnina: 55 evrov
Naročnina za 30 dostopov: 30 evrov

Več na naši spletni strani:

www.primorski.eu

 Primorski
dnevnik

Dnevnik Slovencev v Italiji.

OBČINA REPENTABOR - Zanimiva multimedija predstava

Na Tabru bodo spet odprli Vrata sanj

Očarljive fotografije projektirajo na pročelje cerkve - Ponovitev v nedeljo

Vrata sanj je naslov multimedija predstavi, ki jo tržaška pokrajinska uprava prireja na Tabru. Na pročelju cerkve in bližnje kamnite hiše bodo v nedeljo zaživele fotografije oddaljenih krajev in ljudstev.

Predvidene so štiri ponovitve (ob 21.15, 21.45, 22.15 in 22.45).

Včeraj danes

Danes, TOREK, 2. avgusta 2011

ALFONZ

Sonce vzide ob 5.49 in zatone ob 20.33 - Dolžina dneva 14.44 - Luna vzide ob 9.08 in zatone ob 21.34

Jutri, SREDA, 3. avgusta 2011

LIDIJA

VРЕМЕ ВЧЕРАЈА: температура зрака 23,6 stopinje C, зраčni tlak 1009,4 mb raste, vlažna 58-odstotna, veter 7 km na jugo-vzhodnik, nebo rahlo pooblaščeno, morje skoraj mirno, temperaturo morja 23,7 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 6. avgusta 2011

Običajni urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Trg Libertà (040 421125), Škedenjska ulica 44 (040 816296).
Bazovica (040 9221294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Trg Libertà 6, Škedenjska ulica 44, Istrska ulica 18/B.
Bazovica (040 9221294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOĆNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Istrska ulica 18/B (040 7606477).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

te 2; 16.00, 20.10 »Per sfortuna che ci sei«; 18.30, 21.35 »Transformers 3«; 16.10, 17.50 »Cars 2«.

FELLINI - 17.00, 20.30 »The Housemaid«; 18.45, 22.10 »At the end of the day - Un giorno senza fine«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.10, 18.10, 20.10, 22.15 »Captain America - Il primo vendicatore«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.20, 18.15, 20.00, 22.00 »Il ventaglio segreto«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Le donne del 6. piano«.

KOPER - KOLOSEJ - 20.40 »Hanna«; 18.30 »Harry Potter in svetinja smrti 2. del - 3D«; 16.40, 18.40 »Pingvini gospoda Popperja«; 16.10, 18.50 »Pirati s Karibov: Z neznanimi tokovi«; 21.30 »Prekročena noč 2«; 16.00, 21.00 »Prvi maščevalec Stotnik Amerika - 3D«.

KOPER - PLANETTUŠ 16.20 »Svet oceanova - 3D«; 16.00 »Avtomobili 2 - 3D (sinh.)«; 15.15, 17.50 »Avtomobili 2 (sinh.)«; 15.50, 18.15, 20.40 »Cukrček 2«; 18.35, 21.25 »Harry Potter in svetinja smrti 2 - 3D«; 20.05 »Harry Potter in svetinja smrti 2«; 16.05, 18.05 »Izvorna koda«; 18.30, 21.10 »Prvi maščevalec 3D«; 16.10, 18.20, 20.30 »Kako se znebiti šefu?«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 20.20, 22.10 »Machete«; Dvorana 2: 15.40, 16.30, 18.15 »Cars 2«; 16.45, 18.30, 20.15, 22.00 »Per sfortuna che ci sei«; Dvorana 3: 17.30, 19.45, 22.00 »Captain America - Il primo vendicatore 3D«; Dvorana 4: 15.45, 17.55, 20.05, 22.15 »Harry Potter e i doni della morte parte 2 - 2D«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 18.00, 21.00 »Harry Potter e i doni della morte parte 2«; Dvorana 2: 17.30, 20.30 »Captain America - Il primo vendicatore - 3D (dig.)«; Dvorana 3: 18.30, 21.30 »Harry Potter e i doni della morte parte 2 - 3D«; Dvorana 4: 20.00, 22.00 »Per sfortuna che ci sei«; 17.40 »Cars 2«; Dvorana 5: 17.45, 20.10, 22.10 »Il ventaglio segreto«.

Čestitke

Dobrodošel malo JAN! Mamici in tatku želimo mnogo mirnih noči, tebi in bratu Matiji pa veliko veselih in razigranih dni. Erik, Dean, Aleš, Sani, Evan, Ajda, Maja, Matej in Ivana.

Tanja je mamica postala, Mitja pa očka, saj se jima rodila je brhka MIJA. Mali deklici želiva veliko sreče v življenju, da bi bila vedno radoživila in preudarna. Staršem pa, da bi jim bila hčerkica stalno v veselje in ponos. Stric Stojan in tetka Nataša.

NINA hitro rase, danes bo ugasnula 5 svečk, zna plavati, se potapljati, loviti ribe in ritmiko ima zelo rada. Vse najboljše draga Nina od nas vseh, ki te imamo radi.

Kino

AMBASCIATORI - 16.40, 19.00, 21.20

»Harry Potter e i doni della morte parte 2 - 3D«.

ARISTON - Poletna arena: 21.00 »127 ore«.

CINECITY - 16.40, 19.20, 22.00 »Captain America - 3D«; 16.00, 18.35, 21.10

»Captain America«; 22.15 »Bitch Slap - Le superdotate«; 16.00, 18.50, 19.40,

21.40 »Harry Potter e i doni della morte parte 2 - 3D«; 16.10, 17.00, 19.00, 21.50

»Harry Potter e i doni della morte par-

Solske vesti

ZDruženje staršev D.S.Š. SV. CIRILA IN METODA iz Katinare obvešča, da je še nekaj prostih mest za tabor angleškega jezika »Jezikajte«, sahovsko, računalniško delavnico »Mišk@« in biološko fotografasko »Poglej ptička«. Vpis sprejemamo do 15. avgusta. Info in prijave na tel. št. 320-271508 (Tanja), zscirilmel-tod@gmail.com.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da je bil na spletni strani Deželnega šolskega urada (www.scuola.fvg.it - scuole in lingua slovena - splošne novice) objavljen razpis, namenjen stalno nameščenemu učnemu osebju na slovenskih osnovnih šolah na Tržaškem, o enoletni namestitvi na Uradu za slovenske šole. Rok za prijavo zapade 16. avgusta.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE sporoča, da je bil 15. julija na spletni strani Ministrstva za šolstvo (www.istruzione.it) objavljen odlok o posodobitvi zavodskega levestic učnega osebja šol vseh vrst in stopnje. Za vpis v zavodske levestice morajo kandidati v roku 30 dni od objave odloka izpolniti izbrani šoli izročiti obrazec A/1, A/2 ali A/2 bis, medtem ko je za izbiro šol predviden obrazec B, ki ga je treba po predhodni registraciji (www.istruzione.it/istanze on-line) po internetu izpolnit do 26. avgusta (do 14.00). Kandidati, ki so vključeni v pokrajinske levestice habilitiranih in ne prosijo za vpis drugih natečajnih razredov v 2. ali 3. pasu, izpolnijo samo obrazec B. Podrobnejša navodila so na razpolago v omenjenem odloku.

DTZ ŽIGE ZOISA obvešča, da bo med poletno prekinljivijo didaktičnih dejavnosti šola zaprta ob sobotah do vključno 27. avgusta. Od ponedeljka do petka bo tajništvo odprt do 9.00 do 14.00.

Izleti

PLANINSKA ODSEKA SK DEVIN IN ŠZ SLOGA vabita člane in prijatelje na celodnevni avtobusni izlet v Bistro, tehnični muzej Slovenije, nato vzpon na Krvavec v nedeljo, 7. avgusta. Informacije in vpisovanje na tel. št. 040-200782 (Frančko), 040-226283 (Viktor), 334-9772080 (Aljoša).

SPDT v sodelovanju z pobratenim PD Integral organizira od 19. do 21. avgusta tridnevni izlet na Triglav. Predvidenih je več variant: od Aljaževega doma čez Plemenice na vrh Triglava... s Pokljuke preko Vodnikove koče in Planike na Triglav ter mimo Doliča, čez Hribarice naprej preko Doline Sedmerih jezer... z Rudnega polja na Vodnikov dom, na Dolič, Kanjavec...; iz Krme do Planike, čez Triglavsko Škrbino na vrh, pa od Planike pod Šmarjetino glavo do Doliča... Vsi pohodi se zaključijo v nedeljo, 21. avgusta, na Planini pri Jezeru. Mesta za posamezne izlete so omejena, pohitite z vpisom na tel. št. 040-413025 (Marinka).

Obvestila

SKD JOŽE RAPOTEC iz Prebenega vabi na tradicionalno šagro v prebešnem parku od petka, 5. do ponedeljka, 8. avgusta. Zabavale vas bodo skupine Gedore, Happy day, Modri val in Ande Casa Dei. V nedeljo, 7. avgusta, ob 18.30 godba Gruppo bandistico di S. Barbara.

Pogrebno podjetje

na Općinah, v Boljuncu,
v Miljah, v Nabrežini
in Trstu

NOV URAD
NA ISTRSKI ULICI
NASPROTI POKOPALIŠČA SV. ANE.

Tel. 040 21 58 318

Prireditve

Delovali bodo dobro založeni kioski in nepogrešljive breskev z vinom. **TPK SIRENA** prireja tradicionalno Karamalado: v petek, 5. avgusta, ples z ansamblom »Andrea e Daniel«; v soboto, 6. avgusta, ples z ansamblom »Alter Ego«; v nedeljo, 7. avgusta, ples z ansamblom »Old Stars«. Odprtje kioskov ob 19. uri, ples ob 20.30.

O.N.A.V. - Tržaška sekcija italijskega združenja pokuševalcev vina vabi v soboto, 6. avgusta, ob 19.00 na obisk vinske kleti Stocco z degustacijo in večerjo. Vabljeni vsi člani in prijatelji. Informacije in prijave na spletni strani www.onav.it, tel. št. 334-7786980 (Luciano) ali 340-6294863 (Elio).

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV sporoča udeležencem poletnega pevskega seminarja v Dolenjskih Toplicah, da bo avtobus odpeljal v nedeljo, 7. avgusta, ob 14.30 izpred Marijanšča na Općinah.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA do 2. septembra odprta od 8. do 16. ure. Zaprta za dopust pa bo od 8. do 19. avgusta.

OBČINA ZGONIK razpisuje javni razpis za izbor popisovalcev za izvajanje zadolžitve popisovanja za 15. poleta prebivalstva in stanovanj za l. 2011. Interesenti lahko vložijo prošnjo za vključitev v izbor za pripravo prednostne levestice na osnovi naslovov do 8. avgusta. Informacije na tel. 040-229101, faks 040-229422, e-pošta: elettorale@com-sgonico.regeione.fvg.it - občinski urad za popisovanje Občine Zgonik (Zgonik 45). Več na www.comune.sgonico.ts.it.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SALEŽU je odprta ob ponedeljkih in sredah od 15. do 19. ure. Za dopust bo zaprta od 8. do 17. avgusta.

SLORI obvešča, da bo zaprt za dopust do 12. avgusta.

TEŽAVE ZARADI ALKOHOLA? Rešitev te ju. Kje? Kdaj? V ponedeljkih v Ul. Foschiatti 1 od 18.00 do 20.30 in v Sesljanu (v stavbi C.E.O.) - Naselje sv. Maura od 19.00 do 20.30 ter v Ul. Dei Pellegrini (v župnišču pri Lovcu) od 18.00 do 19.30; ob sredah v Naselju sv. Sergija, Trg XXV. aprila 13, od 18.00 do 19.30; v četrtekih na str. di Fiume (v župnišču) od 18.00 do 19.30; ob petkih v Dolini (v prostorih občinske telovadnice) od 18.30 do 20.00. Tel. A.C.A.T.: 331-6445079.

ZSKD - na voljo je še nekaj prostih mest za poletne ustvarjalne delavnice za osnovnošolce, ki bodo v Gornjem Tarbiju od 22. do 27. avgusta. Bogato zastavljen program ustvarjanja in spoznavanja okolice, za odhod zagotovljen avtobusni prevoz. Informacije na tržaškem sedežu ZSKD, tel. 040-635626 od ponedeljka do petka med 9. in 13. uro.

SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ sporoča, da bo urad v Trstu do 26. avgusta imel sledenči urnik: od ponedeljka do četrtka od 9. do 13. ure, ob petkih bo zaprt.

BAZOVICA 2011 - Odbor za proslavovo bazoviških junakov obvešča, da bodo vaje združenih mešanih pevskih zborov v ponedeljek, 29. in sredo, 31. avgusta, v ponedeljek, 5. in v sredo, 7. septembra, ob 20.30 v Prosvetnem domu na Općinah. Letošnja zborovodja bo Cinzia Sancin. Vabljeni!

Prireditve

MEPZ RDEČA ZVEZDA, MePZ Gorjansko in Shipyard Town Jazz Orchestra se bodo predstavili na celovečernem jazz koncertu, na katerem bodo izvajali skladbe Duka Ellingtona. Koncert bo v četrtek, 4. avgusta, ob 20.30 na pokritem balinišču v Samotorci. To-plo vabljeni!

SKD IGO GRUDEM pripravlja 15. avgusta za praznik Sv. Roka razstavo o solstvu v občini Devin Nabrežina, v letih 1945-1955. Če hrani kdo doma kakko spričevalo, fotografije, učbenike ali zvezke iz tistih let, naj pokliče tel. št.: 335-6553150. Hvaležni vam bomo, če nam boste pomagali pri postavitvi razstave.

OBČINA MILJE prireja likovno razstavo »Presenza nel tempo« Katalonke Laie Vega, v dvorani Negrisin, Trg Marconi št. 1 v Miljah. Razstava bo na ogled do srede, 17. avgusta, s sledenčim urnikom: od torka do sobote 10.00-12.00 ter 17.00-20.00, ob nedeljah 10.00-12.00. Vabljeni.

FANTJE NA VASI - večer o pomenu fantovščin, njihovega druženja in petja po vaseh na Slovenskem, v organizaciji KD Kraški dom, Zadruge Naš Kras, občine Repentabor, bodo oblikovali prof. Ivan Florjanc in MoPZ Kraški dom. Vabljeni v soboto, 6. avgusta, ob 20.30 v Kraško hišo v Repnu.

Osmice

DEJAN ima odprto osmico na Kontovelu.

DRUŽINA SLAVEC je v Mačkoljah št. 133 odprla osmico. Tel. 040-231975. Prisrčno vabljeni!

DRUŽINA TERČON - Mavhinje 42, je odprla osmico. Tel. št. 040-299450.

LADI REBULA - Repnič št. 2 ima odprto osmico. Tel. št. 040-2291474.

MARČELO IN ERVIN sta odprla osmico v Samotorci št. 22. Tel. 040-229180.

MARKO REBULA vas pričakuje v svoji osmici v Slivnem št. 6! Tel. št. 347-5686191.

NA KONTOVELU (Kamence) je odprta osmica.

OSMICA je odprta v Šempolaju, v oljčnem gaju!

OSMICO je odprl Miro Žigon, Zgonik 36. Tel. št.: 040-229198.

OSMICO je odprl Milič, Repen 49. Tel. 040-327104

STANKO je na Općinah odprl osmico. Tel. št.: 040-211454.

V PRAPROTU št. 15 je odprl osmico Ivan Gabrovec. Tel. št. 329-1540629. Toplo vabljeni!

V SALEŽU nPUjh sta odprla osmico Just in Bojana. Vabljeni!

V ZABREŽCU je odprl osmico Mitja Zobec. Vabljeni!

ŠUBER ima odprto osmico na Općinah. Vabljeni! Tel. 349-7158715.

Poslovni oglasi

ODDAM V NAJEM / PRODAM
poslovne prostore v pritličju ali I.
nadstropju - Obrtna cona Zgonik.

Tel. 348-2812360

Mali oglasi

45-LETNA GOSPA išče delo kot hišna pomočnica, prodajalka ali pomočnica v gostinstvu. Kličite tel. št. 348-5534270.

IŠČEM DELO kot pomočnica bolni ali ostareli osebi, 24 ur dnevno, tel. št.: 040-232265 (ob uri večerje).

KUPIM 2-3 sobno stanovanje ali manjšo hišo na območju občine Devin Nabrežina ali Jameš. Tel. 335-6123970.

NA OPĆINAH dajem v najem 80 kv.m. veliko stanovanje v 2. nadstropju: dnevna soba, kuhinja, 2 spalnici, kopališča, terasa in garaža. Tel. št.: 040-415785 (ob uri obedov).

NA PROSEKU oddajamo stanovanje v pritličju (55 kv. m.) z avtonomno kuhavo in s parkiriščem. Tel. št. 333-1129574.

NUJNO IŠČEM DELO kot pomočnica starejših oseb ali čistilka na domu. Tel. št.: 340-2149729.

PRODAJAM mladične pasme Border Collie; tel. 0481-419976.

PRODAM ALI DAJEM V NAJEM dvo-nadstropno hišo v centru Kozine. Tel. št. 392-2225821.

PRODAM HRASTOVE DESKE za lese-

ni pod. Za informacije: 346-0863215.

PRODAM knjige za vse razrede DTZ Žige Zois (oddelek za trgovce). Tel. št.: 338-4174647.

PRODAM traktor, znamka Valpadana, motor Lombardini diesel, 24 ks. Tel. št. 040-231984.

UNIVERZITETNA ŠTUDENTKA (diplomantka) pomaga pri študiju slovenščine, zgodovine, angleščine, ekonomije, prava ter latinščine in grščine (1. in 2. letnik). Tel. št. 333-1814173.

Prispevki

V znak sožalja s sestro in nečakoma ter v spomin na Gianija daruje Lučka z družino 100,00 evrov za slovenski otroški vrtec pri Sv. Ani.

V spomin na Alojzija Žagarja daruje družina Paoli (Padriče 18) 20,00 evrov za popravilo vaške cerkve na Padričah.

V spomin na Alojzija Žagarja daruje Resnjakovi (Padriče) 50,00 evrov za padriško cerkev.

V spomin na tov. Alojzija Žagarja daruje Stanka Hrovatin 30,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim NOB na Padričah.

V spomin na Alojzija Žagarja daruje Karmela in Piero Bellafontana (Perlugi) 35,00 evrov za KD Sloven.

V spomin na bratranca Alojzija Žagarja darujejo Marta in ostali (Padriče) 20,00 evrov za KD Sloven.

V spomin na tov. Alojzija Žagarja darujejo Kptanovi (Padriče) 25,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim NOB na Padričah in 25,00 evrov za KD Sloven.

V spomin na Alojzija Žagarja

KRIŽ - Mednarodna opera akademija basista Aleksandra Švaba

Donizettijev Ljubezenski napoj zaživel prisrčno in neposredno

Operno komedijo postavili prepričljivo kljub skromnim sredstvom - Ljudski dom natrpan z občinstvom

Mednarodna opera akademija, ki jo je v Križu ustanovil basist Aleksander Švab, je tudi letos pripravila projekt, ki je oplemenil vaško kulturno dejavnost: v sodelovanju s SKD Vesna, ŠD Vesna, ŠD Mladina, Slomškovim društvom in Ribiškim muzejem in pod pokroviteljstvom občin Devin-Nabrežina, Fare ob Soči, videmske Občine, Banke Mediolanum in društva Prijateljev glasbe Piero Cappuccilli je najprej v Vidmu, nato v Križu in Fari zaživel Donizettijeva mojstrovina *L'elisir d'amore*-Ljubezenski napoj. Nadvse primerna izbična, kajti neposredna, prisrčna, pa tudi pretanjena komedija se zlahka prikupi tudi občinstvu, ki nima rednih stikov z operno umetnostjo.

Aleksander Švab še vedno toži nad pomanjkanjem finančnih sredstev in tožba je upravičena, kajti delovanje Akademije bi si vsekakor zaslужilo večjo podporo javnih in zasebnih ustanov: postavitev tako kompleksne zadeve, kot je opera, zahteva kar akrobatske spremnosti glede na skromna sredstva, s katerimi razpolaga Akademija. Navdušenje je v prepričjanje, da je pobuda vredna žrtev, vlica vedno novih moči in novega zagona tako mentorju kot učencem, ki so že v minulih projektih nalegli na zelo pozitiven odziv občinstva. Posebno uspešno je bilo letos spomladansko sodelovanje s številnimi italijanskimi in slovenskimi šolami iz naše dežele pri Mozartovi operi Figarova svatba in tudi tokrat je sodeloval šolski zbor, sicer nekoliko starejših študentov z licejev in članov zborovskega društva Rainer Maria Rilke, ki sta jih pripravili Desiree Broggi in Barbara Corbato.

Muhasto vreme je onemogočilo izvedbo na prostem, zato pa je bila dvorana kriškega Ljudskega doma povsem natrpana z občinstvom, ki je tudi stope prenašalo hudo soparo. Inž. Franko Košuta, neutrudni kulturni delavec, je z Mairim Cheber predstavljal opero in oblikovalce ter povabil občinstvo k enominiutnemu molku v spomin na prerano preminulega domačina, igralca Livija Bogatca. Enostavno, a ljubko scenografijo je izdelal Luciano Pettarin, okusne kostume Sara Bessich, za tehnično in organizacijsko plat je poskrbel Matej Ferfoglia, glavno breme pa je nosil Aleksander Švab, ki si je zamislil duhovito režijo ter srečno krmilil zbor, svoje učence in pianistko Desiree Broggi skozi vse čerji in pasti opernih konvencij.

Basist Goran Ruzzier je že več let zvesti obiskovalec Švabovih tečajev in

na vsakem nastopu lahko beležimo napredok: hvaležno, a zahtevno vlogo doktorja Dulcamare je Ruzzier odigral zelo samozavestno, pokazal je lepo razvit gledališki čut in če bo tudi glas pridobil večjo homogenost in zaobljenost, bo lahko pevec dosegal višje cilje. Zelo prepričljivo se je odrezala sopranička Regina Parente v vlogi Adine: glas ima specifično težo koloraturne sopranistke in mestoma zazveni nekoliko ostro, faziranje in interpretacija pa kažeta na izrazito muzikalnost, kot tudi odrski nastop, ki je bil vseskozi sproščen in prisrčen. Tudi tenorist Alessandro De Angelis je pokazal veliko pozitivnih lastnosti: nadvse posrečen v vlogi preprostega Nemorina, ki jo je izpeljal z veliko mero pustvarjalne fantazije (izkazal se je tudi kot spretni rokokohitrec), z občutkom, ki je najlepše izvenel v znateni romanci Una furtiva lagrima; tenorist si je prisluzil veliko aplavzov z zveničimi visokimi notami in bo lahko svoje nastope še izboljšal, če bo izpopolnil pevsko tehniko, ki tu pa tam razkriva nekaj težav.

Nadut Belcore je bil baritonist Pierpaolo Cappuccilli, sin nepozabnega svetovno znanega tržaškega pevca, ki je veliko nastopal s Križanom Karlošom Košuto v najimenitnejših gledališčih. Očetov zgled je nedvomno pomembno vodilo, ki pevca nagovarja k stalnemu izpopolnjevanju, rezultati pa še niso taki, da bi lahko preročevali pomembno kariero. Pevsko zasedbo je dopolnjevala Elena Nardinochi, sproščena Giannetta, zbor navdušenih in pretežno mladih pevcev se je lepo vključil v igro, ki je ob pomanjkanju orkestra slonela na spremljavi električne klaviaturre. Desiree Broggi je zahtevno in zelo delikatno partiture izpeljala z rahlimi spodrljaji, obdržala pa je stik z odrom, ki ga je Švab koordiniral zelo zanesljivo.

Kriški basist je prepričan, da je odrska izkušnja ognjeni krst, ki pevcu koristi kot pokazalec napredka in pomanjkljivosti: vsakokrat slišimo v zasedbi perspektivne glasove (ponovitah pojejo tudi Silvia Di Falco, Rodrigo Trosino, Vadim Tarakanov in Giorgia Serracchiani), ki opravičujejo trud mentorja in delovanje Akademije. Kriško občinstvo se je odzvalo z velikim navdušenjem, gromki aplavzi in vzkliki so praznično sklenili večer in nagradili vse pustvarjalce.

Katja Kralj

Prizor z uprizoritve
Donizettijeve
opere v Ljudskem
domu v Križu

KROMA

TRST - Predstava v Verdijevem gledališču

Poklon 150-letnici Italije

Sporne izbire v postavitvi - Protest zaradi banaliziranja fašističnega obdobja

Skoraj tri ure je trajala predstava z naslovom *Viva l'Italia*, poklon 150-letnici zedinjenja Italije, s katerim je operno gledališče Verdi sklenilo Mednarodni operetni festival. V triintridesetih točkah programa sta bili le dve iz opernega repertoarja, ena iz operetnega in ena iz komornega, vse ostale pa so slonele na lahki glasbi, če lahko v ta čanr vključimo tudi romance in nekatere popevke. Program, se pravi dramaturgijo in izbiro glasbe, je sestavil Gianni Borgna, strokovnjak za lahko glasbo, zato nič čudnega, če je njegov zorni kot zaobjel predvsem področje ljudske glasbe. Pri tem se porajajo marsikateri dvomi, kajti funkcija in poslanstvo opernega gledališča sta jasno zapisana v statutu: gre predvsem za ohranjanje bogate kulturne dediščine iz operne, simfonične in operete zakladnice, medtem ko je lahka glasba vse povsod prisotna in bi torej ne potrebovala dodatne pozornosti. Ne gre za hierarhije, kajti dobra glasba je vsekakor dobra, temveč za pristojnost, ki so dovolj jasno definirane. Upajmo, da gre le za začasni odmik od ustaljene prakse, ker ne bi radi prišli do zaključka, da je opera umetnost umrla med 1. svetovno vojno in je zadnje stoletje italijanske kulture zaznamovala izključno lahko glasba.

Zbor, ki ga je pripravil Alberto Macri, in orkester sta pod vodstvom Romola Gessija lepo odprla predstavo z izvedbo Verdijevga *V' pensiero*, sledila je italijanska himna, nato le še *Intermezzo* iz *Mascagnijeve Cavalleria Rusticana*, ki je ozvočil projekcije, na katerih smo gledali žalostne obraze emigrantov, ki so v velikem številu zapuščali domovino - v tredesetletju 1885-1915 se je kar 20 milijonov Italijanov odpravilo v tujino v iskanju boljših življenjskih pogodb. Zgodovinski prerez poldrugega stoletja je pod režijo Fabrizia Angiolinija (scenografijo in kostume je podpisal Pier Paolo Bisleri) ponudil marsikatero zanimivost, izzval pa je tudi nekaj problemov: del zборa, orkestra, korepetitorjev in drugih odrskih delavcev se ni strinjal s prikazom fašističnega dvajsetletja, kot so si ga zamislili avtorji predstave in je svoje mnenje izrazil v pismu gledališkemu vodstvu (povzetek objavljam ob koncu pričujočega prispevka).

V drugem delu so namesto orkestra in zboru program izvajali Power Jazz Unusual Orchestra, ki jo je vodil Pino Jodice, kabaretna skupina Oblivion in vrsta pevcev in igralcev: Daniela Mazzucato, Roberto Bencivenga, Riccardo Simone

Berdini, Andrea Binetti, Alberta Izzo, Marzia Postogna, Paola Sambo, Stefania Seculin, Raffaele Sinkovic, Giovanni Imperato ter harmonikarka Giuliana Soscia. Po pravilu »par conditio« smo poslušali tako Giovinezza kot Bella ciao, veliko prostora je bilo posvečenega neapeljski popevki, nekaj tudi tržaški, pa tudi »angažiranim« kantavtorjem kot Franco Battiatu, Fabrizio De Andre' in Giorgio Gaber. Predstava je imela dokaj televizijski značaj, če izvzamemo neprekiniteno poldrugo uro dolgo sekvenco drugega dela, ki bi je povprečni televizijski gledalec morda ne prenesel, občinstvo v gledališču Verdi pa je bilo skoraj brezpogojno navdušeno in je svoje odobranje izkazalo z dolgimi aplavzi, ki so od štirinajstih solistov, big banda, zebra in orkestra iztržili ponovitev De Gregorijevi *Viva l'Italia*.

Katja Kralj

Protest izvajalcev

Člani zebra, orkestra, korepetitorjev in drugo osebje so v zvezi s sporno vsebino predstave naslovili sledeče protestno poslano nadzorništvo, umetniškemu vodstvu in tiskovnemu uradniku Gledališča Verdi.

Prvi del predstave, s katero je vodstvo gledališča žeelo prikazati zgodovinske mejnike, ki so oblikovali združeno Italijo, je lepo izrazil človeška in domoljubna čustva, v drugem delu pa je bilo zaobjeto obdobje po 1. svetovni vojni in oblikovalci so se odločili za pristop, ki je prikazal fašistično dvajsetletje v duhu kabaretne satire: s popevkami, ki so vezane na to obdobje, so izkrivili objektivno sliko režima in nekliko izničili tragično dimenzijo diktature, ki je posebno v naših krajinah zavladala s kravo krutostjo ter nepopravljivo načela milorljubnega sožitja med različnimi narodi, ki so stoletja sobivali na naši deželi. Preganjanja, deportacije, umori, uničenje lokalne kulture, še posebej slovenske, in rasistični zakoni so globoko zaznamovali našo zemljo, zato menimo, da domoljubna čustva ne smejo nikakor krititi pravic drugih narodov in kultur. Diktature in netenje sovraštva gre osočiti z jasno opredelitvijo žrtev in krvnikov, kajti v nasprotju slučaju gre za žalitev vseh žrtev ideoloških zabolod.

Poleg tega ugotavljamo, da je predstava namenila zelo malo pozornosti obdobju odporanstva, v katerem so se združili tudi nasprotne usmerjenosti, a svobodoljubni državljanji in s svojim bojem oblikovali novo, res združeno Italijo, republiko, ki temelji na vrednotah demokracije.

Zelimo si, da bi umetniško vodstvo našega gledališča upoštevalo naše pripombe in občinstvu ponudilo predstavo, ki bi bolj izčrpno in nazorno prikazala pot, ki jo je naša domovina prehodila za doseg političnih, socialnih in kulturnih ciljev, na katere je lahko danes ponosna.

Sledijo podpisi članov zebra, orkestra, korepetitorjev in drugih odrskih delavcev gledališča Verdi

ROVINJ - V priredbi italijanske skupnosti Enajsti festival italijanskega filma

V poletni areni italijanske skupnosti in multimedijiškem centru v Rovinju se je sinoči začel enajsti festival italijanskega filma, ki je letos posvečen 150-letnici zedinjenja Italije. Do sobote se bo zvrstilo štirinajst filmov in dokumentarcev; gre za izbor, ki želi gledalcem predstaviti najpomembnejše dogode italijanske zgodovine, a tudi sodobno filmsko produkcijo.

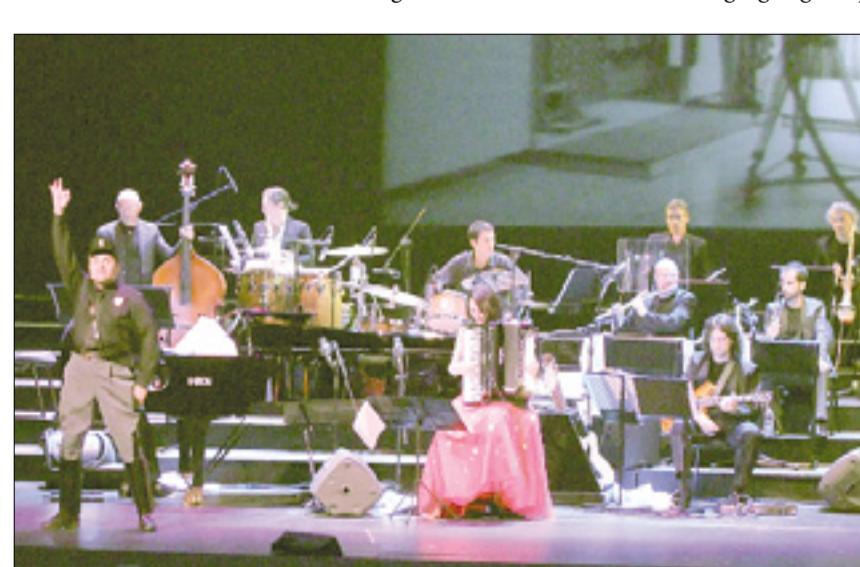
Festival, ki postaja eden osrednjih kulturnih dogodkov Italijanov v Istri, prieja italijanska skupnost - Zajednica Talijana iz Rovinja v sodelovanju s kinematografskim krožkom Lumiere iz Trsta, sorodnim krožkom iz Adrije in italijanskim združenjem kinematografskih krožkov. Projekcije potekajo v rovinjskem multimedijiškem centru in tamkajšnji poletni areni.

V letošnjem sporednu se novejši filmi in dokumentarci pre-

pletajo s filmi iz italijanske filmske zakladnice. Tako so na primer včeraj zavrteli film *Io sono ieri*, ki ga je lani posnel Stefano Poggioni, danes pa bo na sporednu Rossellinijev *Viva l'Italia!* iz leta 1961.

Spored predvideva med drugim predvajanje filma *Piccolo mondo antico*, ki ga je leta 1941 po istoimenskem romanu posnel Mario Soldati, italijansko-jugoslovansko koprodukcijo *Uomini contro* (v režiji Francesca Rosija) in druge klasične.

Med novejšimi filmi velja omeniti *Basilicata coast to coast*, presenečenje lanske filmske sezone v režiji Rocca Papalea, in *Noi credevamo*, ki ga je Mario Martone posvetil ravno italijanskemu Risorgimentu. Med dokumentarci bodo zavrteli tudi film *Rapotez - Un caso italiano*, ki ga je lani posnela Sabrina Benussi iz Rovinja. (pd)

ZDA - Tik pred današnjim dnem, ko bi Washington postal nezmožen plačati vse svoje obveznosti

Obama in republikanci dosegli okvirni dogovor o dolgu in proračunu

Z dogovorom ni povsem zadovoljna nobena stran, čeprav je jasno, da gre za zmago republikancev

WASHINGTON - Ameriški predsednik Barack Obama je včeraj zjutraj malce pred 3. uro po srednjevropskem času sporočil, da je po mesecih pogajanj z voditelji republikanske stranke dosegel dogovor o povišanju meje javnega dolga in zmanjšanju proračunskega primanjkljaja.

Obama je povedal, da sicer še niso vsega dokončali, vendar pa je optimistično izjavil, da bo dogovor končal krizo, ki jo je Washington vsilil preostali Ameriki. Dogovor sicer pomeni zmago za republikance in poraz za demokrate, ki jim za uravnoteženje proračuna ni uspelo doseči odprave davčnih olajšav za premožne in naftna podjetja.

Obama je prav tako privolil v predlog predsednika predstavnškega doma kongresa republikanca Johna Boehnerja, da se meja javnega dolga poviša v dveh etapah. Uvodoma za okrog 1000 milijard dolarjev, za kolikor so našli tudi prihrankov v zveznem proračunu v naslednjih desetih letih.

ZDA so dovoljeno mejo javnega dolga v višini 14.300 milijard dolarjev presegle maja, danes pa bi vlada postala nezmožna plačati vse svoje obveznosti. S tem bi se tudi znižal njen najvišji možni rating AAA, kar bi podarilo posojanje in povzročilo izgubo zaupanja in pretrese v svetovnem gospodarstvu.

Oba domova kongresa naj bi dogovor takoj potrdila, Obama pa ga mora podpisati do danes po vzhodnoameriškem času oziroma do 6. ure zjutraj v sredo po srednjevropskem času. Okvirni dogovor so potrdili tudi vodja senatne večine demokrat Harry Reid iz Nevade, vodja senatne manjšine republikanec Mitch McConnell iz Kentucky kot tudi Boehner.

Po uvodnem zvišanju meje javnega dolga in potrditvi proračunskega krčenja v višini 1000 milijard dolarjev bo kongres ustavil poseben odbor, ki bo poiskal še dodatno krčenje proračunske porabe, prav tako v naslednjih desetih letih. Sem spadajo davčna reforma in zmanjšanje porabe tudi za pokojnine in zdravstveno varstvo upokojencev, kakor tudi za obrambo. Odbor mora podati priporočila do 24. novembra letos.

Če kongres ne bo potrdil priporočil odpora, bodo stopila v veljavo avtomatična krčenja proračunske porabe, o čemer se morajo še dogovoriti. Kongres bo moral čez nekaj mesecev ponovno povišati mejo javnega dolga in lahko to zavrne, vendar pa lahko potem predsednik Obama na to zavrnitev da veto. S tem bodo lahko republikanci pred volitvami ponovno trdili, da je Obama odgovoren za veliko porabo in proračunski primanjkljaj.

SIRIJA - V nedeljski represiji 140 mrtvih EU razširila sankcije proti Asadovemu režimu

BRUSELJ - Po novih napadih sirske vojske na protestnike v nedeljo je Evropska unija včeraj razširila sankcije proti režimu sirskega predsednika Bašara al Asada. Seznamu 30 predstavnikov vladajočega režima s prepovedjo potovanja na območje unije in z zamrznjenim premoženjem znotraj EU so dodali še pet imen.

Dosedanje seznam med drugim vključuje predsednika al Asada in tri najvišje predstavnike iranske republikanske garde, ki naj bi pomagali pri zatiranju protestov. Sankcije, ki jih je unija nazadnje sprejela 24. junija, veljajo tudi za štiri podjetja, s katerimi je prepovedano poslovanje.

Pri petih novih posameznikih na seznamu gre za Sirce, ki so bili "vpleteni ali povezani z nasilnim zatrjetjem" protirežimskih protestov, je v izjavi sporočila visoka zunanjepolitična predstavnica EU Catherine Ashton. Njihova imena bodo razkrili danes, ko bodo nove sankcije objavljene v uradnem listu EU, s čimer bodo tudi začele veljati.

EU se je za nove sankcije odločila po

Sporazum prav tako predvideva glasovanje o ustavnem amandmaju za uravnotežen proračun, vendar uspeh ali neuspeh tega ne bo vezan na povišanje meje javnega dolga. Z dogovorom niso povsem zadovoljni ne republikanci ne demokrati, čeprav je jasno, da gre za zmago republikancev, ki so kot stranka opozicije dosegli največ, kar je bilo možno. Obami in demokratom je ostala tolažba, da ZDA ne bodo bankotirale pod njihovim nadzorom.

Tiskovna agencija AP navaja besede liberalnega demokrata iz Arizone Raula Grijalve, ki je dejal, da so s tem dogovorom izdali preživetje ljudi za glasove nekaj neponirljivih desničarskih skrajnežev, zato ga v predstavnškem domu ne bo podprt. Voditeljica demokratov v omenjenem domu Nancy Pelosi je izrazila dvom v demokratsko podporo.

Vendar ta ni pomembna, če bodo predlog podprtli republikanci. Obama je skušal poraz ublažiti s trditvijo, da bo še vedno vztrajal pri odpravi davčnih olajšav za premožne in naftna podjetja in skušal to spraviti v priporočila odbora. (STA)

Obama sporoča, da je dosegel načelnici dogovor z republikanci

ANSA

ODZIVI - Sicer pa so evropske borze začele teden s padci, milanska celo s 3,87-odstotnim

Dogovor v ZDA naj bi pomiril trge in okreplil svetovno gospodarsko rast

PARIZ/TOKIO/PEKING/SYDNEY - Novica, da je ameriški predsednik Barack Obama po mesecih pogajanj z voditelji republikanske stranke dosegel dogovor o povišanju meje javnega dolga in zmanjšanju proračunskega primanjkljaja, je v svetu naletela na številne pozitivne odzive. Politiki upajo, da bo to pomirilo vlagatelje na kapitalskih trgih in okreplilo svetovno gospodarsko rast.

Med prvimi evropskimi političnimi predstavniki, ki so pozdravili dogovor, je francoski finančni minister Francois Baroin. Kot je dejal za francoski radio Inter, se vsi dogodki zadnjih nekaj tednov razvijajo v pravo smer oz. v smer krepitve svetovne gospodarske rasti. Pri tem je poleg dogovora o meji javnega dolga v ZDA izpostavljen tudi dogovor voditeljev evroskupine o novem reševalnem svežnju za Grčijo. Baroin optimizira, da deli tudi australski finančni minister Wayne Swan, ki je prav tako napovedal, da bo dogovor omogočil krepitve rasti svetovnega bruto domačega proizvoda (BDP).

Da se bodo ZDA uspele izogniti delni nesposobnosti odplačevanja obveznosti (defaultu), je razvesilo tudi azijske države. Kot je sporočil uredni govorec japonske vlade Jukio Edano, pričakujejo, "da bo to vodilo k stabilizaciji svetovnih trgov". Z "dogovorom v zadnji minutni" je zadovoljen tudi japonski finančni minister Jošikika Nodo. Dežela vzhajajočega sonca je namreč drugi največji lastnik ameriškega dolga. Več ameriških obveznic kot Japonska ima v rokah le Kitajska.

Ekonominist kitajske komisije za nacionalni razvoj in reforme Zhu Baoliang je sicer po sporočilu Obame napovedal, da bo dogovor pomagal pomiriti skrbi vlagateljev. Hkrati s tem je opozoril, da je verjetnost, da bodo ZDA kljub dogovoru prejeli slabšo bonitetno oceno, še vedno zelo velika. "Zmanjšanje javnofinančnega primanjkljaja je prešibko in ne bo dovolj za uravnoteženje ameriškega proračuna," je prepričan Zhu.

Zelo kritično pa se je na novico odzvala osrednja kitajska državna televizija, ki

je dogovor Obame in republikancev označila za "politično predstavo", ki bolj kot učinkovito rešitev predstavlja "pomp in ceremonijo". Ameriški davkopalčevalci in lazniki ameriških obveznic lahko zdaj končno ugotovijo, da je dolžniška kriza le orodje ameriških politikov, katerih osrednja skrb je, kako priti do čim več političnega kapitala, ki bi jim lahko pomagal na naslednjih predsedniških volitvah," so dodali v enem redkih uredniških komentarjev.

Na drugi strani se predstavnik južnokorejske centralne banke Huh Jin Ho strinja s tistimi, ki verjamejo, da bi dogovor lahko pozitivno vplival na svetovne kapitalske trge. Prav tako je po njegovem mnenju mogoče v prihodnje pričakovati krepitev dolarja.

Novica je pozitivno vplivala tudi na borzni trg. Azijske borze so sklenile v zelenem, ob odprtju pa so se dvignili tudi indeksi na evropskih borzah in na ameriškem Wall Streetu, a se je prvotno navdušenje kmalu poleglo. K temu so prispevali nespodbudni podatki o stanju ameriškega gospodarstva. Ameriški zasebni Institut za upravljanje s ponudbo je namreč objavil, da je julija v ZDA prišlo do zastoja v proizvodnih dejavnostih, ki so bile najbolj zaslužne, da je celotno gospodarstvo okrevalo po krizi v letu 2009.

Indeks najpomembnejših podjetij v območju evra Eurostoxx 50 se je tako včeraj znižal za 2,38 odstotka in pristal pri 2606,91 točke. Med tremi najpomembnejšimi borzami na starci celini se je najbolj znižal frankfurtski indeks DAX, ki je izgubil 2,86 odstotka in se oblikoval pri 6953,98 točke. Pariški indeks CAC 40 je izgubil 2,27 odstotka in zaključil pri 3588,05 točke, londonski FTSE pa 0,70 odstotka in se oblikoval pri 5774,43 točke. Indeks SMI na borzi v Zürichu je zdrsnil za 1,50 odstotka na 5783,35 točke, indeks ATX na borzi na Dunaju pa je trgovanje po 1,05-odstotnem padcu sklenil pri 2577,70 točke. V rdečem pa sta končala tudi indeks FTSE Italia-All-Shares na borzi v Milani, ki je zdrsnil za 3,87 odstotka. (STA)

BLIŽNJI VZHOD - Incident

Streljanje na meji med Izraelom in Libanonom

TEL AVIV/BEJRUT - Na meji med Izraelom in Libanonom je včeraj zjutraj prišlo do krajšega obstrelovjanja med vojaki obeh držav, so sporočile libanonske in izraelske oblasti. Za zdaj ni znano, zakaj je do streljanja prišlo, saj obe strani za incident obtožujeta drugega.

Izraelska vojska je sporočila, da so vojaki začeli streljati, ko so se nahajali na izraelski strani modre linije, meje med Libanonom in Izraelom, ki so jo določili Združeni narodi. Libanonska stran pa trdi, da so s streljanjem pričeli, šele ko so izraelski vojaki prečkali mejo.

Kot je sporočila predstavnica izraelske vojske, naj bi izraelski vojaki izvajali rutinski obhod ob meji z Libanonom, takrat pa so nanje začeli streljati z libanonske strani. Izraelska vojska je odgovorila s streli in o tem obvestila mirovne sile ZN Unifil, ki so nastanjene ob izraelsko-libanonski meji.

Izraelske oblasti so ob tem po udarile, da želijo ob meji z Libanonom

ohraniti mir, premier Benjamin Netanyahu pa je v govoru pred odborom za obrambo in zunanjim zadevam v parlamentu dejal, da Izrael ne želi stopnjevati nasilja ob libanonski meji, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Ob tem je branil odločitev izraelskih vojakov, da so na streljanje z libanonske strani odgovorili s streli.

Predstavniki libanonske vojske pa so sporočili, da je do incidenta prišlo, ko je izraelska patrulja modro linijo prestopila za okoli 30 metrov, takrat pa so libanonski vojaki izstrelili nekaj opozornilnih strelov. Izraelska vojska naj bi se takrat umaknila za črto in pričela streljati nazaj.

V incidentu sicer ni bil nihče ranjen, kmalu zatem pa so na sporno območje prišli tudi pripadniki sil Unifil. Njihov predstavnik je potrdil, da je do incidenta prišlo, vendar ni podal informacij o tem, ali so Izraelci res preckali mejo. Unifil bo ozadje incidenta preiskal, še navaja AFP. (STA)

Srečanje predstavnikov Srbije z EU brez rezultatov

KOSOVSKA MITROVICA - Včerajšnje srečanje posrednika EU Roberta Cooperja s srbskim ministrom za Kosovo Goranom Bogdanovićem in vodjo srbske pogajalske skupine v dialogu s Prištino Borkom Stefanovićem v Raški na jugu Srbije se je po več kot dveh urah končalo brez rezultatov. Pogovori o rešitvi najnovejše krize na Kosovu se bodo nadaljevali danes.

"Dogovorili smo se, da pred koncem pogovorov ne dajemo izjav," je za srbsko tiskovno agencijo Tanjug povedal Bogdanović. "Pričakovati je, da bo rezultat pogovorov rešitev, ki bo omogočila vrnitev razmer na severu Kosova na stanje pred 25. julijem," je dodal.

V Fukušimi zabeležili največje sevanje doslej

TOKIO - V poškodovani japonski nuklearki v Fukušimi so namerili najvišje stopnje sevanja od nesreče 11. marca, ki sta jo povzročila potres in cunami. Zaradi izhajanja radioaktivnih snovi se na Japonskem bojijo tudi kontaminacije riža, katerega žetev se bliža; preverjanje so že napovedali v 14 japonskih prefekturah. (STA)

GORICA - Občina in slovensko-italijansko podjetje podpisala pogodbo

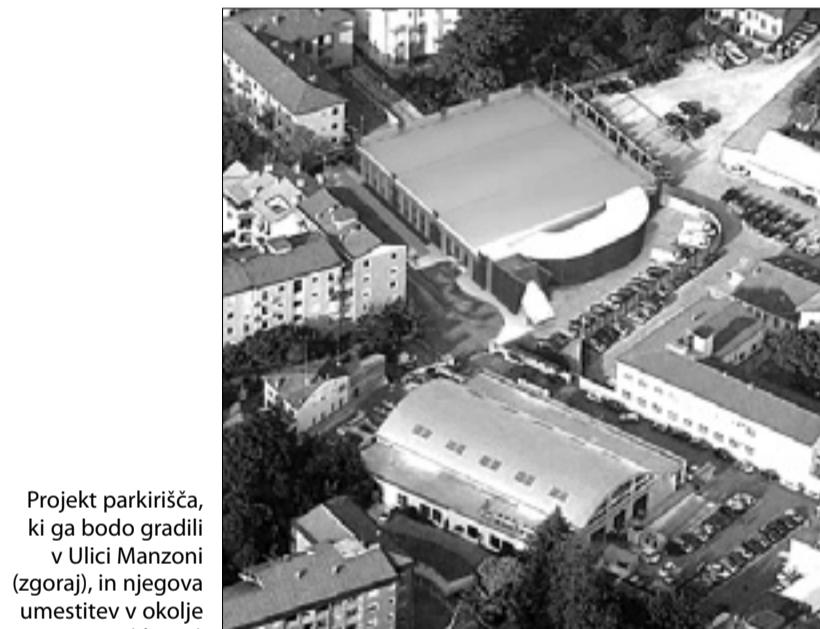
Prihodnje leto gradnja večnadstropnega parkirišča

Na voljo bo 400 mest, privilegirali bodo abonmaje - Koncesionar bo upravljal objekt 30 let

Po večletnih napovedih, ki se niso nikoli uresničile, naj bi se na začetku prihodnjega leta končno začela gradnja večnadstropnega parkirišča v Ulici Manzoni v Gorici. Odločilen korak v tej smeri je bil storjen prejšnji teden, ko je občina Gorica podpisala pogodbo s slovensko-italijanskim podjetjem Friuli Garage, ki bo zgradilo in upravljalo objekt za tridesetno obdobje. Načrt, ki je bil izdelan že pred časom, predvideva izgradnjo štirinadstropnega parkirišča, v katerem bo na voljo približno 400 parkirnih mest. V pogodbi, ki sta jo podpisala odgovorna občinska funkcionarka Maria Antonietta Genovese in Novogoričan Marko Kodrič, predstavnik podjetja Friuli Garage, piše, da bo gradnja trajala največ 570 dni (približno leto in pol): v primeru, da ne bo dodatnih zapletov in zamud, naj bi to rez parkirišča začelo delovati leta 2013.

»Podpis pogodbe je bil pomemben korak. Občina nam je poverila nalogu, da nadaljujemo s postopkom za gradnjo parkirišča. Zdaj je na vrsti pridobitev raznih gradbenih in drugih dovoljenj, na primer s strani gasilcev. To bo gotovo trajalo nekaj časa, zato računamo, da bomo z gradnjo začeli januarja 2012,« je povedal predstavnik podjetja Bruno Terpin in pristavljal, da bodo v tem času izdelali še dokončni in izvršni načrt, ki ju bo moral odobriti občinski odbor. V pogodbi je predvideno, da bodo morali dokončni načrt oddati v teku štirih mesecev, izvršni pa največ tri mesece po vložitvi dokončnega.

Poslopje bo imelo dve nadzemni in dve podzemni etaži, vsi parkirni prostori pa bodo javni. Vozniki, ki bodo parkirišče uporabljali pogosteje ali za daljša obdobja, bodo imeli tudi možnost, da dobijo abonma. »Zaenkrat še nismo določili, ali bo parkirišče odprtih tudi v nočnih urah,« je povedal Terpin. Parkirišče bo po njegovih besedah avtomatizirano, nekaj oseb, ki bodo nadzorovali objekt in pomagale avtomobilistom v težavah, pa bodo morali zaposliti. Tarifa, piše v pogodbi, bo en evro na uro. Podjetje bo poskrbelo tudi za preureditev območja, kjer bo zraslo parkirišče, in za izboljšanje prometne ureditve med ulicama Manzoni in Locchi. Investicija bo skupno znašala 8.737.057 evrov; večji del bodo krili z zasebnim kapitalom, okrog dva milijona evrov pa bo občini dodelila delžela FJK na podlagi zakona Tognoli. Stavno pravico bo podjetje dobilo od občine največ trideset dni

Projekt parkirišča, ki ga bodo gradili v Ulici Manzoni (zgoraj), in njegova umestitev v okolje (desno)

po odobritvi izvršnega načrta, koncesija pa bo trajala 30 let. Ko bo to obdobje preteklo, bo občina postala lastnik nepremičnine.

Zamisel o izgradnji večnadstropnega parkirišča se je porodila že pred mnogimi leti. Razpis za njegovo uresničitev po načelu »project financing« je objavila že Branacijeva občinska uprava leta 2005, posto-

pekar pa se je nato upočasnil.

K temu je botrovala tudi odločitev odpora župana Ettore Romolija, ki je zahteval spremembu načrta in predvsem izgradnjo nižje stavbe - prvotni načrt je predvideval 7-nadstropno poslopje s 496 parkirnimi mesti -, ki bi imela manjši učinek na urbano okolje. (Ale)

NOVA GORICA Trčil v kolesarja, policisti ga iščejo

Novogoriški policisti iščejo voznika, ki je po trčenju v kolesarja pobegnil s kraja nesreče. Ta se je v nedeljo pričetila pred naseljem Volčja Draga. 51-letni kolesar se je peljal s kolesom iz smeri Dombrove proti Šempetu. Pred naseljem Volčja Draga je v križišču zavilj v levo v smeri Bukovice. V tistem trenutku je neznan voznik z osebnim avtomobilom modre barve pripeljal iz smeri Bukovice. Z zavijanjem v levo na prednostno cesto je izsilil prednost kolesarju in še trčil vanj. Kolesarja je pri tem najprej vrglo na pokrov motorja, nakar je z glavo zadel v vetrobransko steklo, ki je pri tem počilo. Kolesar je nato padel po tleh in se lažje telesno poškodoval. Neznan voznik se je najprej ustavil na kraju in s kolesarjem izmenjal nekaj besed, nato pa se je usedel v avtomobil in se odpeljal, ne da bi kolesarju nudil svoje osebne podatke in ne da bi na kraju počakal policiste. (km)

Mamica v CARA

GRADIŠČE - CARA

Prosilci azila čakajo in obupujejo

Dogajanje v Bariju, kjer so priseljeni iz tamkajšnjega centra za prosilce azila (CARA) šli v spopad s policijo zaradi neznenino dolgih časov za obravnavo prošenj o azilu, je včeraj odmevalo tudi na Goriskem, čeprav pristojne oblasti zagotavljajo, da se protest ni preselil k nam. Center CARA je namreč tudi v Gradišču, v njem je trenutno 136 oseb, med njimi so družine in mamice z malimi otroki. Med njimi pa so tudi takšni ljudje, ki že dolge mesece čakajo odgovor na prošnjo o azilu.

»Postopek za obravnavo individualne prošnje je v resnic kratkotrajen. Do avdicije pred našo komisijo pride običajno po nekaj tednih. Ko se časi podaljšajo tudi za več mesecev, pa je problem drugačne narave,« nam je včeraj pojasnil Adolfo Valente, predsednik teritorialne komisije za priznanje mednarodne zaščite iz Gorice, ki deluje pri goriški prefekturi. »Dogaja se, da so mnogi gostje centrov CARA prišli v Italijo iz druge evropske države in da jih je tamkajšnja policija že foto-evidentirala. V teh primerih morajo italijanske centralne oblasti razčistiti, katera država je pristojna za obravnavo njihove prošnje o azilu. K temu nas zavezuje dublinska konvencija, dogovorjena med evropskimi državami. Takšno preverjanje lahko traja več mesecov, saj morata državi komunicirati na ministrski ravni, dokler ne sprejmata dogovorne odločitve. Ko je pristojnost ugotovljena, še tedaj stopi prosilec pred našo komisijo. Splošen podatek pravi, da je zavrnjena približno polovica prošenj o azilu,« razlagal predsednik Valente, ki dodaja, da so v vsakem centru CARA problematike različne. Najpogosteje so povezane s sožitjem z neznanci in s trpko življensko zgodbo, ki jo vsak priseljenec nosi s sabo. Priseljenici centra CARA lahko izstopijo iz njega, a se morajo do večera vrniti in v njem prespati; režim vsekakor ni primerljiv s sosednjim centrom za identifikacijo in izgon CIE. Da bi jih ne prepustili samim sebi in da bi jih pripravili na integracijo, v Gradišču omogočajo moškim iz CARA, da na prostovoljni ravni odhajajo na delo z občinskimi delavci. (ide)

NOVA GORICA - Prvi nadzornik se je izkašljal

Ob takem kadrovjanju Hita čez pet let ne bo več

Podbevk: »Hit nima dolgoročne strategije, ima zgolj sanacijski program«

Hit ima srečo, da je prišlo do krize, saj je zdaj odlična priložnost, da se sporni posli razrešijo, je v pogovoru za včerajšnje Finance poudaril prvi nadzornik Hita, Gorazd Podbevk, ki meni, da ob takem kadrovjanju Hita čez pet let ne bo več.

Podbevk opozarja, da Hit nima dolgoročne strategije. Do leta 2012 ima zgolj sanacijski program. V svojem videnju Hita čez pet let je izpostavljal, da je lahko Hit lokalna igralnica, ki v zelo omejenem obsegu posluje v goriški regiji, a posluje z dobičkom. Druga možnost pa je, da je Hit regijski, evropski igraški center, da gre celotna goriska regija v smer razvoja zabavničnega centra, da ima partnerja, ki mu je finančno, strokovno omogočil to širitev. »Če pa bodo šle stvari tako naprej, kot gredo zdaj, in se bo nadaljevalo takoj kadrovjanje, Hita čez pet let ne bo več,« je prepričan. Podbevk meni, da medijsko obračunavanje uprave Hita škoduje družbi, in opozarja, da to, kar se zdaj dogaja v družbi, ni prav: »Če nadzorni svet ne more verjeti temu, kar mu reče uprava, dejansko nima kaj početi. Če sodelovanje s to upravo iz tega razloga ne bi bilo več mo-

GORAZD
PODBEVŠEK

FOTO K.M.

goče, bi po mojem mnenju morali začeti razmišljati tudi o spremembah, a se o tem še nismo pogovarjali.«

Na vprašanje, ali bi bil zasebni kapital boljši lastnik, Podbevk odgovarja, da se tu pojavi konceptualno vprašanje, ali je država lahko učinkovit delničar. Vse je odvisno samo od politične volje. Če pa ne bi v časih velikanskih finančnih presežkov teh pošiljali čez morje v eksotične kraje in po Balkanu, bi megazabavnični center v novogoriški regiji že imeli in tujega partnerja sploh ne bi potrebovali, je še prepričan Gorazd Podbevk.

GORICA - Sosed pretepel svetnika »Potreben je le zdravniške pomoči«

Župan Ettore Romoli je sprožil postopek za obvezno zdravljenje

LIVIO
BIANCHINI

BUMBACA

ki je danes imel v načrtu tudi srečanje s prefektinjo. Občinski svetnik je moškega, ki ga je v petek napadel na ulici, spoznal že pred leti. Imela sva dober odnos, vse pa se je spremenilo, ko so ga sprejeli na zdravljenje in oddelek za duševne bolezni. Začel se je obnašati sovražno, pred o njegovem obnašanju sem obvestil tudi digos. On ni ničesar kriv, problem je v tem, da v zadnjih sedmih letih ni bil deležen zdravniške pomoči, ki jo potrebuje. Zakonov ni treba spremeniti, dovolj jih je spoštovati,« je zaključil Bianchini. (Ale)

NOVA GORICA Krajevni SD pritiskajo na premiera

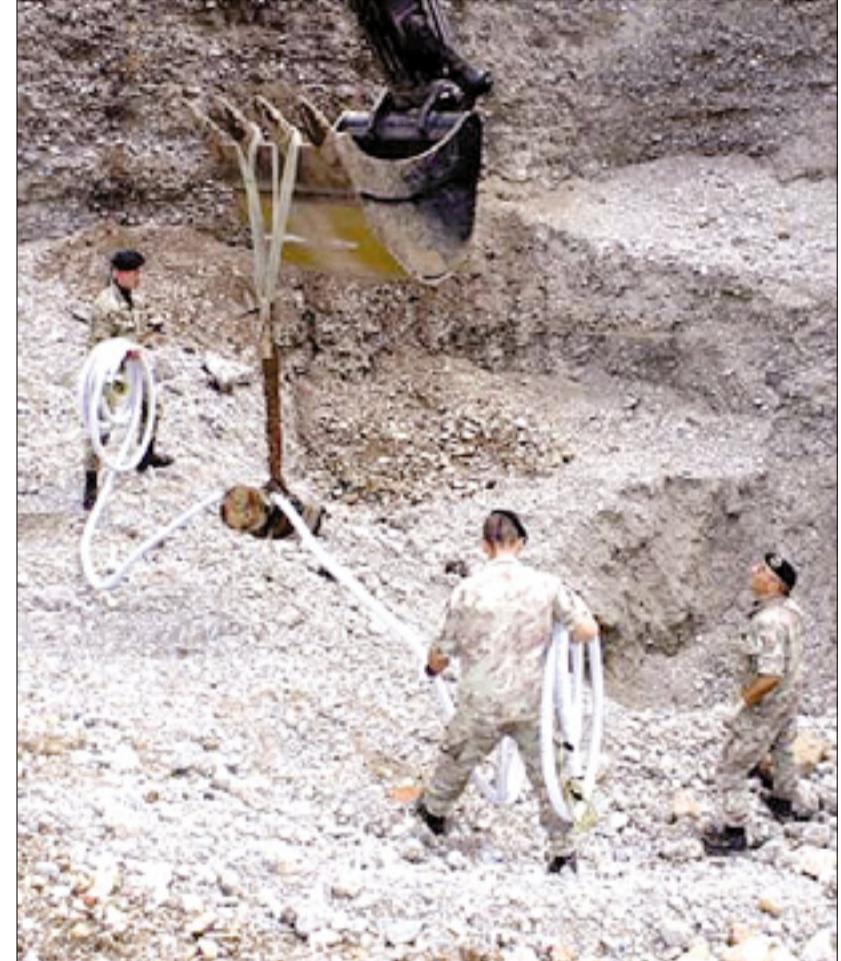
Tudi novogoriška območna organizacija Socialnih demokratov (SD) je na predsedstvo SD naslovila kritično pismo, v katerem predlaže nujni sklic konference stranke. Pričakujejo tudi pogovor o predčasnih volitvah, predsednik SD in premier Borut Pahor pa naj bi se jasno opredelil, ali bo postal predsednik stranke in ali bo kandidiral za poslanca. Območna organizacija DS, ki jo vodi Zvone Kristančić, meni, da bi stranka moralna razmišljati o predčasnih volitvah, predvsem pa mora razčistiti, s kakšnim programom in s kom bo šla na na volitve. Dalje ocenjujejo, da se Pahor o svoji politični usodi ni dokončno izrekel. Poslanec SD in nekdanji novogoriški župan Mirko Brulc je dejal, da si mora SD »naliči čistega vina, se zazreti v sebe najkasneje septembra in temeljito odgovoriti na vprašanja, s kakšno vsebino gremo na volitve, kdo bo v ekipi in ali nas bo tja peljal Borut Pahor ali pa bi bil primernejši kdo drug.«

ŠTANDREŽ-SV. ANA - Iz dveh mestnih rajonov evakuirali 2.200 ljudi

Uničenje bombe kot po olju »Previdnosti ni nikoli preveč«

Granate italijanske mornarice iz časa prve svetovne vojne so razstrelili ob 12.28 - Septembra lok nad štandreškim krožičem

Zapora ceste pri Štandrežu (levo), zbirni center pri Sv. Ani (spodaj levo), priprave na uničenje granate (zgoraj in desno) sredi štandreškega krožiča: bombo so položili v jamo, jo zasuli z zemljo in jo na daljavo razstrelili

BUMBACA, B. POZZUOLO

»Ne soglašam s tistimi, ki se pritožujejo in trdijo, da je bila evakuacija 900-metrskega območja pretirana. Izvedenci vedo, kaj delajo, previdnosti ni nikoli preveč.« Tako je ob uspešnem zaključku akcije za uničenje neeksplodirane granate, ki so jo julija našli na gradbišču avtoceste Vileš-Gorica, povedal župan Ettore Romoli, ki je postopek razstrelitve in evakuaciji prebivalcev Štandreža in dela Sv. Ane spremljal skupaj z deželnim odbornikom za infrastrukturo Riccardom Riccardijem in z drugimi predstavniki krajevnih oblasti.

EVAKUIRALI 2.200 LJUDI

Do razstrelitve bombe sredi štandreškega krožiča je prišlo ob 12.28, že ob 9. uri pa se je začela evakuacija prebivalcev 34 ulic, ki so bile v območju učinka eksplozije. Skupno je bilo evakuiranih okrog 2.200 ljudi, torej precej manj, kot je bilo sprva predvideno, kljub temu pa se mnogim občanom zdidi, da je bil ukrep pretiran. Prostovolci civilne zaščite so hodili od vrata do vrata in pozivali prebivalce, naj čim prej odidejo: okrog 11. ure je bilo zaščiteni območje skoraj v celoti evakuirano, zavladala je nenavadna tišina. Razen prostovoljev, sil javnega reda in redkih avtomobilistov, ki so pred dokončnim zaprtjem cest pripeljali mimo, ni bilo na cesti videti nikogar. Če se je kdo skril in ostal v stanovanju, je težko reči. Peš so proti Sv. Ani odšli tudi šoferji, ki so morali zapustiti svoje tovornjake na goriškem tovornem postajališču in se oddaljili od območja učinka eksplozije. Tu pa tam so sile javnega reda tudi našle nekoga, ki ni bil obveščen o evakuaciji: med njimi je bil ruski šofer, ki se je ob 11.05 v copatah mirno sprehajal po železniškem nadvozu. Okrog 30 bolnikov in nepokretnih so prepeljali v bolnišnico in v domova za starejše občane v Ločniku in Krmelu, kjer so ostali do zaključka operacije. Na prizorišču šagre pri Sv. Ani, kjer je občina organizirala okrepčevalno točko, se ni zbralo veliko ljudi, vsem pa so brezplačno

postregli z »bomba-menujem« (pašto ali njoki, klobasami ali zrezkom, zelenjavo in pomfrijem). Šlo je predvsem za starejše občane, ki ne razpolagajo z lastnimi prevozimi sredstvi in so se na kraj pripeljali z brezplačnim avtobusom.

NAJBOLJ NEVAREN JE BIL PREMIK

Vojški pirotehniki tretjega inženirskega regimeta iz Vidma, ki deluje pod okriljem konjeniške brigade Pozzuolo, so 215-kilogramsko uboожно sredstvo italijanske mornarice iz časa prve svetovne vojne razstrelili sredi štandreškega krožiča. V akcijo so stopili, ko je zeleno luč prizgal operativni sedež, ki je deloval v kasarni finančne straže nasproti goriškega letališča. Pirotehniki so z bagrom dvignili bombo, ki se je nahajala za veletgovino Smart, jo položili na prikolico, pritrjeno na blindirano vozilo, in jo po makadamski cesti, ki služi za potrebe gradbišča avtoceste, prepeljali v središče štandreškega krožiča. Tu so že pred tem izkopali luknjo, v katero so položili granato. Nanjo so pritrjili eksplozivno snov (18 nabojev po 270 gramov), jo zasuli z zemljo in razstrelili. »Od dviga granate do uničenja je minilo okrog 20 minut. Najbolj nevarna fază je bil prevoz, saj je bila bomba v slabem stanju. Drobci so bili potencialno nevarni,« je povedal podpolkovnik Michele Arcangelo Prignano. Granata so uničili ob 12.28 - v rahli zamudi glede na časovni plan -, nato pa so postopoma začeli odpirati ceste.

VRTOJBA - Ob razstrelitvi granate

Tovornjakarje prestregli agenti, moškega zaklenili v carinarnico

Črvič: »Na slovenski strani gladko, kot je bilo predvideno«

Vozniki kamionov, ki so se v nedeljo prebudili na počivališču v Vrtojbi, so se, nič hudega sluteč in tako kot ponavadi, peč odpravili proti nakupovalnemu centru Smart. Kmalu so jih prestregli italijanski policisti in jim razložili, da je na tistem območju za nekaj ur prepovedano vsakršno gibanje ker bodo kmalu razstrelili bombo, ki so jo nekaj dni pred tem našli na gradbišču avtoceste Gorica-Vileš. O akciji niso nič vedeli, saj so prisli ponovni. »Ob pogledu na številne policiste in redarje na območju mejnega prehoda Vrtojba se je tovornjakarjem sprva še niso zdelo, da so tako dobro zavarovani ... Potem smo jim pa pojasnili, da kaj gre,« pripoveduje Stanislav Črvič, poveljnik civilne zaščite v občini Šempeter-Vrtojba. Civilna zaščita je poskrbela tudi za informiranje tovornjakarjev, ki so morali za nekaj ur prekiniti vožnjo in so se po navodilih umaknili na za to predvidena parkirišča. »Naš redar, ki je skrbel za to, da ni kdo zapustil vozila in se odpravi na lastne oči pogledati, kaj se dogaja, je voznikom kamionov pripeljal tudi nekaj plastenik vode, s čimer so bili zelo zadovoljni,« dodaja poveljnik. Sicer pa po njegovih besedah z evakuiranjem ljudi ne na slovenski ne na italijanski strani ni bilo težav, vsi so zaledno sledili navodilom. »Na italijanski strani je bilo mogoče videti tudi moškega, ki je pod eno pazduhu "evakuiral" svojega psa, pod drugo pa mačka,« se komičnega prizora spominja Črvič.

Na slovenski strani se je pripetila nerodnost, ko je redar, ki je imel naloge preveriti, ali so stavbe znatno vplivnega območja res popolnoma prazne, nekoga pa pomoti zaklenil v stavbo carinarnice. Ko se je nesreča, ki se je v stavbo - ho-

Prizorišče nesreče

GORICA - Nesreča v Ulici Carso

Avto se je prevrnil, dve ranjeni osebi

Dve osebi sta bili telesno poškodovani v prometni nesreči, ki se je zgodila v nedeljo zgodaj zjutraj v Ulici Carso v Gorici. Po trčenju se je eden izmed dveh avtomobilov celo prevrnil na bok, večja materialna škoda pa je nastala tudi na drugem vpletetem vozilu. Okoliščine nesreče preučuje prometna policija iz Gorice: možno je, da je do trčenja prišlo zaradi izsiljene prednosti oz. zato, ker je eden izmed dveh voznikov zavzel na drugi vozni pas.

Nesreča se je zgodila okrog 7.45 ure v bližini lokal Tobacc Inn v Ulici Carso. V avtomobilu znamke Volkswagen polo je sedel 20-letni S.T. iz Gorice, ki se

je peljal v smeri iz Štandreža proti mestnemu središču, za volanom avtomobila Toyota yaris pa 61-letna Goričanka G.B., ki se je peljala proti Štandrežu. Trčenje je bilo tako silovito, da se je 20-letnikovo vozilo prevrnilo na bok. Na obeh vpletencih avtih je nastala zelo velika materialna škoda, poškodovan pa je bil tudi Fiat punto, ki je bilo pravilno parkiran ob cesti. Na kraj so takoj prišli prometni policijski, gasilci in reševalci službe 118, ki so oba voznika prepeljali v bolnišnico v Ulico Fatebenefratelli. Mladenič bo okreval v desetih dneh, žensko pa so sprejeli na zdravljenje na oddelku za kardiologijo goriške bolnišnice.

KRMIN - Gledališče V sezoni s šestimi premierami tudi Zuzzurro in Gaspare

Komični duo Zuzzurro in Gaspare

V krminskem gledališču je včeraj potekala predstavitev nove sezone, ki jo je poživil komični duo Zuzzurro in Gaspare. Komika se namreč zadržujeta v Krminu, kjer vadita za nastop v predstavi »La cena dei cretini«, ki jo bo režiral Francis Weber, produkcijo pa je prevzelo goriško združenje a.ArtistiAssociati Walterja Mramorja. Poleg popularnega dva je sodeloval tudi upokojeni športni novinar Bruno Pizzul, ki bo igri »posodil« svoj glas. Kot je poudaril umetniški vodja krmanske sezone, Walter Mramor, bo program tudi letos žanrsko raznolik, v njem pa bo kar šest deželnih premier, posebno pozornost pa namejajo mladini, ki je nočejo le razvedriti, a jo hkrati tudi vzgajati.

Sezona krmanskega gledališča se bo začela 7. novembra z igro »La cena dei cretini«. Premierno bodo tudi prikazani Evripidova »Medeja« (6. decembra), »Sukhishvili« gruzijskega plesnega ansambla, »La commedia di Orlando« (16. februarja), »Gin Game« v režiji Francesca Macedonia (12. januarja) in »Chi ha paura di Virginia Woolf« (30. januarja). V programu so še Ballet de Cuba s predstavo »Havana de Hoy« (28. novembra), »Can can« (7. februarja), »Volare - Omaggio a Domenico Modugno« (29. februarja), »Il principe di Honburg« Heinricha von Kleista (9. marca), »18 mila giorni - Il pitone« z Giuseppejem Battistonom (20. marca) in »Ben Hur« (2. aprila). Pripravili so tudi program za otroško publiko in matineje, za nakup abonmajev pa bo treba počakati na 5. september.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'UDINE, Trg Sv. Frančiška 4, tel. 0481-530124.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V GRADIŠČU
PIANI, Ul. Ciotti 26, tel. 0481-99153.

DEŽURNA LEKARNA V MARIANU
CINQUETTI, Ul. Manzoni 159, tel. 0481-69019.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 0481-410701.

Kino

GORICA
KINEMAX: zaprt do 19. avgusta.
DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 18.00 - 21.00 »Harry Potter e i doni della morte« - 2. del.
Dvorana 2: 17.30 - 20.30 »Capitan America: Il primo vendicatore« (digital 3D).
Dvorana 3: 18.30 - 21.30 »Harry Potter e i doni della morte« - 2. del (digital 3D).
Dvorana 4: 20.00 - 22.00 »Per sfortuna che ci sei«; 17.40 »Cars 2«
Dvorana 5: 17.45 - 20.10 - 22.10 »Il ventaglio segreto«.

Koncerti

FESTIVAL »MED ZVOKI KRAJEV«: v sredo, 3. avgusta, ob 21. uri na kmetiji La Ferula v Ul. Martiri della Libertà 24 v Štarancanu bosta nastopili Renata Hil (klavir) in Ana Karuza (sopranička). Ob slabem vremenu bo koncert v gledališču San Pio X v Ul. De Amicis. **KONCERT V MESTNIH ČETRTIH Z NASLOVOM »NOTE V MESTU« 2011:** v četrtek, 4. avgusta, ob 20.30 v parku Attems v Podgori koncert skupine saksofonistov »SAX4ET«. **GORIŠKI MUZEJ NOVA GORICA** prireja koncert skupine Sekou Kouyate Experience v soboto, 6. avgusta, ob 21. uri v javnem lokalu Wine Cafe na Travniku v Gorici.

PEVMA - Visok življenjski jubilej

V krogu najdražjih Tonica praznovala 90. rojstni dan

Pred nekaj dnevi je v družbi svojih najdražjih praznovala 90. rojstni dan Antonija Peršolja, ki jo domačini iz Pevme in sosednjih vasi poznajo z imenom Tonica. Visoki življenjski jubilej je dočakala 29. julija, praznik pa so ji pripravili v nedeljo v Goriških Brdih. Jubilantka je namreč po rodu iz Šmartnega, kjer je zagledala luč sveta 29. julija 1921. Rodila se je v eni izmed lesenih barak, ki so jih vojaške oblasti postavile beguncem-povratnikom iz raznih krajev bivše Avstro-Ogrske in Italije. Kot velika večina Bricev je družina Peršolja obdobje begunstva preživila v Italiji, in sicer v bližini Caserte. Leta 1930 so se Peršoljevi preselili na Oslavje in nato v Podgoro.

Slavljenka, ki v veselju pripoveduje zgodbe iz svoje mladosti, se rada spominja časa pred drugo svetovno vojno, ko je bila v Gorici za otroško varuško pri nekem italijanskem oficirju. Oficir je pogostoma z družino odhajal na razne zadolžitve in Tonica je vselej potovala z njimi. Večkrat so bili v Rimu, kjer je ob blizu videla tudi Mussolinija. V Pevmo se je priselila leta 1939 po poroki s Antonom Sfiligojem. V zakonu sta se jima rodila dva sinova, Jošef leta 1940 in Radovan 1946. Vmes je bila vojna. Mož Anton (Nino), ki je bil v Pevmi znan čevljar, je bil kot večina primorskih fantov pri partizanah, Tonica pa je bila kurirkinja in je skrbela za zbiranje materialov za partizansko gibanje. Po vojni se je Tonica zaposlila pri ustanovi Ente Tre Venetie, ki je imela v Pevmi veliko zemlje in hlev s kravami. Po ukinitvi ustanove pa je službo dobila v podgorski tovarni, kjer je ostala do svoje upokojitve.

Kot rečeno je gospa Tonica zelo znana v Pevmi, saj je svojo pomoč izkazovala povsed tam, kjer se je pokazala potreba. Dokler so ji moči dovoljevale, se je z dušo in telesom posvečala cerkvenim opravilom. Bila je neke vrste »ženski« mežnar, koordinirala je in skrbela za vse, kar je potrebno, da stvari brezhibno tečejo. Tonica je bila vedno na razpolago, pa naj je šlo za usklajevanje obredov za krst, za

Antonija Peršolja

FOTO VIP

pogrebe, ali za druga opravila. Pred leti se je zelo angažirala pri zbirjanju sredstev za cerkvene orgle, ki so jih posvetili Emili Valentinciču, prerano umrlem kulturnem, športnem in družbenem delavcu iz Pevme. To delo je opustila šele pred nekaj leti, ko je število let preseglo osem krijev. Leta pa niso načela njenega vedrega v veselega značaja, ki ga je od vedno zaznamoval njen močan in gromek glas, ki je pozival vzdružje povsed tam, kjer se je pojavila naša slavljenka. Zdaj se gospa Tonica bolj zadržuje doma, rada pa sprejme obiske ljudi, s katerimi živahno pokramlja o tem ali onem. Ob visokem jubileju ji vse najboljše želi tudi redakcija naše dnevnika. (vip)

V nesreči ranjen motorist

Na državni cesti št. 352 med Gradežem in Oglejem je bil včeraj huje ranjen motorist, ki so ga prepeljali na zdravilnico na Katinari. Po razpoložljivih informacijah je motorist trčil v avtobus, pri čemer je dobil resne telesne poškodbe. Helikopter ni bil na razpolago, zato so ranjenca odpeljali na Katinaro z rešilnim vozilom. Nesreča se je zgodila okrog 15. ure.

Marco Cedolin predsednik

Marco Cedolin, ki upravlja Hotel Park Spiaggia v Gradežu, je nov predsednik skupine hotelirjev goriškega združenja Confcommercio. Podpredsednik bo Massimiliano Skocaj iz hotela Franz iz Gradišča. Cedolin je na tem mestu nasledil Thomasa Soyerja.

Sanacija azbesta na plaži

Z objekta bivšega kioska Playa v Mariini Juliji pri Tržiču bodo danes odstranili azbestne kritine. Občinska uprava je za ukrep zaprosila že pred dvema letoma, zaradi prelaganja odgovornosti med dejelo in upravo državne posesti, ki je pristojna za objekt, pa je prišlo do zamud. »Upali smo, da se bo sanacija začela že pred poletno sezono, stvari pa so se žal iztekle drugače,« je povedala županja Silvia Altran, ki je vsekakor zadovoljna, da je do rešitve končno prišlo.

Pesniški večer v Moraru

Drevi ob 21. uri bo na turistični kmetiji La Privanda v Moraru glasbeno-pesniški večer »Caminando Camminando«, ki ga združenje Par Morar posveča Lucianu Morandiniju. Poezije bodo prebirali Giuseppe Mariuz, Gabriella Musetti, Maria Sanchez Puyade, Piero Simon Ostan in Roberto Marino Masini, s kitaro jih bo spremljal Mauro Radigna.

Razstave

RAZSTAVA »SONCE MIRU 2011« na ogled do 9. avgusta v Kulturnem domu v Gorici; od ponedeljka do petka od 9.30 do 12. ure in v večernih urah med raznimi kulturnimi prireditvami. Razstavljo mladi umetnički konzorciji za nego prizadetih otrok CISI iz Gorice in poletnega središča goriškega Dijaškega doma.

Prireditve

»MONFALCONE ESTATE (POLETJE V TRŽIČU): danes, 2. avgusta, ob 21. uri na Trgu Falcone e Borsellino v Tržiču film »Thor« (ob slabem vremenu bo projekcija dan kasneje). **KNIGE IN AVTORJI V GRADEŽU:** v četrtek, 4. avgusta, ob 21. uri v gazuze na glavni plaži GIT predstavitev knjige Lorenza Cadedduja »La leggenda del soldato sconosciuto« in projekcija restavriranega filma o neznanem vojaku; vstop prost.

Mali oglasi

PRODAM HONDA HORNET 900 črne barve, v zelo dobrem stanju, vedno servisirana, 36.000 km turistično prevoženih, cena 4.000 evrov, možnost dogovora; tel. 349-706663.

PRODAM UČBENIKE za 3., 4. in 5. razred družboslovnega liceja Simona Gregorčiča v Gorici; tel. 348-3482035.

V PODGORI prodam hišo z vrtom; tel. 320-1817913.

Pogrebi

DANES V GORICI: 10.30, Benito Mazzuzzi iz splošne bolnišnice v cerkev Sv. Justa in na glavno pokopališče; 9.00, Flora Vuk vd. Makuc v cerkvi Sv. Justa in na pokopališču.

DANES V FARU: 15.30, Alessio Bonutti v cerkvi in na pokopališču.

DANES V DOBERDOB: 13.45, Edy Ulian (ob 13.30 iz tržiške splošne bolnišnice) v cerkev in na pokopališče.

DANES V ŠTARANCANU: 11.00, Alessandro Rossi (ob 10.50 iz tržiške splošne bolnišnice) v cerkev; sledila bo upeljitev.

ISTRSKI ZORNI KOT

Proti odpravi dvojnega glasovanja

MIRO KOČJAN

Hrvaško ustavno sodišče je ukinilo zakonska določila, po katerih so pripadniki manjšine lahko glasovali dvojno, politično in etično. Tam, kjer je bilo manjšine manj od 1,5 odstotkov celotnega prebivalstva, so njihovi pripadniki lahko glasovali kot pripadniki države in pač člani manjšinske skupnosti. Sodniki menijo, da sklep ni pravno problematičen, pripombe pa so na račun tega, da določilo priznava srbski manjšini več glasov pri državnih volitvah (tri sedeže v parlamentu), v bistvu, kakor da bi šlo za celovito narodno skupnost ne pa za manjšino. Člani ustavnega sodišča so sicer hkrati dali kvalificiranim organom možnost, da sprejmejo posebna glasovalna določila kajpak s stališča ustave.

Sklep o srbski skupnosti so manjšine povsod sprejele sila nejevoljno češ, da gre za ocitno prednost. Glasilo italijanske skupnosti »La Voce« poudarja med drugim, da bo omenjeno diskriminatorsko določilo lahko negativno delovalo na bližnji obisk italijanskega predsednika Našpolitana v Pulju.

Predsednik Hrvaške Ivo Josipovič je izjavil, da s to novostjo ne nastopa nikakrsna ustavna kriza, sam pa vsekakor podpira odločitev o dvojem glasovanju. Vrsta politikov sodi, da je bil sklep ustavnega sodišča sprejet s pretirano naglico, saj so državne volitve prav blizu, namreč decembra. Mnenja o pretirani hitrosti deli tudi predsednica vlade Jadranks Kosor (ki sicer, kakor vemo, predstavlja Hrvaško demokratsko skupnost), podobnega mnenja pa je tudi Zoran Milanovič, voditelj socialno-demokratske stranke, ki naglaša, da tako pomembnih sklepov, žal z negativno identitetom, ne gre sprejemati štiri mesece pred vo-

litvami.

Odločno pa se je oglasil, kakor je bilo navsezadnje pričakovati, predsednik Italijanske unije Furio Radin, ki je med drugim navedel, da je pred dnevi, ko je bil italijanski predsednik v Ljubljani, predsednika že odkrito opozoril na nevarnost, ki grozi iz Hrvaške, namreč odprava dvojnega glasovanja za manjšine. Poudaril je, da je nezazlišano sprejemati take odločitve tik pred volitvami, da pa je napočil hkrati trenutek, ko bi bilo treba o tem obvestiti kvalificirane mednarodne fóruma. V tem duhu je sporočil, da je že dogovorjeno na seji poslanske skupine, v kateri so manjšinci, da bo treba opozoriti ne le Evropsko unijo, mar več tudi druge neunijske države. Rekel je tudi, da razmišljajo o tem, da bi primer kot pravno in politično nezazlišan, sodno prijavili Evropskemu sodišču za človekove pravice. Radin se je med drugim tudi osebno zagnal proti ustavnemu sodišču, češ, da so v njem člani »s politično preteklostjo«, kar ne bi smelo biti. Seveda je pa priporočil, da naj gredo pripadniki italijanske skupnosti na Hrvaškem normalno na bližnje volitve in da naj tam množično glasujejo za etični sedež, s čimer da bo do najjasnejše obelodanili svoj protest.

Furio Radin je hkrati sporočil, da je obisk italijanskega predsednika predviden v Pulju 3. septembra in da ga bo treba iskreno seznaniti z novo težko klimo, ki je nastala zdaj na Hrvaškem zavoljo sklepa o odpravi dvojnega glasovanja. Radin je priznal, da je na Hrvaškem žal še zmeraj kar nekaj ljudi in ustanov, ki jim pravice manjšine niso po godu. Kar nekaj medijev pa je le dalo poudarek intervjuju, ki ga je posredoval predsednik Unije.

PISMO UREDNIŠTVU

Volitve v manjšini

»Volitev v manjšini ne bo, vsaj v naslednjih desetih letih«. Te besede je napisal 25. julija 2011 ob 09.50 Jože Sedmak kot uvod v komentar k besedam Dimitrija Tabaja in Marka Kokoravca na spletni strani Primorskega dnevnika pod člankom Manjšinska politika med življnjem in životarjenjem. Na navedeni spletni strani se ob nekaterih člankih vrsti tudi do 12 komentarjev, za katere menim, da bi bilo dobro, da bi jih prebrali tudi tisti, ki jim splet ni dostopen. Kdor je prebral članek Bojana Brezigarja (17.7.2011, str. 11), intervju z Radom Racetom (24.7.2011, str. 2) in navedeni članek Sandorja Tenceta, je lahko prepričan, da manjšina dejansko životari. Če posmislimo, da je Državni zbor Republike Slovenije 27. junija 1997 (pred 14 leti) sprejal resolucijo, v kateri je zapisal, da »Republika Slovenija pozdravlja prizadevanja manjšinskih političnih organizacij v posameznih sosednjih državah za demokratično izvlojeno skupno zastopstvo« in je specializirano podjetje iz Bologne na osnovi ankete med člani Slovenskega deželnega gospodarskega združenja sredi decembra 2005 (pred 6 leti) zaključilo, da »Manjšina nujno potrebuje strateški odbor, ki bo lahko sprejema razvojne odločitve« in to »v kratkem času, v nekaj mesecih«, nam je lahko takoj jasno, koliko je ura. Od takrat je minilo 67 mesecev, 66 mesecev pa je na razpolago predlog za postavitev demokratično izvoljenega predstavnštva.

Jože Sedmak domneva, da bi se lahko na volitvah poražena opcija enostavno poživigala nad izidom glasovanja. Toda kadar volitve ureja zakon, ki daje nekatera jamstva, je samomorilsko poživigati se na izid glasovanja. Zato peticija društva Edinost (št. 22 v prejšnji zakonodajni dobi in št. 1 v sedanji zakonodajni dobi) predvideva, da so vo-

livci vsi tisti, ki predložijo občinskemu tajniku občine, kjer imajo stalno bivališče, pisno izjavjo, da želijo biti obravnavani kot pripadniki slovenske narodne manjšine. Tajnik overovi podpis in izjavlo, opremljeno s potrdilom o vpisu v volilni seznam, dostavi tajništvu deželnega sveta, ki sestavi posebni volilni seznam. Vpisani v poseben volilni seznam ima aktivno in pasivno volilno pravico za Svet slovenske manjšine.

Sklepi Sveta slovenske manjšine bodo veljali za vse, kot veljajo za vse sklepi ostalih skupščin, ki jih predvajajo zakon. Zato 12. člen peticije predvideva, da se delovanje Sveta slovenske manjšine financira na osnovi 16. člena zakona št. 482 z dne 15. decembra 1999, ki predvideva ustanovitev posebne ustanove za zaščito jezikovnih in kulturnih tradicij za vsako v zakonu navedeno manjšino. Za vse tri manjšine v naši deželi je take ustanove ustanovil deželni zakon št. 13 z dne 3. julija 2000, toda slovenski »voditelji« je niso marali in deželni zakon št. 16 z dne 5. novembra 2003 je ukinil ustanovo za slovensko manjšino.

Če je kdo pozorno prebral peticijo društva Edinost in je prepričan, da je neuporabna, naj to jasno in glasno, ter seveda utemeljeno, pove. Predstavljeni je bila kot možno izhodišče za poglobljeno razpravo o bodočnosti slovenske manjšine. Zato bo obveljala v obliki, ki bo izšla iz poglobljene razprave, ki pa je doslej še ni bilo. Vsekakor ostajam prepričan, da bi volitve v manjšini dobro prevetrite sedanje razmere.

Samo Pahor

JEZIK NA OBROBU

Na splošno je med Slovenci znan rek, da ena lastovka ne prineše pomlad. Nasprotno pa se nam godi z napakami; ena sama jih potegne za seboj dolgo vrsto in v zelo kratkem času preplavijo ves naš tisk. Tako se je zgodilo z manifestacijo, s poneverbo, z množinskim oblikami tematike, problematike in podobnih skupkov tem in problemov, s predujmom, ki je samo eden izmed načinov akontacije in največkrat ne tisti, za kar ga uporabljamo. Predujem je samo vnaprej, pred rokom, izplačana akontacija na še nezasluženi prihodek. Te in še cela vrsta drugih pomenskih napak se je zagrizeno vgnezdila v vse naše medije, tiskane in govorjene. V njih je že skoraj celo desetletje z nerazumljivo vztrajnostjo zasidran glagol privoziti, ki je zamenjal več desetletij pomenko pravilno rabljenega pripeljati.

Kdor je uspešno opravil vsaj en razred slovenske osnovne šole, bi moral vedeti, da pridejo učenci v šolo peš ali pa se pripeljajo z avtomobilom ali tramvajem, od daleč tudi z vlakom. Če vozniki vozijo prehitro, lahko privozijo (t.j. pridobi) kakšno minutno, lahko pa si s prehitro vožnjo »privozijo/pri-

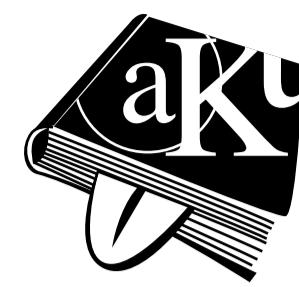
služijo« tudi visoko globo; vsekakor pa se v šolo ali kamorkoli pripeljejo.

Glagola peljati in voziti sta nedovršna. Italijančina ju sploh ne pozna, saj ima za vse samo portare, pa še arrivare in partire. Zato se moramo naučiti in si zapomniti, da npr. vlak pripelje in odpelje s postaje. Na voznom redu (ital. orario) pa bomo našli zapisane prihode in odhode vlakov. Ker gre za redne, vsa-kodnevne prihode in odhode izhajamo iz glagola hoditi, ne iti. Dopol-danski vlak pripelje npr. ob 10. uri, odpelje pa deset minut pozneje. Oba glagola pripeljati in odpeljati sta dovršna. Zato moramo med prihajanjem reči: vlak pelje (vozi, prihaja) na postajo, po prihodu pa: vlak je pripeljal na postajo.

Zadnje čase pa se je napacnemu glagolu privoziti (namesto pravilnega pripeljati) pod vplivom italijančine in tudi slovenskega na-rečja pridružil celo glagol nositi, prinesti in odnesti. 20. julija sem v daljšem prispevku prebrala, da prinese dekle, ki se preživila s prostitucijsko, svojo stranko kar na dom. Kako jo prinese domov, na hrbitu ali v naročju, nam avtorica ni povedala. Lahko bi se izognila šali, in napako preskočila kot nekaj naklju-

čnega in nepomembnega, če ne bi le dva dni kasneje dnevnik z debelimi črkami zapisal celo v naslovu: »... kradel in marketu in se upiral policistom, ki so ga odnesli v kvesturo.« Kar tri hude napake na kupu! Policisti so ga namreč odpeljali na kvesturo zaradi upiranja javnemu funkcionarju. Da se je upiral polici-stom, ki so ga odpeljali na kvesturo, namreč pove le, da se je upiral, medtem ko so ga peljali na kvesturo. Napako »odnesti v kvesturo« je zakrivil, kdor je napisal naslov, v kratkem poročilu namreč v zadnjem stavku piše: »Ko so ga odpeljali z avtomobilom v kvesturo...« Pravilno bi bilo: Ko so ga peljali na kvesturo.... Po oknih je namreč tolkel med vožnjo, zato nedovršnik peljati. Nesti namesto peljati je po 66 letih slovenskih sol res nedopustna napaka. Upajmo, da ne bo našla pos-nemovalcev.

Lejla Rehar Sancin

ODPRTA TRIBUNA

Pri Novem Matajurju pripravljeni na soočenje z novimi izzivi

V polemiko, ki jo je sprožil Svet slovenskih organizacij z izjavo o skupni imovini ter o pluralizaciji Primorskega dnevnika, je bil nekajkrat vključen tudi Novi Matajur. Ker namigovanja izkrivljajo realnost, rojevajo dvome in širijo slabo energijo, je moja dolžnost, da pojasnim nekatera dejstva.

Novi Matajur, naslednik in dedič štirinajstnovečnika Matajur (ki je začel izhajati že oktobra 1950), se je leta 1974 (pre)rodil pod okriljem Založništva tržaškega tiska, torej žaložbe, ki je izdajala tudi Primorski dnevnik. Bili smo pod isto streho in upravo skoraj dvajset let in tudi sama sem svojo novinarsko prakso in pot začela prav v tržaškem uredništvu dnevnika.

Leta 1991 je bila zaradi takratne hude krize dnevnika ustanovljena novinarska Zadruga Novi Matajur. Prevzela je lastnino (glavo) časopisa in njegove uslužbine, novinarje in tiskarske delavce. Projekt je bil takrat tvegan in smo bili na prepihu, k sreči je uspel in smo shodili. Zadruga Novi Matajur je vsekakor nastala v dogovoru z ZTT-jem in s Primorskim dnevnikom in to je bila edina pot, da se vsak časopis posrebe reši. Ohranili pa smo vse že nastavljene povezave in sodelovanja: kurirsko službo in raznašanje dnevnika, medsebojno informiranje, izmenjavo člankov in fotografskega gradiva, isto tiskarno, isto oglaševalsko službo danes kot v preteklosti ter druge usluge. Uredništvo Novega Matajura je v zadnjih petintridesetih letih – torej tudi po ustanovitvi Zadruge Primorski dnevnik – referenčna točka za PD, kateremu po naših močeh in njegovih potrebah, vsekakor po dogovoru z redakcijo, posredujemo informacije iz našega prostora. Ob tem pa mislim, da lahko rečem, da so vrata PD odprta tudi drugim.

(Ne želim pa omenjati tokrat drugih manjšinskih ali manjšini namenjenih medijev, s kom sodelujejo in katere privilegirane odnose imajo z slovenskimi programi javne radiotelevizijske hiše Rai, saj o tem nikoli ne govorimo in še manj polemiziramo!)

Če je informiranje iz Videnske pokrajine na straneh PD vsebinsko zadovoljivo, je vsekakor odprto vprašanje. Še najmanj smo zadovoljni Slovenci iz Furlanije, saj bi se

radi bolj pogosto videli v dnevniku. Če pa smo pošteni, moramo priznati, da se je poročanje iz naših dolin v zadnjih letih občutno povečalo. Sprašujem pa se, koliko smo vidni Slovenci Videnske pokrajine, naša dejavnost in problematika v drugih manjšinskih medijih, ki ravno tako kot Primorski dnevnik in Novi Matajur prejemajo javne prispevke ter oblikujejo javno mnenje in koliko so kulturno, vsebinsko (tudi v teritorialnem smislu) ter politično pluralni?

Kot Novi Matajur smo pripravljeni na vsako soočenje in celo si ga iskreno želimo. V našem delu ustvarjanja dvojezičnega časopisa ni receptov. Po drugi strani je področje medijev v vsaki jezikovni manjšini najbolj težko in občutljivo. Ob dejstvu pa, da je (mimo šolskih kadrov) verjetno prav v tem sektorju zaposlenih največ intelektualcev, ne moremo spregledati velige odgovornosti, ki jo manjšinski mediji imamo. Vprašanje je, kako verodostojno in celovito sliko naše manjšinske skupnosti ponujamo bralcem in gledalcem ter in kakšni meri in kako poglobljeno spremljamo dogajanje v manjšini. Še dodatni izziv pa predstavlja poročanje o prizadevanju, da se manjšina posodi in racionalizira svoj organizacijski ustroj, zato da se ustvari nove priložnosti in da se mlajše generacije lahko lotijo novih vsebin in oblik udejstvovanja. Vprašanje je tudi, ali naj so manjšinski mediji odraz in ogledalo manjšinske realnosti ali pa naj gojijo tudi ambicijo, da delujejo kot spodbujevalci njene rasti in razvoja?

Osebno že več let zagovarjam tezo, da bi na medijiskem področju v videnski pokrajini veliko pridobili na ugledu, moči političnem vplivu, in to v dobro ne le manjšinske skupnosti pač pa celotnega teritorija, če bi združili intelektualne potenciale in finančne resurse v enem samem dvojezičnem časopisu. Pred skoraj desetimi leti je časopis Dom zašel v hudo krizo, nato ni izhajal skoraj poldrugo leto. Morda je bil takrat pravi trenutek za razmislek, kako naprej v Benečiji z novimi projektmi. A se ni nič zgodilo, le nezaupanje med nami se je povečalo. Dejstvo je, da so na uredništvu Doma predlog o novem skupnem časopisu interpretirali kot napad nanje, kot voljo zmanjšati njihov pomen in vlo-

go, nenazadnje kot poskus združitve z Novim Matajurjem ali celo ukinitve. V resnicu, podobno kot bi morali obravnavati predlog o eni sami krovni organizaciji za slovensko manjšino (če bi bila za to volja, a je ne vidim), menim, da ne bi smeli nititi na medijiskem področju združevati obstoječega, pač pa s skupnimi močmi ustvariti nekaj novega v duhu sodobnega časa in na podlagi sedanjih ter bodočih potreb manjšine.

»Torej bomo zaparli, da bi se prilagodili nekim nejasnim strategijam, ki parhajo od zuna in se ne vie, kam peljejo?« in še: »Brez nobednega predhodnega dogovora z zainteresiranimi, brez nujne potrebe, brez kake razprave se nekduš vtičava v življenje, v projekte, delovanje neke avtonomne ustanove, ki povarh poviedano spada drugi »držini«. S temi in še bolj ostrimi besedami so na straneh časopisa maja lani (pod naslovom O združitvi in zaprtju Doma, Dom bo šu naprej mimo in modro po začartani poti) odgovorili na pismo, ki sta ga podpisala predsednik Slovenske kulturne gospodarske zveze in predsednik Zadruge Novi Matajur, v katerem sta SSO-ju in Domu predlagala sestanek, da bi se pogovorili o možnostih in oblikah sodelovanja. Drugih odgovorov do danes ni bilo. Kot Novi Matajur bomo še naprej iskreno sodelovali s čedadjskimi kolegi, če bo kaj novega nastalo na tem področju, pa bo sam čas pokazal. Vse to pa ostaja zanimiv in konkretni pokazatelj stanja v naši manjšini.

Vsekakor o medjih, kot o vseh drugih področjih manjšinskega udejstvovanja in življenja, je poklicana, da se najprej ukvarja mešana delovna skupina SKGZ-SSO in da posledično iznese konkretnne predloge. Ni racionalno, logično in niti potestno, da se obravnavajo problemi parcialno in neskladno, kot je tudi nesmiselno ustanavljanje vzporednih komisij, če nam je res vsem skupen cilj poskusiti usklajeno rešiti odprta vprašanja v manjšini.

Glede nepremičnin pa samo to: nekateri medji v manjšini imajo srečo, da razpolagajo z lastnimi sedeži, drugi plačujejo najmenino po tržni ceni, kar seveda bremenijo našo bilanco. Tudi to bi morali upoštevati pri d

NOGOMET - Kupoprodajne borze še ni konec

»Bad« Mario, Cassano in Slovenec Kurtič

Manchester Balotelliju ni po godu - Udinese bi potreboval še kako okrepitev

MILAN/RIM - »Bad boy« Mario Balotelli angleško mestno Manchester, kot je včeraj izjavil, ni po godu. Kaj pa mestna ekipa City? »S soigralci je vse v redu. S trenerjem tudi. Pogrešam pa družino in prijatelje,« je še dodal 20-letni Balotelli (21. rojstni dan bo praznoval 12. avgusta), ki bi se rad znova vrnil v domači Milan. Ampak ne k Interju, tokrat h mestnemu tekmeču Milanu. Rdečečrni ga neposredno snubijo: »Prej ali slej bo Mario prišel k Milanu,« je potrdil Galliani. Milan in Inter se bosta že v soboto spopadla za prvo lovoriko v sezoni 2011-12, državni superpokal, ki ga bodo igrali v Pekingu. Za Milanovega nogometnika naj bi se medtem zanimala Genoa in Fiorentina, kar pa so pri Milanu zanikali.

Romin trener Luis Enrique bržkone ni najbolj zadovoljen z letošnjim »merkatom«, saj je vodstvo rimskega prvoligaša zaprosil za nove okrepitev. Na spisku želj španskega trenerja so branilec Kjaer, en napadalec med Fernandom, Guarinom in Luchom Gonzalesom ter en napadalec med Palaciom, Nilmarjem, Douglasom Costo in Shaqirijem. V Palermu so ostali trije slovenski nogometniki: Bačinovič, Iličić in Andelković. 22-letni Jasmin Kurtič je šel na posodo k Vareseju v B-ligo. K moštvu sicilskega glavnega mesta pa se seli Argentinec Matias Silvestre.

Angleški Manchester United še naprej trmasto pritska na Wessleya Sneijderja, ki je sicer Interjev igralec. Sneijder »stane« 35 milijonov evrov, nizozemski nogometnik pa si želi najmanj štiri letno pogodbo. Chelsea naj bi se medtem zanimal za Hrvata Luko Modriča. Tottenhamu so Londončani ponudili 34 milijonov evrov.

Še eno okrepitev iščejo tudi pri videmskem Udinešu, ki bo 16. ali 17. avgusta igral prvo kvalifikacijsko tekmo za uvrstitev v fazo skupin lige prvakov. Šušlja se, da se klub zanimal za Maxija Lopeza oziroma za Dos Santosu.

Mario Balotelli na prijateljski tekmi proti ekipi Galaxydefends iz Los Angelesa

ANSA

PLAVANJE - Konec svetovnega prvenstva v Šanghaju

Lochte, hamburger in Kitajci

ZDA s 16 zlatimi medaljami so pred Kitajci (15) najuspešnejša država SP - Brez dopinškega primera (za zdaj)

KOMENTAR

In spremeniti vrstni red?

Izšlo se je kar z dvema rekordoma. Kitajčev na 1500 prosti je posegel v preteklost, saj je Grant Hackett svojega postavljal pred desetimi leti, nekaj skoraj nepojmljivega za moderno plavanje. Doba Hacketta in Thorpa je bila vedno zavita v megleco dvomov. Kaj sta imela oba Avstralca posebnega. Moč in tehniko, vrhunске (tedaj ekskluzivne) kopalke ali še kaj drugega. Sun Yang je v zadnjih dveh bazenih izbrisal Hacketta iz seznama rekorderjev in novo dobo začel veliko pred vsemi predvidevanji o nekaj letih čakanja na prve najboljše znamke.

Zadeva z rekordi pa ni resila privredite, ki je bila vsekakor bleščeca, z novimi svetlobnimi učinki in posebno z novimi imeni. Prvenstvo je iz izvedbe v izvedbo bolj cirkusko. Koliko prvih mest bo zmogel Ta ali Oni. Kakšen smisel ima isto ime, ki osvoji na primer 50, 100 in 200 metrov. Plaval bi samo 100 in ostal bi še vedno prvi. Saj bi bil tak tudi če bi si izmislili plavanje na 150 in 250 metrov. Inflacija vedno pomeni razrednotenje.

Nekaj idej je prišlo ob spremljanju finalnih odločitev v panogah z mešanimi slogi in v štafetah. Mešane so začenjajo z delfinom, nadaljujejo z hrbitnim in prsnim slogom in zaključujejo s prostim. Štafete začenjajo z hrbitnim, nadaljujejo z prsnim in delfinom in končajo s krvlom.

Mešane proge nekoliko nastradajo, ker se drugi del s hrbitnim slogom začenja s klasičnim odrivom od stene, medtem ko je start v samo hrbitni panogi izveden s prijemom rok na zgornjem delu startnega bloka, s telesom izven vode in z vzvratnim skokom, ki mu sledi poglobitev in najmanj deset metrov pod vodo. V štafetah začenjajo s hrbitnim slogom, ker bi sicer rado prihajalo do trčenja, ker bi hrba začenjal ritenski, medtem, ko bi nekdo drugi komaj prihajal. Res pa je, da so pogoji za vse enaki.

Lahko pa bi vse te panege popestrili s tem, da bi dovolili poljubni vrstni red slogov, z izjemo hrbitnega začetka v štafetah. Nekdo, ki bi bil boljši v prsnem, bi si v prvem delu pridobil nekaj naskoka, ki bi lahko taktično pogojeval nasprotnike. Drugi bi izbral delfin ali kar krvl. Pri sedanjih zaporedjih se že vnaprej ve, koliko bo kdo plaval v vsakem delu, medtem ko odpade miseln faktor, ki bi ga prispevala poljubna razvrstitev slogov.

Do naslednjega prvenstva, ki bo čez dve leti v Dubaju, se ne bo zgodilo ničesar.

Bruno Krizman

SANGHAJ - Ryan Lochte je prvi zvezdnik svetovnega plavanja. Na svetovnem prvenstvu v Šanghaju je Američan dobival tudi medsebojne dvoboje s slovitim rojakom Michaelom Phelpsom in postal prvi zvezdnik tekmovanja, na koncu pa se je 26-letni tekmovalec s Floride veselil kar petih naslovov svetovnega prvaka in brona. Phelps je ameriško himno slišal štirikrat. Prav dvoboj Lochte - Phelps je tudi napovedani boj za prvega plavalca olimpijskih iger v Londonu. Kot kaže, je Lochte dokončno stopil iz Phelpsove sence, a oba sta za olimpijske igre 202 že napovedala veliko trdrega dela in upata, da se jima bo trud poplačal. »Rad bi postal najboljši plavalec na svetu, kar še nisem, in tja si želim,« pravi Lochte, ki ve, da posebej v ZDA štejejo le olimpijski naslovi.

Magnet za publiko je bil Lochte, ki je navdušen predvsem nad različnimi čvljji in ima z diamanti okrašene zobe, že o nekdaj. Nikoli ni skrival, da kot »dodatno prehrano« rad pojde tudi kakšen hamburger in tudi zato je bil vedno blizu navijačem. Seveda štejejo predvsem dosežki v vodi in prav Lochte je bil prvi, ki je v Šanghaju zrušil svetovni plavalni rekord odkar so plavalcji visokotehnološke kopalke vnovič zamenjali s tekstilnimi.

Lochte in Phelps sta bila tudi garanta, da so ZDA s 16 zlatimi medaljami, skupno pa sedemnajstimi, ostale najuspešnejša država 14. plavalnega svetovnega prvenstva. A na koncu je bilo tesno. Kitajci so s 15 zlatimi medaljami doma krepli presegli izkušček enajstih naslovov s prejšnjega prvenstva v Rimu. Čeprav so jih plavalcji v bazenu osvojili le pet, Sun Yang je ob Lochteju dosegel edini svetovni rekord, pa so gostitelji letosnjega prvenstva potrdili stalen napredok in napovedali predvsem boj za zlata odličja v različnih tehničnih disciplinah.

Poznavalci kitajskega športa trdijo, da je bila naloga 117 domačih športnikov, da že na letošnjem prvenstvu prehitijo ZDA in svojo nalogo s z desetimi zlatimi medaljami odlično opravili predvsem skakalci v vodo, bilo pa je tudi nekaj presenetljivih uspehov, kot denimo srebrna medalja ženske vaterpolske reprezentance. Pri tem so se okreplili tudi s slovitimi trenerskimi imeni in Sun Yangu je do svetovnega rekorda popeljal tudi avstralski trener Dennis Cotterell, ki ga je pripravil za domače tekmovanje. Tako kot Američani v plavanju so pred Kitajci ostale tudi Rusinje v sinhronem

plavanju, kjer so se morale Kitajke zadovoljiti s šestimi srebrimi.

Kitajska je v bazenu s petimi zlatimi medaljami, skupno pa kar 14 uvrsttvami na stopnički, dokončno našla nekdanjo plavalno moč. Že v devetdesetih letih prejšnjega stoletja so kitajski plavalcji blesteli na mednarodni sceni, vendar so jih v tem obdobju več kot štridesetkrat zaločili pri jemanju nedovoljenih poživil, ugled in tudi uspehe pa so si uničili med prvenstvom 1998 v avstralskem Perthu, kjer so doping dokazali sedmerici. Nova generacija plavalcov vsaj zaenkrat tovrstnih težav nima.

SLOVENKI SPOR - Nastope slovenskih plavalcov je zasenčil po nepotrebni izpostavljeni spor znotraj ekipe, ki vsaj na Kitajskem

še ni našel poti k razrešitvi. »Ni skrivnost, da je na relaciji med Anjo Klinar in Miho Potočnikom prišlo do problema, a obenem verjamem, da ni ta ni tak, da se ga ne bi dalo rešiti. Pričakujem, da bosta trener in plavalka septembra normalno začela sezono in se pripravljala na olimpijske igre v Londonu,« pravi trenutno »prvi« slovenski trener Roni Pikec. Slovenija se je s Kitajsko vrnila brez kolajn.

ITALIJANI - »Azzurri« so se s Šanghaja vrnili s tremi zlatimi, štirimi srebrnimi in dve ma bronastima kolajnama. Letošnje SP si bodo na Apeninskem polotoku zapomnili predvsem po »potrditi« Federice Pellegrini (prva na 400 in 200 m prosti) in zmagi »settebella«, ki se na svetovni vaterpolski vrh vrača po 17 letih.

Američan Ryan Lochte

KONČNE ODLOČITVE

MOŠKI - 400 m mešano: 1. Ryan Lochte (ZDA) 4:07,13; 2. Tyler Clary (ZDA) 4:11,17; 3. Juja Horihata (Jap) 4:11,98; 4. Huang Chaosheng (Kit) 4:13,62; 5. Joannis Drimonakos (Grč) 4:14,62; 6. David Verrazzo (Mad) 4:15,67; 7. Wang Cheng-Xiang (Kit) 4:15,89; 8. Roberto Pavoni (VBr) 4:19,85;

1500 m prosti: 1. Sun Yang (Kit) 14:34,14 SR; 2. Ryan Cochrane (Kan) 14:44,46; 3. Gergo Kis (Mad) 14:45,66; 4. Pal Jonsen (Fer) 14:46,33; 5. Chad la Tourette (ZDA) 14:52,36; 6. Peter Vanderkaay (ZDA) 15:00,47; 7. Samuel Pizzetti (Ita) 15:15,81; 8. Johsuke Mijamoto (Jap) 15:20,67;

50 m hrbitno: 1. Liam Tancock (VBr) 24,50; 2. Camille Lacourt (Fra) 24,57; 3. Gerhard Zandberg (JAR) 24,66; 4. Aschwin Wildeboer (Špa) 24,82; 5. David Plummer (ZDA) 24,92; 6. Nicholas Thoman (ZDA) in Guy Barnea (Izr) oba 25,01; 8. Flori Lang (Svi) 25,15;

4 x 100 m mešano: 1. ZDA (Nicholas Thoman, Mark Gangloff, Michael Phelps, Nathan Adrian) 3:32,06 Min.; 2. Avstralija (Hayden Stoeckel, Brenton Rickard, Geoff Huegill, James Magnussen) 3:32,26; 3. Nemčija (Helge Meeuw, Hendrik Feldwehr, Benjamin Starke, Paul Biedermann) 3:32,60; 4. Japonska 3:32,89; 5. Nizozemska 3:34,11; 6. Velika Britanija 3:36,58; 7. Kanada 3:36,80; 8. Poljska 3:37,44

ŽENSKE - 50 m prsno: 1. Jessica Hardy (ZDA) 30,19; 2. Julija Jefimova (Rus) 30,49; 3. Rebecca Soni (ZDA) 30,58; 4. Leiston Pickett (Avis) 30,74; 5. Jennie Johansson (Sve) 30,89; 6. Leisel Jones (Avis) 31,01; 7. Moniek Nijhuis (Niz) 31,33; 8. Rebecca Ejderik (Sve) 31,45;

50 m prosti: 1. Therese Alshammar (Šve) 24:14; 2. Ranomi Kromowidjojo (Niz) 24,27; 3. Marleen Veldhuis (Niz) 24,49; 4. Francesca Halsall (VBr) 24,60; 5. Aleksandra Herasimenja (Blr) 24,65; 6. Jeanette Ottesen (Dan) 24,67; 7. Arianna Vanderpool-Wallace (Bah) 24,79; 8. Jessica Hardy (ZDA) 24,87;

400 m mešano: 1. Elisabeth Beisel (ZDA) 4:31,78; 2. Hannah Miley (VBr) 4:34,22; 3. Stephanie Rice (Avis) 4:34,23; 4. Mireia Belmonte (Špa) 4:34,94; 5. Ye Shiwen (Kit) 4:35,15; 6. Li Xuanxu (Kit) 4:35,78; 7. Barbora Zavadova (Češ) 4:38,04; 8. Caitlin Leverenz (ZDA) 4:38,80;

NOGOMET - Kras Repen začel priprave

Vojko Kocman: »Kras čimprej znova v D-ligi«

Trener Sergej Alejnikov: »V elitni ligi ne bomo imeli lahkega dela«

Popolnoma prenovljena ekipa Krasa s trenerji in vodstvom kluba
KROMA

Krasov hišnik Matteo je Krasovim nogometu pripravil brezhibno travnato podlago. Na zeleni tanko pokošeni repenski zelenici, ob kateri se je zbral precej radovalnežev, so rdeče-beli včeraj pozno popoldne opravili prvi trening v novi sezoni 2011-12. Igrali bodo sicer v elitni (kot smo že poročali prejšnji teden) in ne v D-ligi, kot so po tistem upali v Krasovem taboru. »Pripravljeni smo bili na obe opciji. D-ligo si bomo morali izboriti na igrišču,« je pouparil predsednik Goran Kocman, ki je sprva novim in maloštevilnim starim (Kneževič, Battì, Dovier, D'Aliesio, Damato, Martini je bil včeraj odsoten) igralcem predstavil novega trenerja Sergeja Alejnikova.

»Trdo delo, red in disciplina,« je precej avtoritarno dejal nekdani Juventusov nogometar. Skorajda prestrašene igralce je nato sprostil s stavkom: »Če se boste držali vseh pravil, če boste spoštovali odbornike, trenerje in soigralce,

če se boste maksimalno potrudili, potem se bomo tudi zabavali. Nogometu pa se zabava, če zmaguje. V elitni ligi ne bomo imeli lahkega dela. Treba se bo pošteno potruditi,« je povedal redkobesedni beloruski trener, ki je Kras že vodil v sezoni 2007/08 v promocijski ligi (končno 5. mesto).

V imenu glavnega pokrovitelja, podjetja Koimpex, je moštvo pozdravil predsednik Vojko Kocman, ki ni skrival želje, da bi rad čimprej, že v prihodnji sezoni, rad videl Kras znova v D-ligi. Kocman je obenem opozoril, da naloga ne

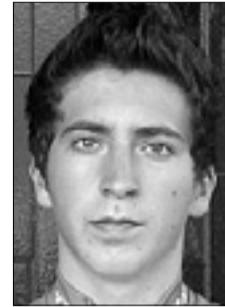
bo lahka. »Včasih ne zadoščata ne trud in ne dobra volja, potrebna je tudi športna sreča,« je dodal Kocman. Novim nogometu je dobrodošlico zaželel tudi Krasov častni predsednik Niko Centrone, ki je vsem skupaj voščil uspešno sezono.

Še nekaj novosti v Krasovem širšem izboru igralcev. Moštvo so se pridružili še mladi Oliver Scaringi, Kevin Schirano in Giuseppe Fabio Simone. Prva dva prihajajo z juga Italije. S člansko ekipo je začel priprave tudi mladi in obetavni Dolinčan Alex Rossone, ki je v lanskem sezoni

ni igral pri združeni ekipi naraščajnikov.

Kras bo do velikega šmrna v Repnu treniral vsak dan. Prosto bodo imeli le ob nedeljah. Prijateljskih tekem v prvem delu priprav, ko bo treninge v glavnem vodil kondicijski trener Matej Bombač, ne bodo igrali. Prvi krog državnega pokala bo 28. avgusta. Prvenstvo elite lige se bo začelo 11. septembra. Včeraj so priprave na novo sezono v Bavoricu začeli tudi igralci Muggie, ki bodo prav tako igrali v elitni ligi. Tretji tržaški elitni ligaš San Luigi bo prvi trening imel v četrtek v Trebčah. (jng)

ROLKANJE
Nicola Iona (Mladina) gre na SP

NICOLA IONA

Na svetovnem rolkarskem prvenstvu, ki bo od torka, 9. do sobote, 13. avgusta na Norveškem (v kraju Aure in Kristiansund) bo nastopil tudi tekmovalec Mladine Nicola Iona. Na sporedno so štiri tekme, perspektivni sedemnajstletni rolnkar pa bo med mladincami tekmoval na dveh, in sicer na 10 kilometrski preizkušnji in reber v klasični tehniki in na 24 kilometrski preizkušnji s skupinskim startom (skating). V nasprotju s tradicijo ŠD Mladina je Iona boljši na daljših razdaljah in v reber, manj pa v sprintu. Letos je iz italijanskega reprezentanca nastopal že na treh preizkušnjah svetovnega pokala in si z uspešnimi nastopi priboril tudi vpoklic v ekipo, ki bo potovala na Norveško. Ob rolnjanju se še vedno posveča tudi smučarskemu teklu pri klubu Sci Club 70.

V italijansko mladinsko reprezentanco so vpoklicali pet tekmovalcev, med katerimi je kriški rolnkar med najmlajšimi. Na svetovnem prvenstvu bo sicer tekmoval tudi med tri leta starejšimi tekmeци.

SKOKI V VODO - DP v Bergamu

Tudi Sofi Carciotti ekipni »scudetto«

Sofia Carciotti

KROMA

KRAS REPEN 2011/12

Vratarji: Davide Lorenzoni (letnik 1993, letos Livorno), Giuseppe Fabio Simone (84, Barletta), Andrea Dovier (90).

Obramba: Fabio Pittilino (77, Manzane), Gianpaolo Corso (82, ISM Gradisca), Dimitri Batti (86), Lorenzo Colavetta (89, Torviscosa), Alex Rossone (94, naraščajniki Kras), Oliver Scaringi (93, Bari), Kevin Schirano (93, Canaleto).

Sredina: Nicola Paolini (75, Union Quinto), Rok Božič (85), Alberto Favero (82, Opterjina), Gabriele La Pasqua (Virtus Corino), Jonathan Gonzales (Udinese), Nicolò D'Aliesio (92), Lorenzo Damato (92), Artur Alejnikov (91), Capalbo Ulpiano (90, Pro Fagagna).

Napad: Radenko Kneževič (79), Davide Pizzini (86, Sondrio), Luca Filippo (89, Torviscosa), Jar Martini (91).

Trener: Sergej Alejnikov. **Trener vratarjev:** Bojan Gulič. **Kondicijski trener:** Matej Bombač.

UMETNOSTNO KOTALKANJE

Francesca Roncelli na DP doseglila cilj

Slovenska kotalkarica Francesca Roncelli, članica tržaškega kluba Gioni, je na državnem prvenstvu v Roccarasu dosegla zastavljeni cilj. V kombinaciji je med članicami osvojila 2. mesto in si tako pridobil nastop na evropskem prvenstvu. Roncellijeva bo tako v reprezentančnem dresu prvič tekmovala v kombinaciji. 26-letna Tržašanka, ki sicer živi v Neaplju, kjer študira na fakulteti za arhitekturo (specialistični študij), je v Roccarasu v prostem programu osvojila 5. mesto (v kratkem je bila 6.). Potem ko je bila junija 7. v obveznih likih, ji je prispadlo 2. mesto v kombinaciji. »Zelo sem zadovoljna. Nov dolgi program, ki sem ga predstavila prvič v

Roccarasu, sem izvedla dobro. Letos sem iz izvedbo vključila tudi trojni lutz in trojni flip, ki sta mi uspela, prvič po dveh letih pa sem brez napak izvedla tudi dvojni axel,« je pojasnila navdušena Roncellijeva. V kratkem programu pa je bila manj prepričljiva, želi pa si, da bi ji šlo boljše od rok septembra meseca na evropskem prvenstvu. Državni naslov je drugič zapored osvojila Debora Sbei, ki je bila najboljša tudi v kombinaciji (natopile so 4 članice), druga je bila Cristini Trani, Annalisa Graziosi pa tretja.

Francesca Roncelli si bo zdaj privoščila nekaj dopusta: deset dni bo preživelova doma, v Trstu, nato pa se bo vrnila v Neapelj.

Skakalke v vodo tržaškega kluba Trieste Tuffi so še četrtič zapored osvojile ekipni naslov državnih prvakinj, v absolutni konkurenči (z moško ekipo) pa so bili Tržačani drugi. K osvojiti lovoričke ženske ekipe je prispevala tudi 17-letna Sofia Carciotti, ki je z najboljšimi Tržačankami končala nastope na absolutnem državnem prvenstvu v Bergamu. Tam je Sofia tekmovala s stolpa, kjer ji je nastop v finale spodeljal (bila je 14.), bolj prepričljivo pa je nastopila z enometrske deske, kjer je osvojila 17. mesto med 21 tekmovalkami. »S svojim nastopom sem zadovoljna, konkurenca na tekmi pa je bila res zelo kakovostna,« je pojasnila Carciottijeva po nedeljski tekmi z enometrske deske deske in s kančkom razočaranja še pojasnila, zakaj s stolpa, njene paradne discipline, letos ni šlo po načrtih (lani je bila 7.): »Zaradi natrpanosti koledarja nisem uspela pripraviti dobro vseh težjih skokov, obenem pa sem čutila tudi nekaj bolečine v ramih,« je povedala dijakinja liceja F. Prešeren, ki jo je prav poškodbam rame letos mučila več mesecev. Zato v bistvu ni tekmovala celo sezono, k ekipemu državnemu naslovu pa je klub temu dala svoj doprinos. Na poletnem državnem prvenstvu za kategorije je med mladinkami osvojila 3. mesto, na Grand Prixu Azzurri d'Italia pa je zmagala. Za končni ekipni državni naslov so šteli še letosni izidi tržaških tekmovalk na poletnih in zimskih državnih prvenstvih za kategorije, zimskih in poletnih absolutnih državnih prvenstv ter rezultati na pokalu London 2012.

Že danes čaka Carciottijeva nov nastop: z italijansko mladinsko reprezentanco bo v Rimu nastopila na mednarodni tekmi za trofejo Niccolò Campo-Roma per Bimbambamba. Carciottijeva bo med mladinkami merila moči z enometrske deske in s stopla s tekmovalci iz Gruzije, Hrvaške, Španije, Nizozemske, Kanade, Velike Britanije, Brazilije, Grčije in Danske.

Na svet je privekala mala Mija
S Tanjo in Mitjo se veselimo vsi pri OD Bor

V Nabrežini košarkarski in odbojkarski »maraton«

V organizaciji AŠD Sokola in ob pomoči igralcev Sloge se je v nedeljo popoldne zaključil turnir 24-ih ur košarke in odbojke. Na odbojkarskem igrišču se je pomerilo 20 ekip, od katerih je najboljšo uvrstitev dosegla ekipa Meglio tardi che mai. Med košarkarji (11 ekip) pa se je na vrh lestvice povzpela ekipa Bunker Team. Zmago si je zagotovil tisti, ki je v 30. min zbral največ tock. Prve tekme so se odvijale bolj za šalo kot zares. V zadnjih tekmacah pa je bila želja po zmagi zapisana na vsakem obrazu tekmovalcev. Čeprav ekipi niso igrale stalno, se niso kratkočasile in bile ob neutrudljivem glasu »spikerja« Danjela Malalana prav zadovoljne. Večina udeležencev bi izkušnjo zelo rade ponovile. Poleg običajnih nagrad so na turnirju podelili še vrsto drugih nagrad: najboljši igralec košarke - Niko Danev, najmlajši igralec - Samuel Zidarič, najboljši igralec odbojke - Dennis Riosa, najmlajše igralke odbojke - Petra Sossi, Urška Ravbar, Maja Kojanc, Anastazija Pertot, miss turnirja - Daniela Ciocchi, mister turnirja - Aleš Grilanc, nagrada za požrtvovalnost - Igor Vodopivec, najbolj simpatična ekipa - Pam pam team, pokal šanca - OMK in posebna nagrada »spiker« - Daniel Malalan.

Obvestila

ŠD SOVODNJE organizira na nogometnem igrišču v Sovodnjah Nogometni kamp Sovodnje 2011 in sicer od 16. 8. do 20. 8. v utravnih urah od 9.00 do 12.30. Prijavna cena 40,00 € ter se poravnava prvi dan ob prihodu na kamp. Prijavijo se lahko dečki in dekle rojeni v letih 1997 do 1. 2006. Ti bodo razdeljeni v ustrezne starostne skupine za vadbo. Ob zaključku sledi še skupno druženje vseh sodelujočih. Prijava in informacije: po elektronski pošti: asdsovodenje@libero.it; ali po telefonu: 0039-3283674301 (Rudi Devetak), 0039-335312083 (Aleksij Soban), 0039-3280680499 (Simon Feri).

ZSŠDI obvešča, da delujeta urada v Trstu in Gorici s poletnim urnikom od 8.00 do 14.00.

AŠZ MLADOST in ZSŠDI organizirata Nogometni kamp v Doberdobu od 22. do 27. avgusta 2011. Namenjen je deklicom in dečkom od 5. do 13. leta. Informacije in vpis na tel. št.: 339-3853924 (Emanuela).

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM in ZSŠDI organizirata poletni plesni center za otroke od 4. do 10. leta starosti od 22. avgusta do 2. septembra 2011 v prostorih telovadnice OŠ Bevk na Opčinah. Za informacije in vpisovanje: info@cheerdancemillenium.com ali 349-759763.

AKK BOR organizira na Stadionu 1. maja celodnevni košarkarski kamp. Prva izmena bo od ponedeljka, 22., do petka 26. avgusta, druga pa od ponedeljka, 29. avgusta, do petka, 2. septembra. Kamp je namenjen otrokom od 6. do 12. leta. Za informacije Karin 340645370 ali karinmalalan@gmail.com. Prijave zbirajo tudi vsak petek od 17.00 do 19.00 v uradu AKK Bor na Vrdelski cesti 7. Vpise sprejemajo do 19. avgusta.

Ozka rečica se je kmalu spremenila v ogromen rokav reke Mekong, ki že tisočletja napaja zemljo in jo z vztrajnim delom vietnamskih kmetov spreminja v eno izmed najpomembnejših žitnic te dežele. Ob bregovih, ki so jih krasili razkošni bananovi so se na kolih dvigale kolibe iz trsja, iz katerih so na visokih bambusovih palicah štrlele televizijske antene, v teh krajih morda edine znanične prehoda v čas moderne tehnologije. Povzpela sem se na krov čolna in ob pihanju lahnega vetrice skušala ujeti v svoj objektiv te enkratne lepote južnega Vietnam, ki jih je še pred ne tako davnim časom svet poznal le z vojnih fotografij.

Montagner

Natrpan avtobus je hitel proti severu Vietnam. Mogoče pa bi bilo bolj primereno reči, da se je prevozno sredstvo, ki je imelo obliko avtobusa, s polževno hitrostjo premikalo po luknjasti cesti in puščalo za seboj velik oblak prahu, v katerem so se znašli potniki vsakokrat, ko so se z ogromno prtljago prekladali in trpali v to staro, poškodovanou in umazano škatlo ali se vsuli iz

ča jih pločevinasta roleta, ki se jo po potrebi raztegne, ko te obseva sončna pripeka ali moči hladen dež. Največkrat je seveda pokvarjena in zagozdena v zarjavelem okvirju. Prostori na skrajnem koncu avtobusa se zadnji napolnijo. Tu se namreč najbolj občutijo vietnamske luknjaste ceste, saj potniki na njih poskakujejo, kot da bi sedeli na odskočnih deskah, kjer je trideset centimetrski skok v višino prav običajna stvar. Kljub temu sem se rada odločila za te sedeže, ker je tu navadno več prostora za noge. Ko avtobus ni bil natrapan z ljudmi, so mi družbo delale najrazličnejše pletene košare, vreče in gosi. Ko se ti posreči priti do prostega sedeža, postaneš njegov ujetnik. Prav res ne potrebuješ varnostnih pasov, saj sosedje in ogromna prtljaga tesno pritska nate. In, če se ti spočetka zdijo številni avtobusni postanki odveč, postanejo čez nekaj časa pravno olajšanje, saj je to edina priložnost, ko si za trenutek lahko pretegneš otrple noge.

Kot edini tuji popotnik sem v takih umazanih, zaprašenih in nadvse hrupnih avtobusih preživel dolge ure, ki jim ni bilo nikoli konca. Najhujša stran potovanja pa ni bilo skrajno špartansko udobje, v katerem se znajdeš, ko prestopiš vrata vietnamskega avtobusa, temveč osebje, ki je upravlja-

čine, ali da sem prihranila nekaj denarja. To moje početje ima veliko globljii pomen: po eni strani sem ostala zvesta svojemu načelu, da se ne uklonim korupciji in Emilovemu nauku. Po drugi strani pa mi je takšen način potovanja omogočil, da sem spoznala življenje najrevnejših Vietnamcev, z vso njegovo krutostjo pa tudi humanostjo. To je bil pravzaprav edini način, da sem se približala vietnamskemu človeku, ne samo tistemu, ki je od mene pričakoval denar, ampak tudi navadnemu človeku, v katerem je moj obisk vzbudil pristno zanimanje za tudi svet.

Cesta se je počasi začela vzpenjati po osrednjem vietnamskem visokogorju, kjer domujejo hribovska ljudstva. Med njimi so mnoge jezikovne manjšine, katerih predniki so se ob prihodu Vietnamcev, umaknili v hribovite predele, kjer še danes ohranjajo tradicionalen način življenja, od tod tudi ime, ki so jim ga dali francoski kolonialisti: Montagner. Nekatera med njimi živijo še v matrijalnih družini. Imetje podeduje ženska in po poroki se mož navadno preseli k ženini družini. Takrat podaljšajo hišo, ki po mnogih porokah doseže lahko tudi več kot trideset metrov, široka pa ostaja le šti-

nje. Sprašujem se, ali so bili vietnamski avtobusi sploh kdaj novi. Na napisih, ki so še zdaj vidni na zarjavelih karoserijah, sem prepoznała kitajske ideograme in korejske črke. Iz tega sklepam, da je Vietnam svojčas uvozil iz teh dežel že rabljena vozila. Vendar so bili v državi, kjer je edini pogoj, da se vozi lo premika, tudi že zdavnaj dotrajani avtobusi dobrodošli. Vietnamski avtobusi so neke vrste križanci med tankom, mučilnico, potupočim zaporom, tržnico in zoološkim vrtom. Po trije potniki sedijo na manj kot meter dolgem, največkrat lesenem sedežu, katerega naslonjalo je navadno razbito, da ti hrbet med vožnjo tolče ob železne drogove, ki so nekdaj podpirali naslonjalo. Človeku, ki je višji od metra in pol primanjkuje prostora, še posebno za noge. S koleni udarja v kovinski drog prednjega sedeža. Vse pa je še težje, ker so tudi tla navadno do zadnjega kotička pokrita z najrazličnejšim tovorom, od lesenih tramov do orjaških vreč z rižem, pa do plastičnih posod z gorivom in kokoši, ki z zvezanimi parklji trepetajo pod sedeži. Okna so brez stekel. Nadomeš-

lo to javno prevozno sredstvo. Kljub neobstoječemu zakonskemu predpisu, ki bi tujcu prepovedal nakup vozovnice na avtobusni postaji, je turistom, razen v mestu Ho Chi Minh na jugu Vietnam, skorajda nemogoče kupiti vozovnico. Z javnim avtobusom se tujec brez problemov lahko vozi, le če sprevodnik plača znatno višjo ceno, ki je odvisna od sposobnosti barantanja. Taki korupciji pa sem se že od svojega prvega dne trmasto upirala. Vse to me je stalo ogromno: ogromno časa, ki sem ga preživila na zaprašenih avtobusnih postajah v upanju, da mi bodo uslužbeni vendarle prodali vozovnico, ogromno prerekanka s sprevodniki in celo z glavnim upravnikom na avtobusni postaji v mestecu Kontum, ogromno strahu, da me bodo oropali in celo fizično napadli, skratka ogromno jeze in nejevolje, ki mi je za dobrih dvajset dni dobesedno pregnala nasmeh z obraza. Za vse to pa mi ni žal. Nisem tega počenjala zato, da lahko zdaj rečem, da sem eden izmed zelo redkih tujcev, ki je prepotoval Vietnam z javnimi prevozi po ceni, ki velja za doma-

Po deželi visečih mrežic

ri. Tako se hiše počasi daljšajo kot vlak, ki mu dodajamo vagonje. Pa še eno posebnost imajo lesena bivališča hribovskih ljudstev, grajena so na visokih kolih. Pod bivalnimi prostori je prostor za hlev ter shramba za hrano in drva.

Zaprašena cesta se je vila skozi mestece Dalat, ki ga zaradi visoke lege in milega podnebja obiskujejo vietnamski novoporočenci in turisti nasprotno. Mestece so ustavljeno v začetku 20. stoletja francoski kolonialisti in prav kmalu je postal priljubljeno zatočišče Evropejcev, ki so hoteli ubežati sopari na vietnamskih obrežnih planjavah in v mekonški delti. Dalat so imenovali "mesto večne pomlad". Zaradi značilnega francoskega arhitekturnega stila, v katerem so zgrajene hiše, pa je kraj dobil tudi ime "malii Pariz". Po mojem pa se privlačnost tega kraja skriva v njegovih okolicah, po katerih so raztresene vasice hribovskih plemen. Zaradi naraščajočega turizma postajajo domačini čedalje bolj prebrisani prodajalci domačih tkanin in po naseljih ob glavnih cestah je že vse pripravljeno za sprejem radovednih turistov.

(se nadaljuje)

Slike zgoraj:
zloglasni
vietnamski
avtobus,
gospa Lien
in prizor s
potovanja po
Mekongu;
spodaj: hiša
na vasi v
osrednjem
vietnamskem
visokogorju

SLOVENSKI PROGRAM**Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Čezmejna TV: Prvi aplavz - Sebastian in Eva Sikirica
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1A

6.00 Aktualno: Euronews **6.10** Dok.: Aspetando Unomattina estate **6.30** Dnevnik **6.45** Aktualno: Unomattina Estate **6.55** Dnevnik in vremenska napoved **7.35** Dnevnik Parlament **7.55** 8.55 Dnevnik in vremenska napoved **9.30** Dnevnik - kratke vesti **10.00** Dnevnik **10.40** Nan.: Un ciclone in vento **11.25** Nan.: Don Matteo 4 **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Aktualno: Verdetto finale **15.00** Film: Quattro stagioni - Autunno (rom., VB/Nem., '08, r. G. Foster, i. S. Berger) **16.50** Dnevnik - Parlament in vremenska napoved **17.15** Aktualno: Estate in diretta **18.50** Kviz: Reazione a catena (v. P. Insegno) **20.00** Dnevnik **20.35** Variete: Da da da **21.10** Nan.: Rex 3 **22.55** Dnevnik - kratke vesti **23.00** Dok.: Passaggio a Nord Ovest **0.05** Nočni dnevnik in vremenska napoved in rubrike

7.00 Risanke: Cartoon Flakes **9.50** Nan.: American Dreams **10.30** Dnevnik in rubrike **11.25** Nan.: Il nostro amico Charly **12.10** Nan.: La nostra amica Robbie **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Nan.: Ghost Whisperer **14.50** Nan.: Army Wives **15.35** Nan.: Squadra speciale Colonia **16.20** Nan.: Las Vegas **17.05** Nan.: 90210 **17.50** Dnevnik - kratke in športne vesti **18.45** Nan.: Cold Case - Delitti irrisolti **19.35** Nan.: Senza traccia **20.25** Žrebanje lota **20.30** Dnevnik **21.05** Nan.: La spada della verità **23.25** Dnevnik **23.40** Nan.: Brothers & Sisters **1.10** Dnevnik Parlament **1.20** Nan.: Una donna alla Casa Bianca

6.00 Dnevnik - Il caffè di Corradino Mineo **8.00** Dok.: La Storia siamo noi **9.00** Film: Tra moglie e marito (kom., ZDA, '48, r. L. Milestone, i. D. Andrews, L. Jordan) **10.35** Aktualno: Cominciamo bene **12.05** Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved **13.10** Nad.: Julia **14.00** Deželni dnevnik in vremenska napoved **14.45** Dok.: Figu **14.55** Dnevnik - L.I.S. **15.00** Nan.: The Lost World

15.40 Film: Caterina va in città (kom., It., '03, r. P. Virzì, i. M. Buy, S. Castellitto) **17.20** Dok.: GeoMagazine **19.00** Dnevnik in deželni dnevnik **20.00** Variete: Blob **20.15** Nan.: Sabrina, vita da strega **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Variete: Estate al circo **23.15** Nočni in deželni dnevnik **23.20** Aktualno: Tg3 Linea notte estate **23.55** Dok.: Correva l'anno **0.45** Aktualno: Appuntamento al cinema

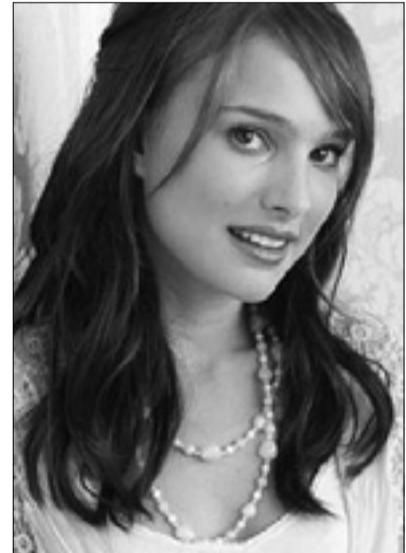

7.00 Nan.: Vita da strega **7.30** Nan.: Miami Vice **8.30** Nan.: Nikita **9.55** Kviz: Parole crociate **10.20** Nan.: Più forte ragazzi **11.20** Aktualno: Benessere - Il ritratto della salute **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.05** Nan.: Monk **13.00** Nan.: Distretto di polizia **13.50** Aktualno: Il Tribunale di Forum **15.10** Nan.: GSG9 - Squadra d'assalto **16.15** Nad.: Sentieri **16.40** Film: Il figlio di Lassie (pust., ZDA, '45, r. S.S. Simon, i. P. Lawford, D. Crisp) **18.55** Dnevnik in vre-

menska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nan.: Renegade **21.10** Film: Caccia mortale (akc., ZDA, '93, r. V. Armstrong, i. D. Lundgren, G. Lewis) **23.20** Film: Delitto sull'autostrada (Krim., It., '82, r. B. Corbucci, i. T. Milian, V. Valentino) **1.15** Nočni dnevnik **1.40** Film: Se permette parliamo di donne (kom., fr./It., '64, r. E. Scola, i. V. Gassman, G. Ralli)

°5 Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.50** Film: La vela strappata (dram., ZDA, '06, r. A.J. Greco, i. J. Pantoliano, M.G. Harden) **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Centovetrine **14.40** Film: Inga Lindstrom - Sonata romantica (rom., Nem., '05, r. H. Kranz, i. D. Zich, S. Verhoeven) **16.45** Film: A modo mio (rom., Nem., '05, r. V. Naefi, i. S. Berger, G. George) **18.50** Kviz: La stangata (v. G. Scotti) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** 2.00 Variete: Paperissima Sprint

21.120 Film: Qui dove batte il cuore (rom., ZDA, '00, r. M. Williams, i. Natalie Portman, A. Judd) **23.30** Nan.: Parenthood **1.30** Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

6.40 Nan.: Baywatch **8.20** Risanke **10.25** Nan.: Nini **11.25** Nan.: Una mamma per amica **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Risanke: Detective Conan **14.10** Risanke: Simpsonovi **15.00** Nan.: E alla fine arriva mamma **15.30** Nan.: Gossip Girl **16.20** Nan.: The O.C. - Orange County **17.10** Nan.: Hannah Montana **18.05** Nan.: Love Bugs **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Nan.: CSI - Miami **20.20** Nan.: The Mentalist **21.10** Aktualno: Tabloid **0.15** Aktualno: Confessione Reporter **1.15** Aktualno: Pokermania **2.10** Nan.: V.I.P.

Tele 4

7.00 Dnevnik **7.30** Variete: Dopo il Tg... I magnifici 8 (pon.) **8.00** 16.00 Aktualno: Lezioni di pittura **8.30** Dnevnik **9.00** Aktualno: L'età non conta **9.30** Nan.: Amanti **10.30** Variete: Sms Solo Musica e Spettacolo **11.35** Aktualno: Hard Trek **12.05** Dok.: Tethys **13.05** Aktualno: Pagine e fotogrammi - Estate 2011 **13.30** Dnevnik **14.05** Aktualno: ...Nel baule dei tempi **14.35** Aktualno: Super Sea **15.10** Dok.: Piccola grande Italia **15.35** Dok.: Italia Magica **16.30** Dnevnik **17.00** Risanke **19.00** Aktualno: Cittadino in linea - estate 2011 **19.30** Večerni dnevnik **20.05** Aktualno: Gioielli nascosti **20.15** Aktualno: L'aromatica **20.30** Deželni dnevnik **21.00** Film: Se avessi un milione (kom./rom./dram., ZDA, '32, r. E. Lubitsch, i. G. Cooper, W.C. Fields, C. Laughton) **22.30** Aktualno: Uomini di successo **23.02** Nočni dnevnik **23.35** Gli incontri al Caffè De la Versiliana

La 7

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Aktualno: In Onda Estate **10.25** Aktualno: Le vite degli altri **11.25** Nan.: Chicago Hope **12.30** Nan.: Due South **13.30** Dnevnik **13.55** Nan.: Diamonds **16.05** Dok.: La7 Doc **17.00** Nan.: L'ispettore Barnaby **19.00** Kviz: Cuochi e fiamme **20.00** Dnevnik **20.30** 1.55 Aktualno: In Onda Estate **21.10** Nan.: Crossing Jordan **23.40** Nan.: In Plain Sight **0.35**

Dnevnik **0.50** Nan.: N.Y.P.D. Blue **1.55** Nan.: Chicago Hope

Slovenija 1

6.50 Poletna scena **7.20** Odmevi **8.00** Otr. nan.: Telebajski **8.20** Otr. serija: Mulčki **8.50** Igr. nan.: Podstrešje **9.10** Glasb. pravljica: Pravljice iz mavrice **9.25** Lukš. nan.: Notkoti (pon.) **9.40** Ajkec pri restavratirih (pon.) **10.00** Zgodbe iz školjke - Ribič Pepe **10.25** Dok. film: Ples ali nogomet **10.40** Waitapu, 1. del **11.05** Nad.: Modro poletje **11.35** Otr. nan.: Šola Einstein (pon.) **12.00** Večerni gost: Prof. dr. Nataša Golob (pon.) **13.00** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **13.20** Dok. odd.: Vietnam (pon.) **14.20** Obzorja duha (pon.) **15.00** Poročila **15.10** Mostovi - Hidak **15.45** Ris. nan.: Slava petterica **16.05** Zlatko Zalakdrok **16.25** Dok. nan.: Na krilih pustolovštine **17.00** Novice, kronika, športne vesti in vremenska napoved **17.30** 0.00 Dok. serija: Po travnikih... **17.50** Ugrizimo znanost **18.10** Minute za jezik (pon.) **18.30** Žrebanje Astra **18.40** Risanke **18.55** Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti **20.00** Čez planke: Bali **21.00** Dok. serija: Dnevnik nekega naroda (pon.) **22.00** Odmevi, kultura, šport in vremenska napoved **22.50** Poletna scena! **23.20** Prava ideja! **0.25** Dnevnik (pon.) **1.05** Dnevnik Slovencev in Italiji **1.30** Infokanal

11.35 16.15 Nan.: Teksaški mož postave **12.25** 15.15 Frasier (hum. serija) **12.50** Tv prodaja, Reklame **13.20** Film: Hišna varuška (rom. kom., ZDA, '92) **15.45** Moja super sestra (hum. serija) **17.05** 19.10 Na kraju zločina: NY CSI (krim. serija) **18.00** Svet, Novice **18.45** Avto - info, promet

20.00 Film: American ninja 2 (akc., ZDA, '87) **21.35** Film: Posrednik (krim. drama, ZDA, '06) **23.25** Jaz sem pa Earl (hum. serija) **23.55** Film: Gattaca (drama, ZDA, '97) **1.45** Love tv (erotika) **4.30** Nočna ptica (erotika)

RADIO**RADIO TRST A**

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.30 Prva izmena (Alenka Hrovatin in Romeo Grebenšek); 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena; 11.00 Poletni Studio D; 11.30 Pogovori o glasbi; 12.15 Indija, dežela tisočerih presenečenj (pripr. Zaira Vidali); 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in dežela kronika; 14.30 Tretja izmena; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica - Odprtka knjiga: Ivan Aleksandrovč Gončarov - Oblomov; 9. nad.; 18.00 Koncert: Zagrebški trio; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na radiju Koper; 6.45, 19.45 Kronika; 7.00 Jurtanjki; 7.30 Noč in dan - OKC obveščajo; 8.00 Pregled tiska in vremenska napoved; 9.00-12.30 Poletni Dopoldan in pol; 12.30 Opoldnevnik; 13.30-15.00 Aktualno; 15.30 DIO; 16.20 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00-19.00 Poletni utrip kulture; 19.00 Dnevnik; 20.00 Jazz in jaz; 21.00 Indie ni Indija; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Promenada koncertov.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

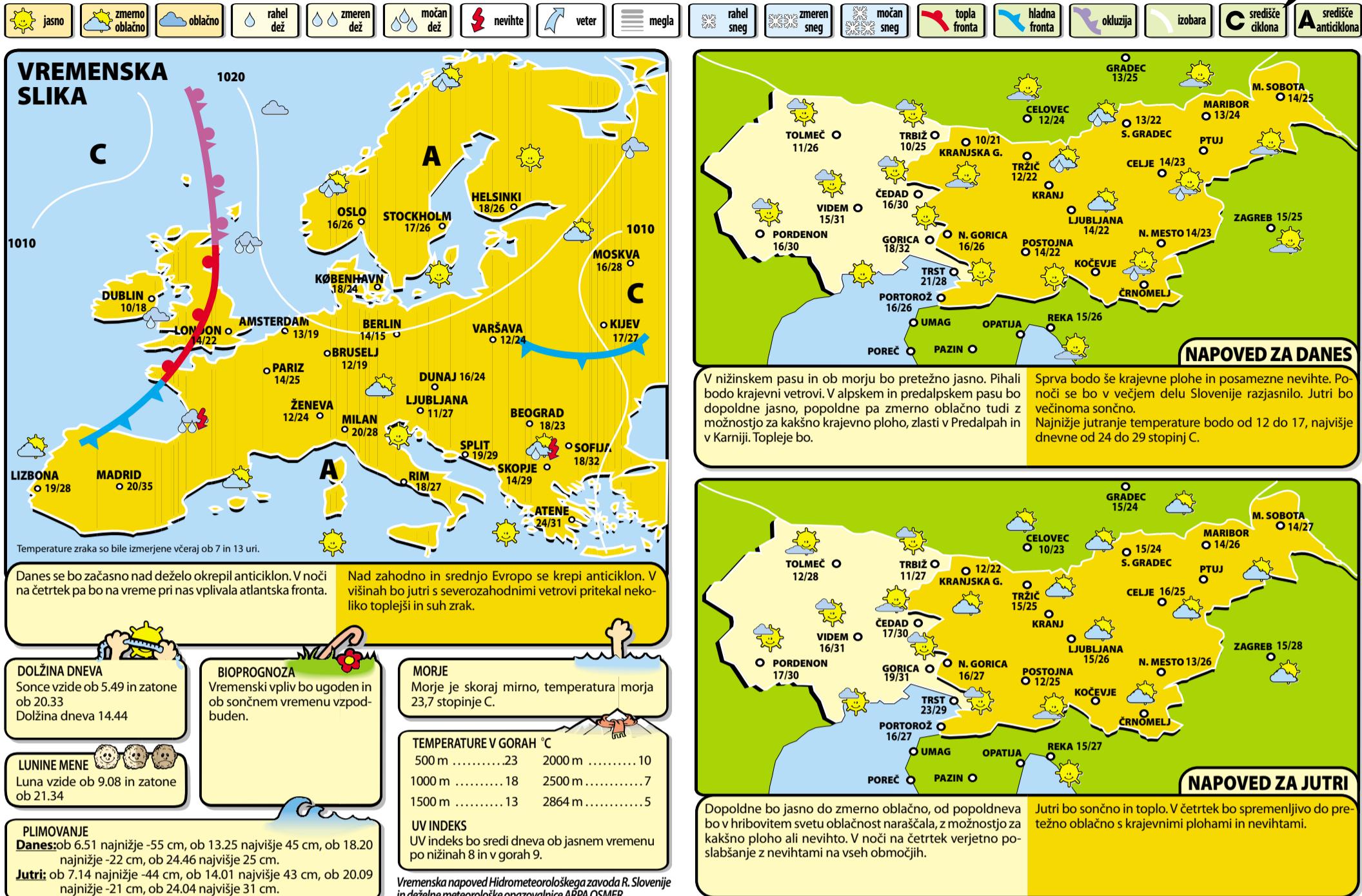
6.00-8.00 Dobro jutro; Almanah; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.25 Drobci zgodovine; 6.58 Viaggiando (vsako uro); 7.00, 12.00, 15.28, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 8.00-00-10.30 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.10 Accadde oggi; 8.35, 17.35 Euroregione news; 8.40, 13.15 Pesme tedna; 9.00 Ricordi golosi; 9.25 Appuntamenti d'estate; 10.15, 21.55 Sigla single; 10.25 Radijski in televizijski program, zaključek; 11.00, 21.00 Verde Istria; 11.33-12.28 Black is beautiful; 13.00-14.00, 23.00 Glasbena leštviča; 14.00 Summer beach (pon.); 16.00-18.00 E...state freschi; 18.00 RC Jazz corner; 19.00 La via della Plata - Il pellegrino parla italiano (od 13.6. dalje); 20.00 Večer z RC; Tempo scuola, Profumi di stagione, La rosa dei venti; Detto tra noi... in musica; 21.30 Proza; 22.00 Distretto 565 on Guitar radio show; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 6.50 Kviz; 7.00 Jurtanja kronika; 7.40 Turistov glas seže v deveto vas; 8.05 Svetovalni servis; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Dobra dela; 10.10 Intelekt; 11.30 Ena ljudska; 11.45 Pregled tugevja tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.ih.; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.40, 22.20 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 21.05 Igra; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna oddaja in angleščini in nemščini; 22.40 Big Band RTV Slo; 23.05 Literarni nočturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 1

IRAK - Ponekod so se temperature povzpele na 50 stopinj Celzija

Zaradi visokih temperatur včeraj razglasili dela prost

Otroci se hladijo v bazenu v Bagdadu

ANSA

BAGDAD - V Bagdadu in južnem delu Iraka so oblasti včeraj razglasile dela prost dan, saj se je živo srebro povzelo na 50 stopinj Celzija. Po napovedih vremensoslovcev naj bi temperature danes in jutri še narasle, ob koncu tedna pa bodo tamkajšnji prebivalci lahko spet lažje zadihalci.

Predstavniki iraških oblasti so sporočili, da so dela prost dan za zaposlene v javnem sektorju razglasili v Bagdadu, provinci Dijala in središču države in na celotnem južnem delu države, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Gre sicer za prvi tovrstni ukrep, ki so ga dosegli sprejeli v Iraku. Iz iraške meteorološke službe so sporočili, da so se temperature v Bagdadu in na jugu Iraka včeraj povzpele na 50 stopinj Celzija, v torek in sredo pa naj bi se še dvignile. Lani so rekordne temperature sicer dosegle 50,6 stopinj Celzija.

Iračani pa se morajo poleti soočati tudi s postimi motnjami v dobavi električne energije, zato si morajo za pogjanjanje klimatskih naprav in hladilnikov v vročih temperaturah zagotoviti svoje lastne električne generatorje. Lani poleti so prebivalci južnega dela države zaradi slabe oskrbe z električno energijo ob vrhuncu poletja celo organizirali proteste. (STA)

ZDA - Študija univerze v Severni Karolini

Otroci zaužijejo vse več hitre hrane

NEW YORK - Ameriški otroci uživajo vse več hrane izven doma, večino kalorij pa dobijo s hitro hrano, kaže študija strokovnjakov z univerze v Severni Karolini. Študija je pokazala, da se pri ameriških otrocih v primerjavi z letom 1977 dvignil tudi dnevni vnos kalorij. Študijo je pripravila skupina strokovnjakov pod vodstvom Barryja Popkina, objavljena pa je v avgustovski izdaji revije Journal of the American Dietetic Association. Ugotovili so, da so otroci v ZDA leta 2006 zaužili 179 kalorij več kot njihovi vrstniki v letih 1977/78. Šolarji trenutno zaužijejo 2000 kalorij dnevno.

Pred 30 leti so ameriški otroci vseh starosti 77 odstotkov hrane zaužili doma, do leta 2006 pa je ta delež padel na 66 odstotkov.

V študiji so ločevali med otroci različnih starosti in ugotovili, da so mlajši otroci doma zaužili 71 odstotkov hrane, v primerjavi s 85 odstotki leta 1977. Starejši otroci so doma zaužili 63 odstotkov hrane.

Ravno tako je padel tudi delež šolskih obrokov. Med letoma 2000 in 2006 je delež kalorij, ki so jih otroci zaužili s šolsko prehrano, pri vseh starostnih skupinah padel z devetih na osem odstotkov. V restavracijah otroci zaužijejo pet odstotkov hrane, vendar ta številka ne vključuje hrane iz restavracij s hitro prehrano, kot sta McDonald's in Burger King. Delež obrokov v restavracijah s hitro prehrano se je namreč povzpel na 13 odstotkov, v primerjavi z desetimi odstotki v prejšnjem desetletju. (STA)

TEHERAN - Iranka, ki je v napadu s kislino oslepila, je svojemu napadalcu oprostila in se po dolgoletnem boju odpovedala pravici do maščevanja po načelu oka za oko, zob za zob, za katero se je borila dolga leta, poročajo tuje tiskovne agencije. Odločitev je sporočila le nekaj ur pred načrtovanim izvršitvijo kazni, ko bi tudi napadalcu vliči kislino v oči.

Primer Iranke Ameneh Bahrami je odmeval po vsem svetu. Septembra 2004 jo je na poti iz službe napadel 25-letni Majid Emovahedi in jo po obrazu polil z žveplivo kislino, ker je zavrnila njegovo snubitev. Odtej je iznakažena in slepa.

Bahramijeva je na sodišču naslovila zahtevo po uveljavljanju t.i. kisasa oziroma pravice po načelu oka za oko, zob za zob, ki jo pozna šeriatsko pravo. Sodišče je leta 2008 odločilo, da lahko Bahramijeva napadalcu, ki bi bil pod narkozo, v oči vlije kislino.

V zadnjem trenutku pa se je maščevanju odpovedala. "To sem storila zaradi boga, za mojo deželo in zase," je danes 32-letna Bahramijeva iranski tiskovni agenciji ISNA pojasnila nepričakovano odločitev. Kot je dodala, se je sedem let borila za maščevanje, zdaj pa se počuti osvobojeno, ker se to vendarle ni zgodilo.

Emovahedi je zaradi napada na Bahramijovo v zaporu, po poročanju nemške tiskovne agencije dpa pa ni jasno, ali bo po nepričakovanim preeobratu izpuščen iz zapora. (STA)

IRAN - Od napada je iznakažena in slepa

Oprostila napadalcu, ki jo je polil s kislino

Ameneh Bahrami s svojim očetom

ANSA